

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	i
Tabelloversikt.....	ii
Tabelloversikt – NTNU-tabeller	ii
1 NTNU – internasjonalt framifrå i 2020.....	1
1.1 Visjon: Internasjonalt framifrå i 2020.....	1
1.2 NTNUs strategi- og budsjettarbeid i 2007	1
1.3 Oppnådde resultat i 2007.....	2
1.4 NTNU i tal.....	2
2 Generell tilstandsvurdering	3
2.1 Forsking.....	3
2.1.1 Resultat og høgdepunkt i 2007.....	3
2.1.2 Tiltak i arbeid	5
2.2 Kvalitet i utdanninga	6
2.1.3 Resultat og høgdepunkt i 2007.....	6
2.1.4 Tiltak i arbeid	7
2.3 Formidling og kontaktflate mot samfunn, kultur- og næringsliv	8
2.1.5 Resultat og høgdepunkt i 2007.....	8
2.1.6 Tiltak i arbeid	9
2.4 Nyskaping.....	9
2.1.7 Tiltak i arbeid	9
2.5 Organisasjon og ressursar.....	9
2.1.8 Oppnådde mål 2007 og viktige tiltak i gang	10
2.6 Utfordringar.....	12
3 Resultatrapport 2007	13
3.1 Utdanning	13
3.1.1 Vektlagte områder for utdanning i 2007	16
3.1.2 Virksomhetsmål utdanning	21
3.2 Forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid	26
3.2.1 Vektlagte områder i 2007.....	26
3.2.2 Rapportering på virksomhetsmål	30
3.3 Evne til å møte behovene i samfunnet	35
3.3.1 Overføring av resultatene fra FoU-virksomhet til samfunnet	35
3.3.2 Innovasjon og verdiskaping	38
3.4 Personal- og økonomiforvaltning.....	43
3.4.1 Rekruttering og kompetanseheving, virksomhetsmål 4.1	43
3.4.2 Arbeidsmiljø og likestilling, virksomhetsmål 4.2	44
3.4.3 Kvalitet i økonomiforvaltningen, virksomhetsmål 4.3.....	46
3.5 Universitetsmuseene.....	50
3.5.1 Vektlagte områder i 2007.....	50
3.5.2 Virksomhetsmål 5 – sikring og bevaring og tilretteleggelse for bruk.....	50
3.6 Øvrig rapportering.....	52
3.6.1 Erfaringer ved bruk av risikostyring	52
3.6.2 Miljøledelse	52
3.6.3 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn	53
4 Planer for 2008	54
4.1 NTNUS arbeid med strategi- og budsjettprosessen	54
4.2 Planer for virksomheten 2008	54

4.2.1	Utdanning	54
4.2.2	Forskning.....	56
4.2.3	Formidling, nyskaping og kontaktflate mot samfunn og næringsliv	57
4.2.4	Organisasjon og ressurser.....	58
4.2.5	Universitetsmuseet	59
4.2.6	Øvrige områder som skal prioriteres i 2008.....	60
	Vedlegg	62

Tabelloversikt

Tabell 1.	Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 1.1	21
Tabell 2.	Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 1.2	22
Tabell 3.	Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 1.3	23
Tabell 4.	Utvikling innenfor hovedområder til virksomhetsmål 2.1	31
Tabell 5.	Utvikling innenfor hovedområder til virksomhetsmål 2.	34
Tabell 6.	Resultat formidling, virksomhetsmål 3.1	35
Tabell 7.	Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 3.2	38
Tabell 8.	Resultater for virksomhetsmål 4.1	43
Tabell 9.	Resultater innen hovedområder for virksomhetsmål 4.2	44
Tabell 10.	Resultater, virksomhetsmål 4.3	47
Tabell 11.	Resultater for virksomhetsmål 5.1 Sikring og bevaring.....	50
Tabell 12.	Resultater for virksomhetsmål 5.2 Tilretteleggelse for allmenn bruk og offentlig forvaltning.....	51

Tabelloversikt – NTNU-tabeller

NTNU Tabell 1.	Hovedtall for utvikling i studenttall.	13
NTNU Tabell 2.	Opptakstall 2005 og 2006, hele året.....	14
NTNU Tabell 3.	Studiepoengproduksjon (helårsheter) 2006 og 2007, hele året. Fordelt etter emnenes primære studieprogram. Gjentak av tidligere bestått eksamen er ikke inkludert.	15
NTNU Tabell 4.	Kandidattall 2006 og 2007, hele året.	15
NTNU-tabell 5.	Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning 2006. Årsverk, vektet snitt.	28
NTNU-tabell 6.	Mobilitet blant vitenskapelige tilsatte/"gjesteforskere"2007	33
NTNU-tabell 7.	Utvalgt kunstnerisk produksjon og presentasjon ved NTNU i 2004–2007 (antall).	37
NTNU-tabell 8.	Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet fordelt på finansieringskilde.	41

1 NTNU – internasjonalt framifrå i 2020

Tyngda av den teknologiske forskingskompetansen i Noreg er samla ved Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet (NTNU) og SINTEF. I fagmiljøa og i skjeringsfeltet mellom teknologi, naturvitskap, medisin, samfunnsvitskap, humaniora og kunstfag, skaper NTNU ny kunnskap og finn nye løysingar på komplekse utfordringar i tida.

NTNU er ein sentral bidragsytar til kompetanseutviklinga i samfunnet og vil styrke samarbeidet med samfunn og næringsliv med sikte på nyskaping og overføring av kompetanse. I dette ligg eit aktivt samfunnsengasjement og ein ambisjon om heilskapleg tilnærming til samfunnet sine oppgåver og utfordringar. Universitetet sitt faglege mangfald er ein avgjerande føresetnad for å realisere dette.

Undervisninga er tufta på forskning, og innanfor alle fagområda er det stor forskingsaktivitet. Tilsette og studentar ved NTNU driv til kvar tid over 2000 forskingsprosjekt i samarbeid med det private næringslivet og styresmaktene.

1.1 Visjon: Internasjonalt framifrå i 2020

Forskning og utdanning er ei global verksemd som blir prega av aukande konkurranse om menneskelege og materielle ressursar. I denne konkurransen må NTNU heile tida arbeide for å styrke kvaliteten i alle delar av verksemda. NTNU har som ambisjon å bli rekna blant dei beste universiteta i Europa.

Vår visjon er at NTNU i 2020 skal vere internasjonalt godteke som eit framifrå universitet. Vi skal dokumentere at NTNU

- er i internasjonal toppklasse på eit utval av faglege styrkeområde
- er blant dei ti leiande teknisk-naturvitskaplege universiteta i Europa
- som breiddeuniversitet er blant dei 1 % beste i verda

1.2 NTNUs strategi- og budsjettarbeid i 2007

For at NTNU skal bli internasjonalt framifrå i 2020 er det laga ein strategiplan med overordna mål og strategiar for forskning, utdanning, formidling, nyskaping og organisasjon og ressursar. Til dei overordna måla er det definert målområde med tilhørande kvantitative resultatmål som blir målt ved hjelp av definerte indikatorar (styringsparameter).

Strategiplanen, NTNU - internasjonalt framifrå i 2020, blei vedteken i 2006, og konkrete resultatmål blei første gong sett for 2007. Strategi- og budsjettprosessen i 2007 var prega av fokus på ambisjonsnivå knytt til gitte resultatmål. Totalt 50 resultatmål blei sett på NTNU-nivå, både til KD sine styringsparametrar og spesifikke NTNU-parametrar. Utvalde mål og resultatmål hadde spesiell merksemd i 2007, og fakulteta og Vitskapsmuseet talfesta eigne resultatmål og handlingsplanar for desse.

NTNU har gjort nokre grep i strategi- og budsjettprosessen for 2008 for i enda større grad å sikre at fokus blir retta mot dei områda som er særskilt viktige for at NTNU skal bli internasjonalt framifrå i 2020 og at strategiske tiltak blir gjennomført. Arbeid med strategi og budsjettprosessen for 2008 er omtalt i kapittel 4, planar for 2008.

1.3 Oppnådde resultat i 2007

NTNU meiner at samfunnsoppdraget i det store og heile er utført i samsvar med krava til sektoren i tildelingsbrevet for 2007. Også dei særskilde krava som same brevet stiller til NTNU er allereie gjennomført eller er under oppfølging. Mange av dei strategiske grepa og satsingane som er sett i gang ved NTNU er tiltak som vil få full effekt først på lengre sikt. NTNU har likevel oppnådd fleire resultat og høgdepunkt i 2007, som er viktige steg for å kunne nå visjonen om å bli internasjonalt framifrå i 2020. Til dømes gjeld dette vitenskapleg publisering på høgt nivå, bidrags- og oppdragsaktivitet og kandidatproduksjon (studentar), tre eksempel på strategiske målområde som er gitt spesiell merksemd dei siste åra. NTNU har òg vesentlege utfordringar som står uløyste og desse vil få fokus i åra framover. NTNU søkjer å arbeide systematisk og strategisk ved langsiktig planlegging og prioritering av tiltak.

Ei samanfating av dei viktigaste resultatane og høgdepunkta i forhold til NTNU sin strategi er presentert i kapittel 2. Viktige tiltak i arbeid og betydelege utfordringar NTNU står ovafor i arbeidet for å nå ambisjonen, er også kort presentert i dette kapitlet.

I kapittel 3, resultatrapportering for 2007, blir både kvantitative resultat i forhold til fastsette resultatmål og arbeid i tilknytning til utvalde område som skulle vektleggast i 2007 (jf. tildelingsbrev for 2007 frå KD) presentert.

1.4 NTNU i tal

NTNU er det nest største universitetet i Noreg med 7 fakultet, 53 institutt, 20 000 studentar og om lag 4800 tilsette. Av desse er nesten 60 % tilsette i undervisnings- og forskarstillingar. Undervisningstilbodet famnar meir enn 130 program og over 3000 emne. NTNU hadde i 2007 ei samla omsetjing på 3,677¹ milliardar kroner. Løyvinga over statsbudsjettet er på 2,528 milliardar kroner og omsetjinga frå andre eksterne kjelder er på om lag 1,043 milliardar kroner.

I 2007 uteksaminerte NTNU 1513 kandidatar frå profesjonsstudia i teknologi, arkitektur, medisin, psykologi, kunst og musikk. 1789 fullførte sine gradar i allmennvitenskaplege studiar, medan 257 tok doktorgraden sin. Til saman avla studentane eksamenar som svarer til 14438 heilårseiningar, medrekna dr. grad. Produksjonen målt i publikasjonar og foredrag auka frå 2005 til 2007 med 24,2 %. Publikasjonar på nivå 2 auka i same periode med 25,6 %. NTNU har meir enn 2300 eksternfinansierte prosjekt (3700 medrekna delprosjekt).

¹ Rekneskapen i 2007 er tilpassa nye rekneskapsprinsipp knytt til aktivisering av anleggsmidlar og kan derfor ikkje direkte samanliknast med tal frå 2006

2 Generell tilstandsvurdering

I det følgjande blir nokre av høgdepunkta frå 2007 presentert, og dessutan resultat og viktige tiltak i arbeid som ikkje inngår i kapittel 3. Avslutningsvis skisserer vi utfordringar som NTNU står overfor i arbeidet for å bli internasjonalt framifrå i 2020.

2.1 Forsking

Overordna mål: Forskinga ved NTNU skal halde høgt internasjonalt nivå innanfor alle disiplinar. Utvalde styrkeområde skal liggje på internasjonalt toppnivå. Relevans, spisskompetanse og tverrfagleg samarbeid skal kjenneteikne forskninga ved NTNU. For å styrke kvaliteten i forskninga, må NTNU aktivt søkje samarbeid og alliansar med framifrå fagmiljø nasjonalt og internasjonalt.

2.1.1 Resultat og høgdepunkt i 2007

Oppretting av Kavli-institutt i nevrovitenskap

NTNU blei ein del av eit eksklusivt, internasjonalt forskingsfellesskap, da vi i august fekk Nordens første Kavli-institutt, innanfor nevrovitenskap. Det var det framstående nevrovitenskapsmiljøet ved Senter for hukommelsesbiologi (CBM), leia av professorane Edvard og May-Britt Moser, som fekk denne utmerkinga. Dei leier frå før òg eit senter for framifrå forskning (SFF).

ERC Starting Grant

NTNU-forskaren Stefan Leutgeb mottok i 2007 eit prestisjetungt ERC Starting Grant frå det europeiske forskingsrådet – European Research Council (ERC) – for si forskning på hukommelsesvitenskap. Søkinga til Starting Grants var enorm med over 9000 søkarar. Totalt blei fem søkarar frå norske institusjonar invitert til trinn to i en totrinns søknadsprosess, to av desse var frå NTNU. Leutgeb var einaste søkjar frå ein norsk institusjon som oppnådde tilskot. Den andre søkjaren frå NTNU som nådde trinn 2 står førebels på ei reserveliste.

Senter for forskingsdriven innovasjon (SFI)

Av dei 14 sentra for forskingsdriven innovasjon som blei etablerte i 2007, tek NTNU del i 10 senter og er sjølv vertsinstitusjon for tre. Dei tre sentra arbeider med integrerte operasjonar i petroleumsverksemda (CIO), biletteknologi i medisinsk behandling (MiLab) og korleis lette materialar reagerar på samanstøytar (SimLab). At dette er interessant for industrien ser vi gjennom brei deltaking på dei seminara som har vore arrangert, at enda fleire bedrifter ønskjer å bli partnerar for langsiktig forskning og innovasjon og at allereie ei oppfinning frå MiLab blir ført vidare av ei partnarbedrift.

Kunstnarisk utviklingsarbeid og forskning

Kvaliteten på det kunstnariske utviklingsarbeidet ved NTNU er høg etter internasjonal standard. Til dømes har ein jazzmusikar med NTNU-bakgrunn to år på rad henta heim ein pris for årets internasjonale jazztalent under 30 år. Prisen for 2007 gjekk til den norske trompetisten Mathias Eick. Eit anna mål på høg internasjonal standard er utstillingar ved høgt renommerte galleri, som professor Anne Karin Furunes si utstilling i New York i september 2007 i "Gallery Barry Friedman Ltd".

Ny grad tilsvarande doktorgrad

Stipendprogrammet for kunstnarleg utviklingsarbeid er ein parallell til forskarutdanningane organisert som doktorgradsprogram. Programmet skal sikre kunstnarleg utviklingsarbeid på høgaste nivå og skal føre til kompetanse som førsteamanuensis. Programmet er blant dei første på dette feltet i Europa.

Nytablering av forskingscenter

I 2007 starta NTNU to nye Geminisenter saman med SINTEF; Geminisenteret for Medisinsk mikrobiologi og Katalyse. I alt er det no 19 Geminisenter der fagmiljø som ligg nær kvarandre samarbeider om strategiar og faglege prioriteringar, og deler kompetanse og infrastruktur. NTNU og SINTEF har ein felles strategiplan og etablering av Gemini-sentra er ein viktig del av dette strategiske grepet. NTNU og SINTEF skal òg samarbeide om forskings- og næringspolitiske initiativ, rekruttering og profilering. I samband med strategiprosessen blei det i 2007 laga ein ny samarbeidsavtale mellom NTNU og SINTEF, som blant anna slår fast viktige prinsipp for økonomisk samhandling.

NTNU har oppretta eit senter for Bevaringsbiologi (Centre for Conservation Biology) ved NT-fakultetet. Overordna mål med sentret er å danne ei internasjonalt leiande tverrfagleg forskingsgruppe innan bevaringsbiologi som gjennom si forskning skal tene som eit nasjonalt kompetansesenter for spørsmål knytt til bevaring av det biologiske mangfaldet.

Vitskaplig publisering

NTNU har hatt en markant auke i produksjonen målt i publikasjonar og foredrag per undervisnings-, forskings- og formidlingsstilling. Totalt auka produksjonen frå 2006 til 2007 med 16,5 %. Publikasjonar på nivå 2 auka i same periode med 11,3 %. Alle fakultet auka produksjonen. Våre tre sentre for framifrå forskning viste størst vekst i produksjonen, heile 62,5 %.

Uteksaminerte doktorandar

Talet på uteksaminerte doktorandar har auka frå 244 i 2006 til 257 i 2007 (6 %). Målet for 2007 var 296, eit nivå som har vist seg å vere ambisiøst. Andelen kvinner har også auka med 6 % i forhold til 2006. NTNU har som mål å auke produksjonen av doktorandar til 350 kandidatatar i 2010. Eit viktig grep for å nå målet er å betre gjennomstrøyminga av kandidatane. NTNU forventar at den nasjonale opptrappingsplanen for stipendiatar som inkluderer forskarskolar og "nærings-PhD" blir styrkt og vidareført.

UN Habitat partner

NTNU blei i 2007 oppnemnd som partner i UN Habitat – United Nations Human Settlements Programme. UN-Habitat har som mandat å bidra til at dei urbane områda i verda blir levelege for menneska som bor der, både sosialt og miljømessig. Stadig fleire av innbyggjarane i verda trekker til storbyane. Ved tusenårsskiftet levde ca. halvparten av verdas befolkning i byar, mange i slumområde. Bakgrunnen for at NTNU har partnerskap i UN Habitat er den faglege breidda som finst på NTNU om byutvikling og urbanisering i utviklingsland.

European Institute of Innovation and Technology

NTNU har i 2007 arbeid aktivt for å posisjonere seg mot European Institute of Innovation and Technology – EIT. Som eit resultat av dette har NTNU delteke som assosiert partner i to søknader om EIT pilotprosjektar i 2007 innanfor høvesvis energiforskning og forskning på IKT. Av totalt rundt 50 søknader blei fire pilotar gjeve tilskott, deriblant piloten innanfor energi som NTNU deltek i. EIT er forventa å bli implementert i løpet av 2008/2009. Målsettinga er å styrke europeisk toppforskning og innovasjonskraft i et globalt perspektiv.

ESFRI

NTNU har koordinert to av tre norske innspel i 2007 til ESFRI – European Strategy Forum on Research Infrastructures. Det eine innspelet er innanfor energiforskning med fokus på CO₂ handtering. Det andre er innanfor akvakultur. NTNU har internasjonalt leiande fagmiljø innanfor begge områda. Målet er at desse områda skal komme med på det europeiske infrastrukturkartet som i stor grad legg føringar på europeiske infrastrukturtilskott.

Samarbeid med framifrå forskingsmiljø utanfor Europa

NTNU sine forskarar og forskargrupper har eit omfattande internasjonalt samarbeid også med land utanfor Europa. USA, Japan og Kina er døme på land der det er etablert ei rekke formaliserte samarbeidsavtalar.

Stor konferanse om internasjonalisering

NTNU hadde i 2007 ansvaret for den 19. årlege konferansen innanfor EAIE (European Association for International Education). Dette er ein av dei største universitetskonferansane i Europa og samla i fjor 2200 deltakarar.

AMEE 2007

Verdas største medisinske utdanningskonferanse, AMEE 2007, blei arrangert ved NTNU i 2007. 1850 deltakarar frå heile verda var samla i konferansen. Seminaret blei evaluert, og denne viste at NTNU, og særleg medisnutdanninga, blei marknadsført på ein flott måte ved seminaret.

Evaluering av NTNUs tematiske satsingsområde

NTNU har seks tematiske satsingsområde: Energi og petroleum, ressursar og miljø, Globalisering, Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), Marin og maritim forskning, Materialar og Medisinsk teknologi. I 2007 blei dei seks tematiske satsingsområda evaluert. Evalueringa blei utført av 12 internasjonale faglege ekspertar (oppnemnd av områda sjølve) og ein universitetsekspert for å sikre høg standard og truverde. Prosessen som blei bruka, var ein kombinasjon av eigenevaluering frå områda, supplert med personlege møte mellom ekspertane og fagområda. Rapportane til ekspertane inneheld ei rekke klare råd og anbefalingar til NTNU-leiinga om organisatoriske og faglege endringar som vil bli følgd opp i 2008.

2.1.2 Tiltak i arbeid

Formalisere samarbeid med IDEA League

NTNU-leiinga og ei rekke forskargrupper har hatt samtalar med institusjonane innan IDEA League om gjensidig utbyte av nærare samarbeid. IDEA League består av Imperial College, London, Delft Technical University, ETH Zürich, Aachen Technical University og Paris Tech. Fleire institusjonsbesøk og seminar har blitt arrangert og er under planlegging.

EU – Ein teknologiplattform innan akvakultur

NTNU og SINTEF har saman arbeidd for å skipe ei europeisk teknologiplattform innan akvakultur (EATP – European Aquaculture Technology Platform). Det inneber å samle heile næringsgreina og alle dei viktigaste fagmiljøa i Europa i eit organ der utvikling av ein strategisk forskingsplan for akvakultur er eit hovudmål. Forskingsplanen vil bli eit viktig innspel til innhaldet i EUs 7. rammeprogram.

I 2007 har det blitt halde to store møter i Bryssel for å skipe EATP, med stor medverknad frå dei industrielle aktørane og kommisjonen i EU. Vi er såleis i ein god prosess for å danne eit grunnlag for meir EU-støtta verksemd innan akvakultur i åra som kjem.

EUs 7. rammeprogram for forskning

Aktiv deltaking i 7RP er eit av NTNUs viktige strategiske mål direkte knytt til auka kvalitet i forskinga, eksternfinansiering og internasjonalisering. Konkret er NTNUs mål å auke den økonomiske utteljinga frå EU frå 2005 til 2010 med 100 %.

Resultata frå første søknadsrunde til 7. rammeprogram viser at konkurransen er tøffare enn i 6. rammeprogram. NTNU hadde mykje aktivitet og talet på søknader var høgt (105), men tilslagsprosenten (11,5 %) blei lågare enn forventa. Utfordringa framover blir å motivere fagmiljøa til framleis å delta i rammeprogrammet og å heve kvaliteten i søknadsprosessar som NTNU-forskarar deltek i.

2.2 Kvalitet i utdanninga

Overordna mål: NTNU si utdanning på grunn-, etter- og vidareutdanningsnivå skal vere relevant for samfunnet og kandidatane skal vere etterspurde av arbeidslivet. Studia skal skje i eit læringsmiljø med høg fagleg og pedagogisk kvalitet, og vere prega av kulturelt mangfald. NTNU skal fremje samspel på tvers av fag og sameine teori og praksis. NTNU skal ha ei internasjonal orientering og vere leiande på teknologisk og naturvitskapleg utdanning. Master- og doktorgradsnivå skal ha prioritet. Etter- og vidareutdanning skal styrkast.

2.1.3 Resultat og høgdepunkt i 2007

Næringslivet vil ha studentar utdanna ved NTNU

Ei undersøking gjort av Norsk Industri syner at norske bedrifter held forskingsmiljøa i Trondheim på topp. Heile 96 % av dei bedriftene som er spurde svarer at NTNU/SINTEF er det viktigaste fagmiljøet i Noreg.

Dei beste elevane søkjer seg til NTNU

I primærøpptaket hausten 2007 blei cirka 13200 elevar opptekne til lukka studium ved norske universitet og høgskolar på grunnlag av poeng. Av den eine topp-prosenten valde 61 prosent av elevane å gå til NTNU. Dette syner at NTNU er førstevalet for mange av de flinkaste som søkjer seg til lukka studium. NTNU er det einaste universitetet i landet som har lukka bachelorstudium i kjemi, fysikk og biologi.

Søknader og opptakstal 2007. Den gode trenden held fram.

NTNU hadde ein vesentleg auke i talet på søkarar i 2006 og dette har halde seg i 2007 (liten auke i 2007). I høve til 2006 er det likevel ein nedgang i talet på nye studentar. Nedgangen er totalt på 9,9 %. Ser ein på dette meir i detalj, vil ein sjå at det er ein betydeleg nedgang i tala på lågare grad og ein liten auke på høgare grad. Dette er i tråd med planlagd utvikling og ein del av kvalitetsarbeidet ved NTNU. Det gjev oss og betre samsvar mellom økonomi og det totale talet på studentar.

Realfag og teknologi

NTNU deltek og har føringa i fleire tiltak som skal betre rekruttering til utdanning i teknologi og realfag. Eit døme på dette er leksehjelp-prosjektet SEIRE der studentar ved NTNU går inn som læringsassistentar i vidaregåande skole. Prosjektet er finansiert av Utdanningsdirektoratet og er del av KDs realfagsplan. Eit anna døme er det ansvaret universitetet tek for å få til eit godt samarbeid med vidaregåande skolar omkring innhaldet i det nye programfaget Teknologi og forskningslære.

Internasjonale samarbeidsavtaler om utdanning

NTNU har siste år inngått om lag 30 nye internasjonale samarbeidsavtaler som omfattar universitet i alle verdsdelar. God kvalitet i samarbeidsavtalene har vore det viktigaste, og ikkje *mengden*.

Start-up funds for studieprogram i U-land

NTNU fekk i 2007 såkornmiddel (Start-up funds) av NOMA for å starte opp to studieprogram i Afrika (Tanzania og Zambia). Vi har òg fått stønad for å sette i verk fire nye prosjekt i 2008.

NordicFiveTech

NTNU inngår i NordicFiveTech som forutan NTNU består av Chalmers University of Technology, Helsinki University of Technology (TKK), Royal Institute of Technology (KTH), Technical University of Denmark (DTU). I 2007 har samanslutninga hatt fokus på samarbeid på utdanningssida.

Yrkesfaglærerutdanninga

Etter initiativ frå Kunnskapsdepartementet har NTNU og HiST samarbeidd om eit treårig bachelorprogram for yrkesfaglærarar. Dette er eit nytt tilbod i Noreg, og det første opptaket blei gjort hausten 2007. Da starta i alt 48 studentar, fordelte på tre studieretningar.

Etter- og vidareutdanning

NTNU har auka innsatsen sin innafor etter- og vidareutdanning. Både talet på kursdeltakarar og produksjonen av studiepoeng er vesentleg større enn i 2006. Mykje av denne aukinga heng saman med at NTNU fokuserer mykje på kompetanseoppbygging av lærarar.

2.1.4 Tiltak i arbeid

Strategisk utvikling av studieprogramporteføljen

Det er sett i gang ein prosess for å utvikle den totale studieprogramporteføljen i samsvar med våre eigne strategiar. Dette gjeld både dei nasjonale og dei internasjonale programma.

Læringskvalitet

Som eit grunnlag for å vidareutvikle NTNU sitt verktøy for kvalitetssikring (KVASS) og sikre god forankring i fagmiljøa, blei det våren 2007 gjennomført to undersøkingar for å finne ut kva som kan gjerast for å gjere verktøyet betre. Både studentar og fagpersonale var involverte. Rapporten frå undersøkingane gjev godt grunnlag for ei betre forankring av verktøyet i fagmiljøa. Dette blir eit viktig arbeid i tida framover.

Det er òg sett i gang eit arbeid for å sjå nærare på utfordringa som ligg i skjæringspunktet mellom kvalitet i undervisninga og det å gje tid til samanhengande forskning. Ein del av dette er å få til betre samordning og optimal utnytting av læringsstøttesystema. Vi arbeider og vidare med resultata frå ei helse- og trivselsundersøking blant studentane. Arbeidet skal settast inn i ein vidare læringsmiljøsamheng.

NTNU er og oppteken av at dei kandidatane vi utdannar får med seg kunnskap som arbeidslivet treng. Vi planlegg derfor ei undersøking om dette og vil og sjå det opp mot læringsutbyttet for studentane.

Utdanningsplanar

Det er ein positiv utvikling i bruken av utdanningsplanar som eit hjelpemiddel i å forbetre studentoppfølginga. Dette har vore viktig i høve til ein betre studiepoengproduksjon.

Evaluering av sivilingeniørutdanninga

Eit stort prosjekt med å evaluere sivilingeniørutdanninga er i gang. Fram til no er den fakultetsvise sjølvevalueringa gjennomført. Våren og sommaren 2008 skal utdanninga vurderast av ein internasjonal komité for å sjå på den i eit internasjonalt perspektiv. Målet er òg å sjå på samvirket mellom utdanning, FoU-verksemd og arbeidsliv.

Studieadministrative prosessar

NTNU har i 2007 fokusert på å forbetre dei studieadministrative prosessane. Spesielt har dette gått på arbeidsdelinga mellom det sentrale leddet og fakulteta. Utover i 2008 er det den administrative handsaminga av dei internasjonale studentane som skal prioriterast.

2.3 Formidling og kontaktflate mot samfunn, kultur- og næringsliv

Overordna mål: NTNU skal vere det nasjonalt leiande universitetet når det gjeld allmennretta formidling, og ta eit særskilt ansvar for å auke kunnskapen om og interessa for naturvitskap og teknologi i samfunnet. NTNU skal stimulere sine studentar og tilsette til å vere aktive kunnskapsleverandørar i samfunnsordskiftet. Formidling av kunst og vitskap skal hjelpe til å styrke NTNU sitt omdømme og å gjere universitetet synleg.

2.1.5 Resultat og høgdepunkt i 2007

Kultur- og kunstnarlege tiltak

NTNU er det universitet i Noreg som har den mest omfangsrike kunstnarleg-estetiske utdanninga. Dette gjev seg tydelege utslag i så vel biletkunst og nye medium som i konsertar. I 2007 arrangerte Institutt for musikk om lag 100 offentlege konsertar med studentar og tilsette. Både studentar og tilsette tek òg del i ei omfattande ekstern konsertverksemd; lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Tradisjonelle hageplanter er henta inn frå heile Midt-Noreg til Gammalhagen på Ringve Botaniske Hage. Det har blitt eit tiltalende anlegg av vakre planter med røter i kulturhistoria og har blitt godt motteke av ålmenta. Med støtte frå Norsk genressurssenter blir hagen med i nettet av bevaringsstader for gamle hageplanter ved senteret.

Nye eksterne nettsider

NTNU opna i januar 2007 nye offisielle eksterne nettsider. Samla er NTNUs nettstad på over 600 000 sider. www.ntnu.no fekk fire stjerner (av seks moglege) i Noreg.no sin gjennomgang av offentlege nettstader for 2007.

Samarbeid med SINTEF

Etter at ein felles strategi for samarbeid blei ferdig i 2006 har NTNU og SINTEF i 2007 utarbeidd ein felles rammeavtale. I rammeavtalen blir samarbeid og gjensidige rettigheita og plikter i forholdet mellom dei to institusjonane behandla. Denne vil bli følgt opp av lokale avtalar.

Bidrags- og oppdragsverksemd

Dei samla inntektene for bidrags- og oppdragsfinansierte aktivitet ved NTNU har auka betydeleg frå 2006 til 2007 (23 %). Spesielt har omsetninga auka for prosjekt finansiert av næringsliv/private og randsoner.

2.1.6 Tiltak i arbeid

Nytt populærvitenskapleg opplevingscenter

I 2007 blei det underteikna ein avtale mellom NTNU Vitenskapsmuseet og Vitensenteret i Trondheim om å skape eit heilt nytt populærvitenskapleg opplevingscenter på Kalvskinnet.

2.4 Nyskaping

Overordna mål: NTNU skal saman med SINTEF vere nasjonalt leiande i å støtte forskingsbasert nyetablering og fornying i privat og offentleg sektor. På utvalde områder skal NTNU vere internasjonalt leiande. NTNU skal stimulere studentar til å omsetje kunnskapen sin i nyskapande næringsverksemd.

Første avdrag frå NTNU Technology Transfer (TTO)

Institutt for energi- og prosesssteknikk er det første fagmiljøet i Noreg som har blitt tilført friske pengar gjennom at eit TTO har seld ut delar av verksemda. ChapDrive AS er ei oppstartverksemd med utspring frå dette fagmiljøet og frå fagpersonar som ønska å teste ideen om hydraulisk overføring for vindturbinar. TTO har fått mykje av æra for denne vellykka etableringa, og pengebeløpet på drygt 1,6 millionar kroner skal i første rekke gå til laboratorieorienterte aktivitetar. Det er i dag om lag 10 personar som jobbar i ChapDrive, og selskapet planlegg å auke aktiviteten og tilsette nye 15 personar innan utgangen av 2009.

Global Startup Workshop

I mars 2007 arrangerte NTNU i samarbeid med MIT (etter initiativ frå studentforeininga StartNTNU) ein prestisjefull konferanse for innovatørar der 250 deltakarar frå 30 land deltok. MIT "\$100K Global Startup Workshop" blir desse arrangementa kalla, og dei har nytt tema kvart år. Det sterke miljøet i entreprenørskap, ikkje minst blant studentane, var ei av årsakene til at konferansen blei lagt til Trondheim i konkurrans med byar som Stockholm og Madrid.

Senter for entreprenørskap

Senteret har i 2007 knytt til seg to professor II frå Babson College i Boston, eit av verdas leiande forskingsmiljø i entreprenørskap. Senteret administrerer i tillegg til forskning og utdanning, viktige nyskapingstiltak som Venture Cup, stipend til master- og doktorgradsoppgåver med eit kommersielt potensial og aktivitet spesielt retta mot kvinner i nyskaping.

2.1.7 Tiltak i arbeid

IP-politikk

Det er sett i gang ein prosess for å etablere ein IP-politikk (immatrielle rettigheitar) ved NTNU. Det er lagt opp til ei behandling og vedtak i NTNU sitt styre i løpet av vinter/vår 2008 etter at forslaget har vore på ei intern høring. NTNU er også involvert i arbeidet med ein nasjonal IP-politikk der blant anna Noregs forskingsråd er ein sentral aktør.

2.5 Organisasjon og ressursar

Overordna mål: NTNU skal ha fysiske rammevilkår og ein organisasjonskultur som hjelper til at studentar og tilsette utviklar kompetansen sin og at NTNU når måla sine. NTNU skal skaffe større ressursar til kjerneverksemda. NTNU skal ha tidsmessige og

konkurransedyktige laboratorium og infrastruktur, og tilby effektive administrative tenester til studentar og tilsette.

Effekten av kutt i basisløyvinga på vår evne til å utføre statsoppdraget

NTNU har sidan 2005 fått direkte kutt i basisløyvinga på i alt 70 millionar kroner. Årsaka bøei sagt å vere for høgt studenttal og eit høgt nivå på ubrukte midlar. Den reduserte løyvinga til sektoren i 2007 blei av regjeringa omtalt som eit *kvileskjer*. Basisløyvinga er likevel ikkje tilbakeført i statsbudsjett for 2008. Det inneber at kuttet i basisløyvinga i praksis blir vidareført i 2008, til tross for reduksjon i talet på studieplassar og at avsetningsnivået er vesentleg redusert.

Kuttet i basisløyvinga rammer vår evne til å oppfylle intensjonane i Kvalitetsreforma og til å halde breidda i utdanningstilbodet. Gapet mellom det vi meiner er eit minimumsnivå for å oppfylle intensjonane i Kvalitetsreforma og dei midlane som er tilgjengelege har auka kvart år. Svekkinga av basisløyvinga vil også ramme forskning og infrastruktur. Laboratorieinfrastrukturen (bygningar og utstyr) slitst ned og det er for lite teknisk støttepersonell til at det vi har, kan nyttast på ein tilfredsstillende måte i forskning og utdanning. Også utstyrsbehovet til dei utøvande kunstutdanningane er i skvis på grunn av denne effekten.

2.1.8 Oppnådde mål 2007 og viktige tiltak i gang

Laboratorium og fasilitetar

NTNU har som mål å tilby sine tilsette tidsmessige og konkurransedyktige laboratorium og fasilitetar. Kutt i basisløyvinga og manglande løyvingar til fornying av vitenskapleg utstyr dei siste åra gir grunn til stor uro. Her må eit omfattande nasjonalt løft til om norske forskingsmiljø skal henge med i utviklinga. NTNU har likevel, gjennom hard prioritering, makta å sette av midlar over eige budsjett til nokre av dei viktigaste tiltaka. Dette har mellom anna ført til at Nanolab kan ferdigstillast og blir ferdig til bruk hausten 2009, mens forskingsfartyet Gunnerus og SeaLab allereie blei teke i bruk i 2007. Alle desse tiltaka er nært knytt til NTNU sine strategiske satsingar.

Kunnskapsdepartementet sin prosess for å lage eit "nasjonalt vegkart for stor forskingsinfrastruktur" eit etterlengta initiativ. Med utgangspunkt i vår nasjonale rolle, vårt omfattande industrisamarbeid og integrerte laboratedrift med SINTEF, har vi gode føresetnader for og erfaring med drift av store nasjonale laboratorium. NTNU har saman med SINTEF levert innspel til vegkartet og håper på ei kraftig oppgradering av ei rekke laboratorium i åra framover. Særleg sentralt er laboratriveverksemda knytt til dei globale klimautfordringane vi står overfor.

Personalpolitikk

Personalpolitikk blei vedteke i mars 2007 og bygger på NTNUs verdigrunnlag og dei mål og strategiar som er sett for å oppnå visjonen om å bli internasjonalt framifrå innan 2020. Personalpolitikken er konsentrert rundt arbeidsmiljø, her spesielt livsfasepolitikk, rekruttering, personalutvikling og påskjøning. Under desse temaa er det utvikla personalpolitiske målsettingar, og med utgangspunkt i desse blir det no arbeidd med å utvikle ein personalpolitisk tiltaksplan.

Likestilling

Berre ein av fem tilsette i faste vitsskapelege stillingar ved NTNU er kvinner og blant professorane utgjer kvinnene berre 15 prosent. Det er to prosent under snittet blant universitet og høgskolar i Noreg. NTNUs styre vedtok i 2007 ein ny strategi og handlingsplan, med ei rekke offensive tiltak for å rekruttere framifrå kvinnelege forskarar. Målet er reell

kjønnsbalanse i 2020, som er sett til minst 40 prosent kvinner i vitenskapelige stillinger. For å klare dette, har NTNU som mål å tilsette kvinner i minst halvparten av alle nytilsettinger som krev doktorgrad.

Arbeidsmiljøundersøkinga

Hausten 2007 blei det gjennomført ei spørjeskjemaundersøking blant alle tilsette ved NTNU. Undersøkinga blei utvikla internt ved NTNU og ein har teke utgangspunkt i at den skal vere eit verktøy for forbedring og utvikling av arbeidsmiljøet. 57 % av dei tilsette svarte på undersøkinga. Resultata frå undersøkinga viser ein organisasjon med høg grad av trivsel, lite konflikter og lite sjukdom. Det blei avdekt forbedringspunkt til gjennomføring av endringsprosessar, medarbeidersamtalar og systematisk kompetanseutvikling. Alle fakultet og institutt, og sentrale avdelingar vil jobbe med dette i 2008 og tiltak vil bli etterspurt ved utgangen av 2008.

Leiarutdanning

”Program for faglig leining” blei starta opp hausten 2007 og har som overordna mål å bidra til utvikling av den faglege og strategiske leiaraskapen ved NTNU, og bidra til at NTNU får fleire kvinner i faglege leiarposisjonar. Likestillingsperspektivet er integrert i programmet. Målet for programmet er å vidareutvikle tilsette som leiarar av fagleg verksemd, som forskingsgrupper, faggrupper, prosjektgrupper, program og senter. Interesse frå vitenskapelig personale har vore stor.

Rosenborgsaka

Rosenborgsaka har vore ei vond og vanskeleg sak for NTNU i 2007. Granskingsutvalet kritiserte institusjonen på fleire punkt. Ein har lagt stor vinn på å bruke både denne granskninga og annan kritikk som har kome fram, konstruktivt. Dei mest rørte har fått betre personleg oppfølging av leiinga ved NTNU, det systematiske HMS-arbeidet er vidareført og innsatsen forsterka, og andre studentar og tilsette med bakgrunn i Rosenborgmiljøet har fått regelmessig informasjon i møte og via internett. Denne informasjonen har også vore open for ålmenta. Tilbakemeldingar tyder på at handsaminga no blir vurdert som god.

Campusprosjektet

NTNU og HiST arbeider no med slutføringa av KS1-grunnlaget for campusprosjektet i nær dialog med Kunnskapsdepartementet. Det er laga eit utkast til behovs- og strategidokument som er forankra i institusjonsstyra hausten 2006. Kravdokumentet er langt på veg ferdigstilt og lagt fram for vurdering hos Statsbygg som også sikrar kvaliteten i inngangsdata til analyse av alternativ, etter oppdrag frå departementet. Det blir utgreidd tre reelle konseptalternativ med ulik grad av geografisk samling av institusjonane. NTNU og HiST samarbeider nært med Studentsamskipnaden i Trondheim og Trondheim kommune for utvikling av campusområda i byen og tilrettelegging for god studentvelferd.

NTNUs behov for campusutvikling er presserande og arbeidet for å løyse dette held fram med full styrke. Planen for tocampusløyisinga som blei vedteken i mars 2007, er utvikla gjennom ein involverande prosess i heile organisasjonen. Behova for vidare utvikling er grunngeve ut frå NTNU si samfunnsrolle. Realisering av verdiane på Dragvoll er eit nødvendig element i gjennomføringa og for å sikre tidleg realisering av prosjektet og unngå at NTNU må vente mange år på løyving over Statsbudsjettet. Det er derfor viktig at KS1-grunnlaget opnar for ei slik løyving i tillegg til ordinær finansiering over Statsbudsjettet.

Leiande økonomifunksjon innan 2010

NTNU har som mål å vidareutvikle økonomifunksjonen til å bli den mest veldrivne innanfor offentlig verksemd i Noreg, for å støtte opp under forskning, utdanning, formidling og nyskaping. I samband med dette blei det sett i gang eit omfattande prosjekt i 2004/2005

(Leiande økonomifunksjon – LØF 2010). Ein viktig milepåle blei nådd i 2007 i det medarbeidarar i økonomifunksjonen blei innplasserte i nye roller. Arbeidet med å gjennomføre planlagde tiltak i organisasjonen vil halde fram til nye arbeidsprosessar og verktøy er på plass i 2010. Nokre fakultet gjorde samstundes ein totalgjennomgang av dei administrative funksjonane.

NTNU tok i oktober i bruk eit nytt oppgradert lønssystem (PAGA) for den sentrale lønstenesta. Oppgraderinga gir høve til å implementere nye lønsprosessar utvikla i LØF 2010-prosjektet. NTNU har komme godt gjennom oppstartsfasen med bruk av PAGA i den sentrale lønstenesta. Det blir no arbeidd med å innføre registrering og lønsbehandling på fakulteta, og med å gje tilsette høve til oppslag og eigenregistrering.

2.6 utfordringar

For Noreg er det viktig å ha sterke, internasjonalt retta utdannings- og forskingsmiljø. Utdanning og forskning er konkurransefaktorar for eit land som er avhengig av å byggje meir kunnskap inn i produkt, prosessar og tenester. For at nasjonen skal lykkast på den internasjonale arenaen, treng landet universitet med høg kvalitet og eit godt fagleg omdømme. NTNU må difor

- **vere prega av høg fagleg kvalitet og relevans** ved å vidareutvikle kompetansen til medarbeidarane, skape vilkår for utvikling av framifrå fagmiljø og ta hand om samfunnet sitt behov for nyskaping
- **rekruttere framifrå studentar og forskarar** ved å leggje til rette attraktive studietilbod og skape konkurransedyktige arbeidsvilkår og læringsmiljø
- **rekruttere framifrå forskarstudentar** internasjonalt og i samarbeid med næringsliv
- **rekruttere fleire kvinner til vitskapelege stillingar**, særskilt innanfor naturvitskap og teknologi
- **synleggjere universitetet** ved å formidle og marknadsføre NTNU sine styrkeområde nasjonalt og internasjonalt
- **synleggjere og vidareutvikle fagleg kompetanse og laboratorium** for å bidra til å løyse globale samfunnsutfordringar innanfor energi, miljø og klima
- **vere ein handlekraftig organisasjon** ved å skape semje om prioriteringar og ha effektive prosessar og system som støttar opp under kjerneverksemda
- **ta vare på og utvikle universitetet som særskilt demokratisk institusjon** ved å sikre tilsette og studentar ytringsfridom og aktiv medråderett
- **skaffe tilstrekkelege investerings- og driftsmiddel** ved å synleggjere NTNU sin kompetanse og tilby vår medverknad til styresmakter, forskingsråd og næringsliv – regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Utfordringa har blitt større gjennom kutt i NTNU si løyving på til saman 70 millionar i perioden 2005–2007
- **internasjonalt samarbeid om gradar**. Det er spesielt innan teknologi ei systematisk utfordring i arbeidet med å opprette felles gradar med utanlandske universitet. Utfordringa ligg i vår 5-årige integrerte modell for mastergraden, medan det i Europa stort sett er ein modell med ein 3-årig bachelorgrad og ein 2-årig mastergrad på toppen

3 Resultatrapport 2007

3.1 Utdanning

Sektormål 1: Universiteter og høgschooler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet

NTNU har et spesielt ansvar for å ivareta bredden i teknisk-naturvitenskapelige fagområder. Vi ivaretar også bredden innenfor humaniora, samfunnsvitenskap og medisin. I tillegg har vi et spesielt ansvar innenfor studieområder som knytter sammen alle disse fagområdene. NTNU har klare ambisjoner om å bedre rekrutteringsgrunnlaget til utdanning og forskning i realfag og teknologi. I tillegg arbeides det målbevisst for å nå Kunnskapsdepartementets krav om å redusere antall studieplasser til et riktig nivå.

De tallmessige hovedtrekkene i utdanningsaktiviteten kan summeres opp slik:

Søknadstallet er på samme nivå som i 2006, mens det i forhold til 2006 er nedgang i antall opptatte studenter. Nedgangen er totalt på 9,9 %. Dette er i tråd både med kravene fra Kunnskapsdepartementet og med kvalitetsarbeidet ved NTNU. Det gir oss også et bedre samsvar mellom økonomi og det totale studentantallet. Når det gjelder registrerte studenter, er det en nedgang på ca. 2 %, noe som også peker i riktig retning. Her er det en ønsket utvikling med en fortsatt forsiktig forskyvning fra lavere grad til høyere grad og økt omfang på lærerutdanningen. Det er imidlertid bekymringsfullt at antall registrerte studenter på høyere grad i humaniora og realfag (spesielt) har gått ned. NTNU vil fortsette sin langsiktige innsats for å skape interesse for realfagene.

Til tross for nedgangen i opptakstall og antall registrerte studenter, har det vært en positiv utvikling både i produksjonen av studiepoeng og i antall uteksaminerte kandidater. Det er likevel en del forskjeller mellom utdanningsområdene her. Dette er kommentert nedenfor.

Hovedtall:

NTNU Tabell 1. Hovedtall for utvikling i studenttall.

	2006	2007	Endring 2006-07
Antall årsheter (60 studiepoeng)*	13389	13647	258
Søknadstall	58361	58499	138
Opptakstall	7192	6477	-715
Registrerte studenter	19777	19398	-379
Kandidattall	2962	3302	340

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

* Dr. grad er holdt utenfor.

Utvikling i opptakstall

NTNU har nå adgangsbegrensning til alle opptak. Det er derfor en nedgang i det totale opptaket. Men slik tabell 2 nedenfor viser, gjelder dette bare på lavere grad og i størst grad innenfor humaniora og realfag. Når det gjelder realfagene, er det en økning i antall søknader,

men det er likevel færre som blir tatt opp. Til tross for en betydelig innsats for å øke interessen for disse fagene, ser vi at NTNU fortsatt har en utfordring her. For psykologi (introduksjonsåret) er det også høsten 2007 satt et lavere opptakstall enn året før for å få et bedre samsvar med opptaket til profesjonsstudiet. Til høyere grad er det en god prosentvis økning til humaniora, mens opptaket til realfag er tilnærmet uforandret.

NTNU Tabell 2. Opptakstall 2005 og 2006, hele året.

<i>Studium</i>	<i>Nivå</i>		<i>Høyere grad</i>		<i>Sum</i>	
	<i>Lavere grad</i>	<i>Lavere grad</i>	<i>Høyere grad</i>	<i>Høyere grad</i>	<i>Sum</i>	<i>Sum</i>
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Humaniora	1781	1434	193	221	1974	1655
Samfunnsvitenskap	1493	1381	402	393	1895	1774
Realfag	466	344	151	156	617	500
Teknologi	0	0	1500	1509	1500	1509
Arkitektur	0	0	98	101	98	101
Medisin (profesjon)	0	0	125	123	125	123
Medisin (master)	0	0	35	44	35	44
Psykologi (profesjon)	459	259	48	48	507	307
Utøvende musikk	31	35	10	15	41	50
Bildekunst	16	18	7	13	23	31
Praktisk-pedagogisk utdanning	240	206	0	0	240	206
Yrkesfaglærerutdanning	0	48	0	0	0	48
Integrerte 5-årige lærerprogram	0	0	107	106	107	106
Helsefag	0	0	30	23	30	23
SUM	4486	3725	2706	2752	7192	6477

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

Utvikling i avlagte studiepoeng

I forhold til *studieprogramnivå*:

Det er en betydelig økning i poengproduksjonen på høyere grad, mens lavere grad har en nedgang. Isolert sett er økningen på høyere grad størst innenfor historisk-filosofiske fag (30 %), samfunnsvitenskapelige fag (20 %) og realfag (11 %). Økningen henger helt klart sammen med at 2007 var siste året med mulighet til å avlegge høyere grads eksamen etter gammel ordning. Med en hovedoppgave på 60 studiepoeng gjør dette store utslag på poengproduksjonen. Den store økningen i poengproduksjonen innenfor de 5-årige integrerte lærerutdanningsmastergradene skyldes at dette er studier som er under oppbygging. Vi ser ellers at vi har en formidabel økning innenfor videreutdanning i praktisk pedagogikk. Dette henger sammen med den økte aktiviteten innenfor fleksibel utdanning på området, både i allmenne fag og i yrkesfag. Det er en tilsynelatende betydelig nedgang i kategorien medisin, videreutdanning. Dette er en kategori som består av forskjellige typer kurs, der noen er beregnet på ikke-medisinere og andre er rene videreutdanningskurs for medisinere. Nedgangen skyldes derfor en blanding av litt færre tilbud og unøyaktig kategorisering. Se tabell 3 nedenfor.

I forhold til *finansieringskategorier*:

Det er små endringer totalt fra 2006 til 2007 innenfor kategoriene A-F. Forandringene er de samme som er kommentert ovenfor. Økningen i kategoriene C og D skyldes først og fremst at "etterslepet" i høyere grad (gammel ordning) nå er tatt inn, og aktivitetsøkningen i praktisk-pedagogisk utdanning som fleksibelt tilbud.

NTNU Tabell 3. Studiepoengproduksjon (helårsenheter) 2006 og 2007, hele året. Fordelt etter emnenes primære studieprogram. Gjentak av tidligere bestått eksamen er ikke inkludert.

Nivå	Lavere grad		Videreutd.		Høyere grad*		Sum	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Studium								
Arkitektur	0,0	0,0	0,9	0,4	373,0	405,1	373,9	405,5
Ex. phil.	312,3	359	1,4	5,6	0,0	0,0	313,7	364,6
Helsefag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0	7,0
Hist.-fil.	1701,7	1519,4	61,3	66,9	360,5	467,5	2123,5	2053,8
Integrerte 5-årige lærerprogram	0,0	0,0	0,0	0,0	22,6	43,1	22,6	43,1
Kunsthøgskolen	37,1	42,4	0,0	0,0	22,0	20,4	59,1	62,8
Mat.-nat.	638,9	618,3	8,2	11,3	245,9	274	893,0	903,6
Medisin	161,1	165,2	43,3	18,5	697,9	681,5	902,3	865,2
Pedagogiske fag	0,0	0,0	14,1	7,1	0,0	0,0	14,1	7,1
Praktisk-ped.	171,8	168,8	3,3	50,3	0,0	0,0	175,1	219,1
Psykologi	0,0	0,0	0,0	0,0	241,9	236,6	241,9	236,6
Samf. vit.	2274,3	2190,7	47,3	59,1	704,5	843,1	3026,1	3092,9
Teknologi	3,0	0,4	4,8	8,6	5104,4	5249,4	5112,2	5258,4
Utøvende musikk	117,0	106,1	0,0	0,0	14,8	20,9	131,8	127,0
SUM	5417,0	5170,2	184,4	227,8	7787,4	8248,6	13388,8	13646,6

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

* Inkluderer profesjonsstudier, mastergrader og høyere grad (gammel ordning).

Utviklingen i kandidattall

Tabellen nedenfor viser total kandidatproduksjon i 2007. For høyere grad innenfor humaniora, samfunnsvitenskap og realfag er det tatt med produksjon både etter gammel og ny ordning. Vi ser at det totalt sett er en betydelig økning fra 2006 til 2007 (11%). De store økningene har vi i antall uteksaminerte kandidater innenfor høyere grad i humaniora (40%) og samfunnsvitenskap (26%). Som nevnt tidligere skyldes dette i all hovedsak det store antallet *hovedfagskandidater* i og med at 2007 var det siste året med mulighet til å avlegge slik eksamen.

Det er en tilsynelatende motsetning mellom nedgangen i poengproduksjon og økningen i kandidattall på lavere grad. Dette henger sammen med at opptaket har vært lavere. Poengproduksjonen for de "nye" studentene er derfor totalt sett mindre, mens det er flere studenter i slutfasen av studiet.

NTNU Tabell 4. Kandidattall 2006 og 2007, hele året.

Studium	Nivå	Lavere grad		Høyere grad		Sum	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007
Humaniora		251	291	171	239	422	530
Samfunnsvitenskap		345	335	298	376	643	711
Realfag		150	177	156	166	306	343
Teknologi		0	0	1176	1206	1176	1206
Arkitektur		0	0	66	88	66	88
Medisin		0	0	95	125	95	125
Psykologi		0	0	52	42	52	42

Studium	Nivå	Lavere grad		Høyere grad		Sum	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007
Bildekunst		11	15	14	8	25	23
Utøvende musikk		15	27	0	4	15	31
Integrerte 5-årige lærerutdanninger		0	0	5	2	5	2
Praktisk-pedagogisk utdanning		157	201	0	0	157	201
SUM		929	1047	2033	2254	2962	3302

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

3.1.1 Vektlagte områder for utdanning i 2007

Arbeid for å fremme kompetanseutvikling av lærere, instruktører og skoleeiere, i tråd med Kunnskapsløftet

NTNU har en omfattende lærerutdanning og har i tråd med egne strategier kontinuerlig utviklet denne. Dette har skjedd i takt med kravene som har kommet gjennom Kunnskapsløftet. Studietilbudene kan sammenfattes slik:

- 5-årig masterutdanning (real-fag, språk, geografi, rådgiving). Fra høsten 2008 utvides dette til å omfatte samfunnskunnskap. Det arbeides også med å få til et tilsvarende tilbud innenfor teknologi.
- 3-årig yrkesfaglærerutdanning (bachelor). Oppstart høsten 2007. Bygg- og anleggsteknikk, helse- og sosialfag, mat- og restaurantfag.
- PPU heltid, 1 år (allmennfag).
- PPU deltid, fjernundervisning, 2 år (allmennfag og yrkesfag).

I tillegg til dette er det gode tilbud innenfor *etter- og videreutdanning*. Noen av dem nevnes her:

- Masterstudium i skoleledelse.
- Studiepoenggivende kurs innenfor biologi, energi, teknologi og entreprenørskap, kjemi.
- Nettbasert videreutdanningsstudium i matematiske fag for lærere i den videregående skolen.
- 2-dagers etterutdanningskurs for fysikklærere i Sør-Trøndelag fylkeskommune.
- Flere kurstilbud innenfor fremmedspråk (engelsk, tysk, fransk og spansk) som en direkte konsekvens og oppfølging av Kvalitetsreformen. Det er også emnetilbud innenfor området *norsk som andrespråk*.
- 3-dagers etterutdanningskurs for 100 skoleledere i Trondheim kommune. Tema: *IKT for skoleledere*.
- En hel rekke etterutdanningskurs for lærere i regi av Skolelaboratoriet for matematikk, naturfag og teknologi.

Tilbudene om kompetanseheving som er nevnt ovenfor, er primært utviklet for å svare på utfordringene i Kunnskapsløftet. Det er et tett og godt samarbeid med myndigheter, skoleeiere og skoler for å få dette til på en så god måte som mulig. Vi mener derfor at kravene fra Kunnskapsdepartementet er godt imøtekommet av NTNU.

Arbeid for å øke antall kandidater innenfor matematikk og realfag

NTNU har et klart mål om å øke kandidatproduksjonen innenfor dette området. Som nevnt tidligere, er det ikke enkelt å få dette til. Etter en liten oppgang i opptaket i 2006 (lavere grad),

ser vi at vi har fått nedgang igjen i 2007. Vi har gjennomført flere tiltak i 2007 i den hensikt å skape et bedre grunnlag for økt kandidatproduksjon. Mange av dem er av en langsiktig karakter. Det er derfor vanskelig å si noe konkret om effekten av tiltakene.

Tiltakene er på flere nivå:

1) Motivering av elever i grunnskole og videregående skole:

Tiltakene "Fysikkløypa" og "Biologiløypa" er lagt opp slik at elever i grunnskolen kan besøke NTNU og gå gjennom et sett av oppgaver og eksperimenter som er relevante i forhold til læreplanene. I 2007 hadde vi 1200 sjetteklassinger gjennom "Fysikkløypa" mens 700 elever i 9. klasse deltok i "Biologiløypa".

"Realfagsuka" er et samarbeidsprosjekt mellom en barnehage og ett av fakultetene på NTNU. Hensikten er å gi barnehagen kjennskap til hvordan realfag kan involveres i det pedagogiske opplegget.

SEIRE er et leksehjelp-prosjekt som er finansiert av Utdanningsdirektoratet og som inngår direkte i handlingsplanen "Et løft for realfagene". Her brukes realfag- og teknologistudenter som læringsassistenter overfor elever i videregående skole.

"Teknolos" er et tiltak der studenter fra NTNU reiser ut til førsteklasse i videregående skole med et undervisningsopplegg. Hensikten er å motivere elever, særlig jenter, til å velge matematikk og fysikk og gjennom det vekke interesse for realfag- og teknologistudier.

"Jenter og data" har et todelt formål: Kvinnelige datastudenter informerer elever i videregående skole (spesielt jenter) om datastudiene ved NTNU. Dette for å rekruttere flere jenter. I tillegg er det flere aktiviteter i løpet av studiene for å få jentene til å fullføre.

NTNU deltar aktivt i arrangementet "First Lego League". Høsten 2007 var første gangen at den store turneringen ble arrangert våre lokaler. Ca 500 elever deltok. Vitenskapelig ansatte blir i stor grad brukt som hjelpere og rådgivere i de oppgavene elevene skal løse.

2) Rekruttering til studier:

I tillegg til motivasjonstiltakene nevnt ovenfor, har vi flere aktiviteter rettet direkte inn mot det å søke realfag- og teknologistudier ved NTNU. Noen av aktivitetene går naturlig nok over i hverandre. I mye av rekrutteringsarbeidet samarbeider vi tett med næringslivet. Vi deltar også i et nasjonalt nettverk (Rekrunett), for utveksling av erfaringer og ideer mellom universiteter og høyskoler for bedre rekruttering til realfagene.

I forhold til rekruttering av jenter inviterer vi jenter som har fått tilbud studieplass ved ett av teknologistudiene, til en "jentedag". Hensikten er å få så mange som mulig til å ta imot plassen. Tiltaket er populært og virker helt klart etter hensikten.

3) Oppfølging av studenter:

Det gjøres også et betydelig arbeid for å følge opp studentene slik at flere fullfører til normal tid og med så godt resultat som mulig. Først og fremst er det satt i gang tiltak med bedre individuell studieveiledning, spesielt på realfag- og teknologisiden. Et pilotprosjekt gjennomført i 2007 viser økt produksjon av studiepoeng og lavere frafall sammenlignet med tidligere kull. Prosjektet blir derfor videreført og utvidet.

Det er også vedtatt å innføre tidsbegrensning på masterstudiene i realfag. Dette antar vi kan bidra til økt kandidatproduksjon ved at studentene motiveres til å fullføre studiene innen fristen.

I forhold til å minske strykprosenten har vi innført frivillig matematikklaboratorium på ettermiddager og delvis på lørdager. Dette har helt klart hatt en positiv effekt. Når det gjelder jentetiltak i studiene, er ”Jenter og Data”-prosjektet nevnt. Her samles jentene innenfor IKT-studiene til faglige og sosiale aktiviteter. Det er også etablert en egen datasal for jenter innenfor disse studiene.

Ved siden av det som er nevnt ovenfor, arbeides det kontinuerlig med å utvikle studieprogramporteføljen på realfagsiden. Målet er å utnytte NTNUs spesielle fortrinn til å etablere realfagtilbud med en egen profil. Det er blant annet et arbeid på gang med å utvikle studier innenfor spillutvikling og -utdanning.

Arbeid med å utvikle studiekvaliteten

Det gjøres mye godt arbeid for å utvikle studiekvaliteten ved NTNU. Kvalitetssystemet KVASS er i bruk på alle fakultet samtidig som eget materiale utarbeides. Noen forhold må nevnes spesielt:

1) Sensur og karaktersetting:

Flere av fakultetene har fokusert på informasjon og holdningsarbeid for å oppnå konsistent og rettferdig anvendelse av karaktersystemet. Bruk av tilsynssensor for å kvalitetssikre eksamen gjøres også i økende grad.

2) Referansegrupper:

Bruk av referansegrupper (studenter) for å evaluere undervisningen er nå gjennomført over det meste av universitetet. Dette gir fakultetene og instituttene gode tilbakemeldinger som det blir tatt hensyn til i neste omgang.

3) Programutvikling:

Sammensetningen av studieprogramporteføljen vurderes hvert år. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra Styret, gjøres det endringer både i programstruktur og i innhold. I dette arbeidet er begrep som læringsmål og læringsutbytte viktige. Ved HF-fakultetet er det en interessant prosess på gang for å endre bachelorutdanningen. Graden skal gi en bedre forberedelse til masterstudiet samtidig som den orienterer studentene bedre for yrkeslivet. I den nye graden blir det en større fordypning enn tidligere, samtidig som det skal innføres en avsluttende prosjektoppgave (”bacheloroppgave”). I forhold til internasjonalisering er det også flere fakulteter som er i ferd med å legge om noe av undervisningen til engelsk. I tillegg til å få flere utenlandske studenter til NTNU, fører dette også til en bedring av språkkompetansen hos lærerne og de norskspråklige studentene. Det må også nevnes at det for etablering av nye studieprogram er etablert en omfattende kravspesifikasjon for å sikre at alle aspekter ved programstruktur og -innhold er tatt vare på. Fakultetene må dokumentere at de har oppfylt alle delene av kravspesifikasjonen før styret behandler forslaget.

4) Programevalueringer:

I 2007 ble det igangsatt en større evaluering av sivilingeniørutdanningen. Første steg var en selvevaluering av alle studietilbudene. Denne er nå gjennomført og lagt fram for styret. Neste steg er en evaluering av en sterk internasjonalt sammensatt gruppe som skal se på alle aspekter ved utdanningen i et internasjonalt perspektiv. I tillegg til dette vedtok styret høsten 2007 at NTNUs portefølje av internasjonale masterprogram skulle evalueres i løpet av 2008. For å gjøre dette må det utarbeides kriterier for evalueringen. Disse skal både gå på kvalitetsaspekter og være slik at NTNUs mål på det internasjonale området kan nås.

Arbeid med videreutvikling av kvalitetssystemene

I desember 2006 ble NTNUs system for kvalitetssikring av utdanning (KVASS) godkjent av NOKUT. I evalueringsrapporten pekes det på flere forhold som NTNU bør utvikle videre og forbedre. Særlig vektlegges at våre gode systemer for kvalitetssikring må implementeres bedre i hele organisasjonen. NTNU har nå tatt tak i disse utfordringene. En start på dette arbeidet var å arrangere et kvalitetsseminar i regi av Utdanningsutvalget, der formålet var å drøfte forbedringer tilknyttet utdanningskvalitet. Her var NOKUT-rapporten et viktig underlag. I tillegg til dette har fakultetene levert egne rapporter om kvalitetsarbeidet. På bakgrunn av rapportene peker Rektor på en rekke forhold som fakultetene må forbedre. Arbeidet er nå godt i gang.

For å få enda bedre grunnlag for den videre utviklingen av KVASS, er det gjennomført en rekke tiltak:

1) Brukerundersøkelse

Undersøkelsen gikk først og fremst på bruksfrekvensen ute i fagmiljøene – blant både lærere og studenter. Den avdekket en del forhold som det nå gjøres noe med. Målet er å få alle til å bruke systemet.

2) Brukbarhetsundersøkelse

Her ble det spurt om hvor brukervennlig KVASS er og hva som bør forbedres i så måte. Det kom fram en rekke gode tilbakemeldinger som også tas med i det videre arbeidet.

3) Egen e-postkasse

Her kan alle brukere henvende seg med både ros og ris. Ordningen har vist seg å ha en verdi i forhold til videre utvikling.

4) Kurs og seminarer

Dette gjelder både superbrukere, vanlige brukere og studenter som er med i referansegrupper.

Utfordringene videre er av forskjellig art. Det arbeides med teknologiske løsninger for å forbedre tilgjengeligheten. I tillegg skal KVASS sørge for at rapportering av utdanningskvalitet skjer i en kvalitetsspiral der studenter, faglærere og ledelse kjenner sine roller og deltar aktivt i det systematiske forbedringsarbeidet. KVASS skal nå endres fra å være prosessorientert til å bli resultatorientert. Det vil si at det blir lagt mer vekt på tydelige mål og måloppnåelse. Dessuten skal KVASS sees i sammenheng med annet kvalitetsarbeid ved NTNU. Det skal særlig legges vekt på at det er tett kobling mellom KVASS og resultatene fra gjennomgangen av de studieadministrative støttesystemene (SAP) som ble ferdigstilt høsten 2007.

Samarbeid med praksissteder innenfor helsefag

For NTNUs vedkommende gjelder dette profesjonsstudiene i psykologi og medisin. Innenfor begge områdene er det etablert gode samarbeidsformer med praksisstedene. Samarbeidet er regulert med gode avtaler og gjennomføres strukturerte evalueringer.

Psykologistudiet

Hovedpraksis for studentene ved profesjonsstudiet i Psykologi ved NTNU, er at de har en 24 ukers praksisperiode i tiende semester av studiet. Studentene velger selv praksissted blant praksisplasser som er psykologfaglig relevante. Om lag 90 % velger en praksisplass med klinisk virksomhet, hovedsakelig i Trondheim og omegn.

Alle nye praksisplasser må signere en "institusjonsavtale" etter å ha blitt kjent med Psykologisk institutts retningslinjer for praksis. I hovedsak har instituttet avlagt institusjonen et besøk for å diskutere praksis, krav og forventninger før det inngås avtaler med institusjonen. I tillegg inngås det avtale om det enkelte veiledningsforholdet; med navngitt veileder og student.

Det er utarbeidet skriftlig reglement samt beskrivelse av rutiner for hovedpraksis ved Psykologisk institutt.

Både student og praksisplass blir i god tid før oppstart orientert om praksis og tildeling av praksisplass.

Midtveis i praksisperioden avlegges den enkelte institusjonen (student og veileder) et besøk for evaluering. Her drøftes ulike sider ved praksisen, og det gis tilbakemeldinger om studiet (både positive og negative forhold). I tilfeller hvor det er vanskelig med fysisk besøk, skjer tilbakemelding elektronisk eller via telefon.

Under hovedpraksis avholdes to obligatoriske seminar med særlig vekt på integrering av kunnskaper fra praksisfeltet.

Medisinstudiet

På initiativ fra Samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU har NTNU revidert samarbeidsavtalen med Helse Midt-Norge RHF. Fakultetet har inngått samarbeidsavtaler med alle lokale helseforetak i regionen. Avtalene omfatter også studentutplassering. Det avholdes årlige oppfølgingsmøter med ledelsen ved de lokale helseforetakene, og avtalene revideres i denne sammenheng.

Utplassering lokalsykehus

I femte studieår er medisinstudentene utplassert i lokalsykehus i 16 uker. Det medisinske fakultet skaffer utplasseringsplassene. I løpet av disse ukene har hver student 7 uker medisinsk, 7 uker kirurgi og 2 uker anestesi. I tillegg undervises det i bildediagnostikk. Det er en koordinator ved hvert sykehus, som er ansatt i en 20 % stilling som universitetslektor.

Under utplasseringen våren 2007/høsten 2007 var det 94 studenter i utplassering, men bare 92 avtaler om utplassering i lokale sykehus. To studenter skaffet seg derfor utplasseringssted utenfor sykehusene som fakultetet har avtale med.

Et opptak på 120 studenter har ført til at det har vært vanskelig å få nok utplasseringsplasser. Fra og med høsten 2008 vil det første kullet av denne størrelsen starte utplasseringen sin. Dette vil si at sykehusene må øke antall mottatte studenter. Fakultetet har gjennom en prosess i 2007 jobbet fram avtaler med sykehusene, slik at det ved årsskiftet er totalt 122 utplasseringsplasser til disposisjon.

Utplassering i kommunehelsetjenesten

I sjette studieår har medisinstudentene seks uker utplassering ved legekantor. Her blir legekantor i Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Møre og Romsdal benyttet. I 2007 var det 82 studenter fordelt på 58 legekantor.

I 2007 ble det arbeidet for å få til faste avtaler med legekantorene slik at fakultetet er sikret plasser for studentene. Det er nå inngått 3-årige avtaler med 35 legesenter og 11 fastleger i Midt-Norge. Fastlegene har fått en treårig personlig ansettelse på 5 % eller 10 % ved fakultetet. De kan da ta imot en eller to studenter. Dette har effektivisert arbeidet for fakultetet og legekantorene.

Det medisinske fakultet arrangerer årlig kurs for praksislærerne. I 2007 var det økt oppslutning. 90 deltagere deltok i 2007 mot 20 i 2006.

De store studentopptakene fører til at det må jobbes videre for å knytte nye legekontor til fakultetet gjennom fastavtaler.

Sameieavtalen mellom St. Olavs Hospital og Kunnskapsdepartementet ved NTNU vedrørende Nytt Universitetssykehus er ferdig utarbeidet, men ikke signert. Bakgrunnen for dette er at NTNU og Helse Midt-Norge ikke er kommet til en enighet om hvilke tjenester Universitetssykehuset St. Olavs Hospital skal dekke i forbindelse med den kliniske delen av medisinstudiet.

3.1.2 Virksomhetsmål utdanning

Virksomhetsmål 1.1: Universitetene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Tabell 1. Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 1.1

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall primærøkere per studieplass ¹⁾	²⁾	²⁾	1,83	1,96	2,0
Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder:					
<i>Teknologi og arkitektur</i>	1214	1234	1240	1294	Minst 1234
<i>a) Real FAG høyere grad</i>	76	115	156	166	
<i>b) Humaniora høyere grad</i>	98	143	167	239	
<i>c) Samf.vit. høyere grad</i>	186	298	298	376	
<i>SUM a+b+c</i>	360	556	621	781	Minst 556
<i>Kandidater PPU</i>	158	216	157	201	Minst 216
<i>Alle studieprogram på lavere grad (real FAG, humaniora, samfunnsvitenskap)</i>	908	722	735	803	Minst 722

1) Her regnes totalt antall studieplasser som lyses ut, jf. tabell 1.3 i "tabellvedlegget"

2) NTNU hadde ikke plassbegrensninger på alle studier i 2005 og tidligere. Det er derfor ikke mulig å rapportere noe på denne parameteren fra denne perioden.

Vi ser at målet om 2,0 primærøkere pr. studieplass så å si er nådd. Utviklingen her går derfor i den retningen vi ønsker – også i forhold til NTNUs langsiktige mål.

Når det gjelder kandidatproduksjonen, er det gjort en liten endring i forhold til målene for 2007. I ”Rapport for 2006 og planer for 2007” brukes betegnelsen *Master (realfag, humaniora, samfunnsvitenskap)*. I tabellen inngår imidlertid også de som har fullført etter gammel ordning (hovedfag). Den riktige betegnelsen er derfor *høyere grad*.

Vi ser at målene for 2007 er nådd med god margin. Målene er satt ut fra resultatene i 2005. Kandidatproduksjonen i realfag, samfunnsvitenskap og humaniora er langt større enn målene som er satt. Dette skyldes som nevnt tidligere at mange i 2007 grep den siste sjansen til å avlegge høyere grad etter gammel ordning. Vi ser også at vi med god margin nådde målet om kandidatproduksjon innenfor lavere grad. Sammenhengen mellom lavere poengproduksjon og høyere kandidatproduksjon på disse områdene er kommentert tidligere. Økningen innenfor teknologi og arkitektur kommer først og fremst av nye studieprogram innenfor arkitektur som i 2007 for første gang produserte kandidater. En generell årsak til at vi får så mange ferdige kandidater ut, er også det betydelige arbeidet som legges ned i veiledning og oppfølging av den enkelte student.

Virksomhetsmål 1.2: Universitetene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Tabell 2. Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 1.2

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	39,3	40,8	40,6	42,2	43,0*
Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	18,1	17,9	17,6	17,7	17,9

* Målet baserer seg på at resultatet i 2005 var 42,8, noe som ikke stemmer. Se nedenfor.

Styringsparameteren ”nye studiepoeng per egenfinansiert student per år” kan være beheftet med usikkerhet pga. at studentdata og eksamensdata kan blir rapportert inn på ulike nivå. I tabellen ovenfor er det brukt de offisielle tallene fra DBH for at vi skal kunne vurdere utviklingen på en så riktig måte som mulig. Resultatmålet for 2007 er i utgangspunktet basert på 2005-nivået. Ved en feil ble resultatet i 2005 satt til 42,8, mens det riktige tallet er 40,8. Vi ser da at vi har hatt en betydelig økning i produksjonen pr. student i 2007. Igjen henger dette sammen med den økte kandidatproduksjonen på høyere grad, samtidig som bedre system og struktur på studentoppfølgingen gir seg utslag.

Målet for antall studenter pr. undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling for 2007 ble satt til det nivået vi hadde i 2005 (17,9). Tabellen viser at tallet er noe lavere (17,7). Dersom dette vurderes opp mot ressursinnsatsen, kan en si at vi kommer dårligere ut enn målsettingen. Vi har altså et lavere forholdstall mellom studenter og undervisere. Hvis vi derimot velger å se forholdet som en indikator i forhold til internasjonale rangeringskriterier, kommer vi bedre ut enn målsettingen. Uansett må *kvaliteten* i hele undervisningssystemet være det avgjørende.

Virksomhetsmål 1.3: Universitetene skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Tabell 3. Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 1.3

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	580/543	533/653	605/677	472/750	560/686
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	-	-	-	151	-

I forhold til målsettingen for 2007 ser vi at antall utreisende studenter ligger betydelig under. Det er ikke helt enkelt å forklare årsakssammenhenger. Informasjonsinnsatsen overfor våre egne studenter er intensivert for å gi studentene et så godt grunnlag som mulig for å ta utenlandsopphold. Vi håper å se bedre resultat av dette i 2008. Noe av forklaringen på nedgangen kan ligge i at det er strengere krav til gjennomføring for den enkelte student. Det er verre enn tidligere å bli hengende etter i studiepoengproduksjonen, og derfor noe mer risikabelt å reise ut. I forhold til teknologistudiene er det også et poeng at arbeidsmarkedet er såpass godt at det er mindre behov for å "skille seg ut" ved å ta et utenlandsopphold. I samtaler med kolleger får vi inntrykk av at nedgangen i utreisende studenter ikke bare gjelder NTNU, men at det både er et norsk og også kanskje et nordisk fenomen. Det må også nevnes at NTNU har hatt gode tall på utreisende studenter fram til nå, og at 2007 derfor kan være et unntak.

Når det gjelder de innreisende studentene, er bildet helt annerledes. Vi har aldri hatt så mange som har kommet hit fra utlandet. Det er tydelig at Norge har blitt et populært land å reise til, og at NTNU i seg selv er et attraktivt studiested. Det kan se ut som om det spesielt er teknologistudiene våre som trekker mest. Andre forhold som spiller inn er at Trondheims rykte som studieby sprer om seg – også i utlandet og at NTNU har opprettet gode avtaler med "nye" land, spesielt Kina og Korea.

Parameteren "antall fremmedspråklige utdanningstilbud" kan ikke fylles ut for alle årene. Det har å gjøre med at *språk* er en dynamisk opplysning for et emne. Det betyr at den kan endres fra år til år og ikke lagres i Felles studentsystem (FS) som en fast opplysning. Vi kan da ikke gå tilbake i tid og fylle ut tabellen. Målsettingen om at resultatet i 2007 skulle være "minst 7 flere enn i 2005" er derfor umulig å vurdere. Tallet 151 er imidlertid kommet fram slik Kunnskapsdepartementet har definert parameteren. Se også merknad i kapittel 4.

Aktivitetskrav

NTNU har to studieprogram med aktivitetskrav:

Profesjonsstudiet i medisin (cand. med.): Ved ordinær eksamen besto 105 studenter, ved utsatt prøve besto ytterligere 11, dvs. totalt 116 har avlagt full 60-studiepoengsgruppe i 2007. Dette er identisk med departementets krav.

Profesjonsstudiet i psykologi (cand.psychol.): Alle de 24 studentene som startet høstsemesteret 2006 fullførte første studieår vårsemesteret 2007. Av de 24 studentene som startet vårsemesteret 2007, fullførte 22 første studieår i høstsemesteret 2007. Totalt er 46 årsheter fullført av 48 mulige. Kravet fra departementet er 35.

Skikkethetsvurderinger

Det har i 2007 ikke vært aktuelt å melde inn tilfeller til skikkethetsnemnda ved NTNU for studieprogrammene på praktisk-pedagogisk utdanning, psykologutdanning og legeutdanning.

Nye studier og fagtilbud

Som det framgår av DBH-tabell 1.18, er det satt i gang åtte nye studieprogram ved NTNU i 2007. Dette er

- Tre årsstudier i samfunnsvitenskapelige fag (geografi, samfunnsvitenskap og samfunnsøkonomi).
- Bachelorprogram innenfor yrkesfaglærerutdanning.
- Masterprogram innenfor kunstkritikk og kulturformidling.
- Tre internasjonale masterprogrammer.

Nedlegging av studier/ fagtilbud

Disse er satt opp i DBH-tabell 1.19. Lista består alt i alt av 49 studier, men det må bemerkes at det store antallet skyldes at *hovedfag* nå utgår og at alle studenter som har studierett der, overføres til tilsvarende *masterprogrammer*.

Etter- og videreutdanning

Det har vært en betydelig økning i aktiviteten når det gjelder både etterutdanning og videreutdanning. Antall kursdeltakere på etterutdanning har økt fra 831 i 2006 til 1517 i 2007, dvs. en økning på 82 %. Studiepoengproduksjonen innenfor videreutdanning har samtidig økt med 53 %. Svært mye av denne økningen skyldes det fokuset NTNU har satt på kompetanseoppbygging av lærere.

Internasjonale samarbeidsprosjekter/fellesgrader

NUFU-programmet finansierer samarbeid mellom universiteter og høyskoler i Norge og noen av NORADs hovedsamarbeidsland. Ved NTNU var det i 2007 ti slike prosjekter som ble avsluttet. Disse startet opp i 2002 og 2003. Ti nye femårige og tre kortvarige prosjekter hadde oppstart i 2007, med en total finansiering på 43,3 mill. kroner.

NUFU-samarbeidet er med universiteter i både Afrika (fire institusjoner) og Asia (fire institusjoner). Ved University Eduardo Mondlane i Mosambik har vi nå tre prosjekter. Denne institusjonen er vår viktigste NUFU-partner fram mot 2011. De ti nye NUFU-prosjektene spenner fra teknologifag til lingvistikk, barneforskning, biologi og geografi.

Innenfor NORADs program for masterstudier (NOMA) deltar nå 18 stipendiater. Stipendprogrammet fortsetter til juni 2008. I tillegg har NTNU fått oppstartsfinansiering av to programmer (Tanzania og Zambia). Ved hovedutlysningen i 2007 fikk vi innvilget fire av seks søknader om midler til prosjekter. Oppsummert har NTNU fått finansiering fra følgende hovedprosjekter under NOMA:

- Mathematical and Statistical Modelling (Hawassa University, Etiopia)
- Electrical Power Engineering (Kathmandu University, Nepal)
- Urban Challenges and Urban Development in East Africa (Addis Ababa University, Etiopia)

- Neuropsychological Challenges of HIV infection (University of Zambia)
- Community Psychology (Birzeit University, Palestina)

Prosjektene skal implementeres i 2008.

3.2 Forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid

Sektormål 2: Universitetene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Universitetene har et nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

3.2.1 Vektlagte områder i 2007

NTNU kan samlet vise til at det arbeides godt med utfordringene som er gitt i de vektlagte områder for 2007. Innføring av enhetlig ledelse og oppfølging av flere nasjonale forskningsevalueringer har medført økt fokus på lederopplæringen. I forhold til ambisjonen om å bli internasjonalt fremragende har internasjonalt samarbeid høy prioritet. PhD-utdanningen har stor oppmerksomhet, og utviklingen er positiv i forhold til å nå ambisiøse mål. Likevel trengs ekstra aktsomhet innen dette området framover; særlig i forhold til rekruttering av dyktige kandidater, til gjennomstrømmingen og til samarbeidet med forskningsinstitutt og næringsliv.

I det følgende gis en rapportering til de vektlagte områdene under sektormål 2 med hensyn til oppfølging av disse punktene gjennom 2007.

Faglig ledelse

NTNU har gjennomgående enhetlig ledelse med tilsatt rektor, tilsatte dekaner og valgte instituttledere. Roller, ansvar og myndighet er klargjort for ledere på ulike nivå. Med utgangspunkt i strategidokumentet "NTNU 2020 Internasjonalt fremragende" arbeider NTNU for å utvikle strategisk bevissthet som en integrert del av tenkningen på alle plan i organisasjonen. NTNUs infrastruktur og organisasjon skal til enhver tid gi forskning og utdanning de beste utviklingsmuligheter. I 2007 er det vektlagt å gjennomføre lederutviklingsprogram for dagens ledere. Instituttlederne er prioriterte i lederutviklingen, og flere fakulteter har etablert instituttledermøter. I tillegg har instituttlederne selv tatt initiativ for å etablere et eget instituttlederforum for hele NTNU, der relevante tema tilknyttet faglig ledelse tas opp.

NTNU er opptatt av å utvikle en organisasjon med bedre samspill mellom kjernevirksomhet, ledelse og administrative prosesser og systemer på kjernevirksomhetens premisser. Flere fakulteter har gjennomført en totalgjennomgang av deres samlede administrasjoner, med det overordnede mål å frigjøre ressurser til primærvirksomheten. Andre eksempler er vektlegging av tiltak som skal medføre sammenhengende tid til forskning for de vitenskapelig ansatte. Typiske tiltak er videre å konsentrere undervisningsoppgavene i tid, og overføre flere administrative oppgaver i forbindelse med undervisning til de administrativt tilsatte. Noen fakulteter har pekt ut spesielt dyktige faggrupper som gis spesiell oppmerksomhet, mens andre har gjennomført faggruppeorganisering under instituttnivået, som ledes av en faggruppeleder. For å bidra til at instituttleder skal få bedre muligheter til å utøve faglig ledelse, utvikles kontorsjefrollen for at denne skal kunne avlaste mer av instituttledernes administrative oppgaver.

Internasjonalisering

NTNU er opptatt av å rekruttere forskere på internasjonalt høyt nivå og bygge forskningsmiljøer av høy internasjonal standard. En forutsetning for dette er bred internasjonal kontaktflate og samarbeid med utenlandske toppinstitusjoner.

NTNU har en rekke internasjonale samarbeidsavtaler som kan danne utgangspunkt for utveksling av forskere. I 2007 har NTNU vært i aktiv dialog med utvalgte gode internasjonale

forskningsmiljøer for å legge til rette for samarbeid både institusjonelt på ledelsesnivå og mellom forskere og forskergrupper. Dette gjelder samarbeid med andre tekniske universiteter både i Norden og i Europa. NTNU prioriterer dessuten Europa gjennom deltakelse i EUs 7. rammeprogram.

NTNUs forskere og forskergrupper har også et omfattende samarbeid med forskere i USA, og det er etablert en lang rekke formaliserte samarbeidsavtaler mellom NTNU og amerikanske universitet. En samarbeidsrelasjon av særskilt betydning er med MIT innenfor energiforskning. Her er det etablert tre langsiktige og forpliktende samarbeidsprosjekter innenfor en rammeavtale mellom NTNU og MIT, og prosjektene støttes av Statoil/Hydro. I tillegg er etablert et samarbeid med University of Berkeley/Department of Sociology.

Samarbeid med kinesiske forskningsmiljø har vært prioritert innenfor NTNUs internasjonale virksomhet de siste årene. Kina har forskning av høy kvalitet og vil om få år være en av verdens ledende forskningsnasjoner. Landet har fokus på næringsrettet forskning og på områder med særlige samfunnsmessige utfordringer som energi og miljø; og på forskning som understøtter utvikling av en moderne velferdsstat. NTNU har formelle samarbeidsavtaler med 17 kinesiske universiteter. Aktivt samarbeid er etablert innenfor rammene av alle disse avtalene. Samarbeidsrelasjonene tar i stor grad form av nettverksaktiviteter og noe utveksling av forskere. Tida er nå kommet for å vurdere hvordan samarbeidsrelasjonene kan videreutvikles til konkret forskningssamarbeid.

NTNU har gjennom en årrekke samarbeidet tett med universiteter og forskningsmiljøer i Japan. Særlig har dette samarbeidet vært drevet gjennom Kyoto International Forum for Environment and Energy – KIFEE – som er et samarbeid mellom NTNU og de japanske universitetene i Kyoto-regionen innenfor energi- og materialforskning. Dette skal fungere som et forskningsmessig fundament for en bilateral avtale til støtte for industrielt samarbeid.

Samarbeidsavtaler finnes også til andre universiteter i Asia og i Australia.

NTNU vil rekruttere og beholde gode, utenlandske forskere og gjøre det attraktivt og forlokkende å komme hit. I tillegg til gode, utviklende fagmiljø og konkurransedyktige arbeidsvilkår, vil sentrale nøkkelord for NTNUs mottak av internasjonale forskere være informasjon, smidig byråkrati og hjelp til sosial integrering.

Satsing på realfag

Departementet har særlig vært opptatt av hvordan realfagene blir prioritert. Ved NTNU er realfag grunnleggende på svært mange forskningsområder. Det er strategisk viktig for NTNU å bygge opp realfaglig kompetanse også på nye områder, og NTNU gir høy prioritet til den teknisk-naturvitenskapelige hovedprofilen. I 2007 var 62 % (284 årsverk) av stipendiatene som var finansiert over universitetets grunnbudsjett, ansatt ved realfag- og teknologi-fakultetene (72 % inklusive medisin). Stipendiatstillingene som finansieres over grunnbudsjettet, forvaltes dels på fakultets-, dels på NTNU-nivå. I 2007 ble i tillegg 100 stipendiatstillinger fordelt til fakultetene og til øremerkede satsinger. Av disse gikk 67 % til styrking av disiplinlig forskning og satsinger ved realfag- og teknologifakultetene (75 % inklusive medisin). Det må også nevnes at mange av disse fagmiljøene er dyktige til å skaffe eksterne midler til rekrutteringsstillinger innenfor naturvitenskap og teknologi.

Gjennomstrømning og rekruttering til doktorgradsutdanningen

Avlagte doktorgrader

Det ble avlagt 257 doktorgrader ved NTNU i 2007, og av disse var 82 kvinner. Det er en økning på 6 % i forhold til det totale antall avlagte doktorgrader i 2006, og økningen i antall kvinner følger samme trend. NTNU har finansiert flere av stipendiatene som har disputert for doktorgrad i 2007, sammenliknet med tallene for 2006. Siden det er rapportert på ulike måter i 2006 og 2007, er det vanskelig å sammenlikne uteksaminerte kandidater fordelt på de ulike studier, for disse to årene. Med den jevne økningen de senere år for antall avlagte doktorgrader ser det ut til at målet med 350 avlagte doktorgrader i 2010 vil nåes. Dette er under forutsetning av at økningen i nye stipendiatstillinger opprettholdes.

For full oversikt over avlagte doktorgrader etter studium, kjønn og finansiering i 2007, vises til DBH tabell 2.3.

Antall nye doktorgradsavtaler

NTNU har tatt opp i alt 344 kandidater til doktorgradsutdanningen i 2007. Det er 94 flere kandidater enn hva som ble tatt opp i 2006. Det er særlig innenfor de teknologiske fagene vi ser en markant økning fra 2006 til 2007. Andelen kvinner som tas opp til doktorgradsutdanningen, viser en svak økning relatert til totale opptak samme år. Når det gjelder finansieringen av de nye kandidatene, er den største økningen i antall kandidater å finne på institusjonens grunnbudsjett. Dette underbygger at det i 2006 var svak tildeling av nye stipendiatstillinger, og at tildelingen har vært bedre i 2007. NTNU selv har også prioritert strategisk i forhold til å rekruttere flere doktorgradskandidater dette året.

For full oversikt over antall nye doktorgradsavtaler etter studium, kjønn og finansiering i 2007, vises til DBH-tabell 2.1.

Samtlige doktorgradsavtaler

NTNU har totalt 1935 registrerte personer i sine doktorgradsprogram i 2007. Dette er 115 flere registrerte enn i 2006. Dette store tallet på registrerte kandidater inneholder både kandidater som er aktive og kandidater som ikke er det. Uansett har NTNU fremdeles en stor utfordring i å føre flere av sine kandidater fram til avlagt grad, se senere under gjennomføring.

For full oversikt over totale antall doktorgradsavtaler etter studium, kjønn og finansiering i 2007, vises til DBH-tabell 2.2.

Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning

Den samlede netto gjennomstrømningen i organisert doktorgradsutdanning, målt som vektet snitt av alle disipliner uavhengig av finansieringskilde, ligger i 2007 på 3,4 årsverk, mot 3,9 årsverk i 2006. For kvinner er snittet 3,7 i 2007 mot 4,3 i 2006. Dette er en gledelig utvikling, og viser at fakultetenes innsats for å bedre gjennomstrømningen gir resultater.

NTNU-tabell 5. Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning 2006. Årsverk, vektet snitt.

Finansieringskilde	Brutto årsverk		Netto årsverk	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
NTNUs grunnbudsjett	4,29	5,13	3,06	3,69
Norges forskningsråd	4,13	4,42	3,48	3,58
Eksterne kilder	5,44	5,34	3,84	3,77
Alle kilder	4,67	5,03	3,50	3,70

Kilde: DBH.

NTNU har fokus på PhD-utdanningen, og er særlig opptatt av å bedre gjennomstrømningen i forskerutdanningen for at flere skal få tatt sine grader og NTNUs PhD-produksjon øke. Denne

utfordringen er høyt prioritert og det er iverksatt en rekke tiltak for å bedre gjennomstrømningen. Målet med tiltakene er å få en tettere oppfølging av kandidatene og institusjonalisere PhD-utdanningen, samtidig som informasjon og krav til stipendiatene gjøres tydeligere. Eksempler på tiltak er gjennomføring av medarbeidersamtaler, midtveisevalueringer, bruk av flere veiledere, gjennomføring av samtaler med veiledere og doktorgradsstudenter der framdriften er forsinket. Videre kreves det at kandidatene gir skriftlige framstillinger, artikler og presentasjoner i doktorgradsperioden. På samme tid oppfordres det til publisering underveis i doktorgradsarbeidet. Overgang til artikkelbaserte avhandlinger anbefales der dette er relevant og kan styrke arbeidets framdrift. Andre tiltak er å utvikle veilederrollen, og det gjennomføres seminarer for både veiledere og stipendiater.

Avslutningsfasen i doktorgradsutdanningen er sårbar for forsinkelser. Derfor fokuseres denne perioden spesielt. Der det er gode grunner for det, tildeles korte slutføringsstipendier for å få kandidaten fram til disputas. Belønningssystem for stipendiater som blir ferdig i henhold til avtalt plan, planlegges. NTNU har etablert flere forskerkoler, og erfaringen her er bedre gjennomstrømning for kandidatene.

Med bakgrunn i det store antall registrerte doktorgradsavtaler ved NTNU ligger det godt til rette for å øke doktorgradsproduksjonen. Tiltakene for å øke gjennomstrømningen må skje med uforminsket styrke i årene framover.

For full oversikt over gjennomstrømning for kandidater som finansieres over institusjonens grunnbudsjett, fra Norges forskningsråd og fra andre eksterne kilder, se DBHs tabeller 2.3, 2.5 og 2.6.

Antall uteksaminerte doktorgradskandidater pr. vitenskapelig årsverk

Korrekt antall uteksaminerte doktorgradskandidater pr. vitenskapelig årsverk er 0.20. (Da er stipendiatstillinger trukket fra i summen over vitenskapelig tilsatte.) Korrekt resultatmål for 2007 må etter samme beregning settes til 0.23. Dette målet er ikke nådd, men reelt er at NTNUs veiledningsressurser ser ut til å utnyttes noe bedre i 2007 sammenliknet med 2006.

Tilsetting i stipendiatstillinger tildelt over statsbudsjettet

I 2007 disponerte NTNU 434 stipendiatstillinger finansiert over statsbudsjettet. Årsverksproduksjonen i stipendiatstilling var 455 årsverk (jfr. DBH årsverk i stipendiatstilling). I 2007 var 57 % av stillingene finansiert over NTNUs strategiske midler og 43 % over fakultetenes ordinære ramme. Stillingene som finansieres over NTNUs strategiske midler, omfordeles årlig for å styrke forskerrekuttering i hele universitetets bredde, samt forskning på utvalgte strategiske satsingsområder. Selv om det ikke ble fordelt nye stillinger over statsbudsjettet i 2007, valgte NTNU å opprettholde den langsiktige stipendiatproduksjonen ved å fordele 100 strategiske stipendiatstillinger. 60 % av disse var besatt ved årets utgang. Internasjonale utlysinger og rekruttering i et stramt arbeidsmarked er tidkrevende, samtidig som interne strategiske prioriteringsprosesser og tilsetting også tar tid. NTNU har fokus på å innføre flere effektiviseringstiltak tilknyttet rekruttering og interne tilsettingsprosedyrer. Fra de teknologiske fagmiljøene rapporteres at det er flest utenlandske søkere til stipendiatstillingene og at det er et problem å rekruttere gode, norske søkere. For å få flere norske søkere prøver fagmiljøene aktivt å rekruttere dyktige studenter til en forskerkarriere mens de fortsatt er studenter. NTNU har forskerlinjer og integrerte PhD-utdanninger som støtter opp om dette.

Samarbeid med forskningsinstitutter og næringslivet

NTNU samarbeider om forskerutdanning både med forskningsinstitutter og med næringsliv. Innenfor sentrene for forskningsdrevet innovasjon er samarbeidet tydelig og ofte en forutsetning for virksomheten. Gjennomgående er store norske næringslivsaktører involvert i disse sentrene. NTNU samarbeider også tett med industribedrifter og utenlandske forskningsmiljøer i sine sentre for fremragende forskning. NTNU og SINTEF har et felles strategisk kart og etablering av Geminisentre (til nå er 19 sentre etablert) er en viktig del av dette strategiske grepet. NTNU har blant annet gjennom Geminisentrene et utstrakt samarbeid med SINTEF om forskerutdanning. NTNU har også samarbeid med andre forskningsinstitutter, et eksempel er NINA. Flere fakulteter er involvert i Kompetanse med brukerstyring (KMB)-prosjekter med finansiering fra Forskningsrådet. Dette er prosjekter der tett samarbeid med næringsliv er en forutsetning. NTNU har flere kunststipendiater ved Institutt for musikk, finansiert over det nasjonale programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid som administreres av Kunsthøgskolen i Bergen. Institutt for historie og klassiske fag har også satt i gang et samarbeid med Falstadsenteret omkring PhD-stipend.

Det er en nasjonal utfordring å rekruttere tilstrekkelig antall av nye forskere med høy kompetanse, som kan bidra til å løse samfunnsproblemer. I tillegg står en rekke fagmiljøer ved universitetene foran et generasjonsskifte, og behovet for å videreføre og utvikle forskningen inne flere disipliner krever unge kandidater med doktorgrad. Mot dette bakteppet er et sterkere samarbeid med både instituttsektor og næringsliv både påkrevet og ønsket.

Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning

Arkitektutdanningens kunstneriske utviklingsarbeid holder høyt nivå. Indikatorer på dette er blant annet utstillinger ved høyt renommerte gallerier. Et eksempel er når professor Anne Karin Furunes fra NTNU stiller ut i "Gallery Barry Friedman Ltd" i New York i september 2007. Fakultet for arkitektur og billedkunst samarbeider med Arkitektthøgskolen i Oslo om et initiativ for å få etablert et arkitekturforskningsprogram.

Det historisk-filosofiske fakultet deltar i nasjonalt program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Fakultetet har fire kunststipendiater. En av disse er innenfor Friimprovisasjon – sjanger og metode (stipendprosjekt som bygger bro mellom jazz og musikkteknologi). Institutt for musikk har flere komponister tilsatt som lærere. Disse får sine verker framført både i Norge og i utlandet. Et eksempel er Ståle Kleibergs "Requiem" som ble framført i Washington til markering av 11. september og deretter er blitt framført ved flere andre konserter i Europa. Kvaliteten på det kunstneriske utviklingsarbeidet er høy etter internasjonal standard. Det var målbart på konferansen "International Association of Jazz Education" i New York januar 2007. Mathias Eick fikk tildelt prisen som "New Talent 2007" på denne konferansen. Spelemannsprisen ble tildelt Marianne Thorsen for en cd-innspilling med musikk av Mozart.

3.2.2 Rapportering på virksomhetsmål

Virksomhetsmål 2.1: Universitetene skal ivareta nasjonale behov for bredde i grunnforskningen. Samtidig skal universitetene konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

NTNU kan vise til god måloppnåelse for flere av resultatindikatorerne som hører under dette punktet. For ekstern finansiering er resultatene meget gode, og er langt over det resultatmålet

som ble satt for 2007. Dette betyr at for første gang har NTNU i 2007 hatt en ekstern inntjening på over en milliard. Økningen i publikasjoner på nivå 2 og tildelinger fra Norges forskningsråd og fra EU nærmer seg måloppnåelse. Større eksternfinansiert virksomhet og større andel av publiseringen på nivå 2, er antatt å være en indikasjon på at NTNU er en attraktiv samarbeidspartner for næringslivet og andre aktører i samfunnet, og at forskningen ligger på et høyt nivå.

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil. Vår forskning er internasjonalt orientert og blir kjennetegnet av teknologisk spisskompetanse, faglig spennvidde og tverrfaglig tilnærming. Samtidig som forskningen skal holde høyt internasjonalt nivå innenfor alle disipliner, utpekes styrkeområder som skal ligge på internasjonalt toppnivå. For å styrke kvaliteten i forskningen søker NTNU aktivt samarbeid og allianser med fremragende fagmiljø nasjonalt og internasjonalt.

Hvert år benyttes en del av departementets tildeling til strategiske satsinger. Disse midlene kalles for strategi- og omstillingsmidler. De blir tildelt i tillegg til bevilgningen som blir fordelt i inntektsfordelingsmodellen. Strategi- og omstillingsmidlene går til særskilt store strategiske satsninger, og NTNU har økt andelen som går til dette i de senere år. I dette ligger muligheter for ivaretagelse av områder der institusjonen har særlige forutsetninger for spesialisering og konsentrasjon.

Tabell 4. Utvikling innenfor hovedområder til virksomhetsmål 2.1

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	0,57	0,75	0,83	0,98 (2096,5 poeng/ 2.148,9årsverk)	0,95 a)
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	234.046	199.618	209.485	223.137 (479,5 mill. kr/2.1489,9 årsverk = 223.137,4 kr)	229.200 b)
Utveksling av ansatte via programavtaler	136 226	- -	166 163	123 166	100 (utreise) 150 (innreise)
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	10.116	12.504	9.235	17.218 (37 mill. kr/ 2.148,9 årsverk = 17.218 kr)	17.600 c)
NTNU styringsparametere:					
Publisering d) Andel av nasjonale publikasjonspoeng	15,7 %	19,0 %	18,7 %	20,0 %	22 %
Publisering d) Andel av nasjonale publikasjoner på nivå 2	20,1 %	15,6 %	17,7 %	19,7 %	17,8 %
Ekstern finansiering Omsetning ekstern-	892 mill.	865 mill.	917 mill.	1043,5 mill. 20,6 %	12 %

finansiert forskning (økning i prosent i forhold til 2005)					
Ekstern finansiering Omsetning i EU forskning (økning i prosent i forhold til 2005)	22 mill.	28 mill.	26 mill.	37 mill. 32 %	37,1 %

a), b), c): Resultatmål satt for 2007 er revidert siden stipendiater ikke var regnet med i opprinnelig fastsettelse av resultatmålet. I følge Departementets definisjon skal stipendiatene regnes med.

d): Andel av nasjonale publikasjonspoeng blir klare 15.03.08.

Vitenskapelig publisering

NTNU har hatt en markant økning i antall publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling, og resultatmålet for 2007 er overskredet. Totalt økte publikasjonspoengene fra 2006 og til 2007 med 16,5 %, og andelen av publikasjoner på nivå 2 økte med 11,3 %. Alle fakulteter øker når det gjelder antall poeng. Fakultet for arkitektur og billedkunst har en økning på hele 407 %, men det skal bemerkes at det totale antallet er lavt og at variasjonene derfor blir større fra år til år. Det historisk-filosofiske fakultet og Vitenskapsmuseet har også en betydelig økning, henholdsvis 38,5 % og 38 % siden 2006. Våre sentre for fremragende forskning har hatt en økning på 62,5 %. Økningen i den vitenskapelige publiseringen kan være et resultat av at publiseringsaktiviteten dreies over til å skje i journaler som gir uttelling i publikasjonspoeng. Videre er flere relevante journaler/tidsskrift og forlag for våre fagmiljøer blitt anerkjent til å gjelde som nivå 1 og 2. Foruten at NTNU har hatt fokus på å publisere i anerkjente kanaler, så har det vært gjennomført flere tiltak for å øke den vitenskapelige publiseringen totalt sett. For eksempel er det gjennomført flere kurs og seminarer med mål om å øke publiseringen. I tillegg har det vært fokus på å etablere gode rutiner for å registrere publiseringer i det sentrale systemet FRIDA, samt å kvalitetssikre dette. Det er etablert såkalte superbrukere av systemet ved de enkelte fakultet og Vitenskapsmuseet. Foruten at disse sørger for en kvalitetssikring av datagrunnlaget, så er superbrukerne svært viktige som pådrivere.

Forskningsprosjekter med finansiering fra Forskningsrådet

Det registreres en viss økning i tilslag i prosjekter som får bevilgning fra Forskningsrådet, og resultatmålet for 2007 er nesten nådd. Dette er en god utvikling sett i lys av det lave budsjett som Forskningsrådet har hatt til sine bevilgninger de senere år. NTNU tilbyr ulike støtteordninger i forhold til å bedre forskningsvilkårene, for eksempel støtte til søknadsskriving og til drift av større prosjekter. Det teknisk-administrative støtteapparatet tilpasses for å yte bedre bistand til forskere og prosjektadministrasjon.

Utteksling av ansatte via programavtaler

Resultatmålet for styringsparameteren omfatter kun utveksling på institusjonsorganiserte program og ikke individbaserte avtaler. Mobiliteten i 2007 ser ut til å holde seg på samme nivå. Fordelingen mellom forskere som benytter institusjonsorganiserte programmer og de som benytter individbaserte avtaler, er også den samme som for 2006. Totalt er det ca 570 forskere som har opphold ved annen institusjon, og av disse er det ca halvparten som benytter institusjonsorganiserte programmer. Fordelingen på innreise og utreise gjennom institusjonsorganiserte programmer har endret seg fra 2006 til 2007: Det er en svak økning i forskere som kommer til NTNU og en svak nedgang i forskere som drar ut fra NTNU. I

forhold til alle doktorgradsavtaler (1935 avtaler i 2007) ser det ut til at det er få doktorgradskandidater som gjennomfører et utenlandsopphold. Det er festet usikkerhet til mobilitetstallene, med bakgrunn i mangelfulle rutiner for rapportering internt.

Det er fremdeles en utfordring å legge bedre til rette for økt mobilitet, og det arbeides med dette. PhD- og post.doc.-kandidater oppfordres til å benytte seg av Forskningsrådets midler for å fremme mobiliteten. Det benyttes også økonomiske insentiver for å stimulere til internasjonalisering og nettverksbygging, og noen fakulteter krever et tre måneders opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon ved opptak til doktorgradsprogram.

NTNU-tabell 6. Mobilitet blant vitenskapelige tilsatte/"gjesteforskere"2007

	Samtlige vitenskapelig tilsatte				Herav post.doc. og stipendiater	
	totalt		kvinner		totalt	kvinner
	Innreisende	Utreisende	Innreisende	Utreisende	Utreisende	Utreisende
Institusjonsorganiserte program	166	123	32	29	35	12
Individbaserte avtaler	97	185	26	42	73	25
Totalt	263	308	58	71	108	37

Tabellen viser mobiliteten totalt for samtlige vitenskapelige ansatte. I tillegg vises utreiser for midlertidig ansatte. Alle opphold over 1 ukes varighet er med. Se fullstendig tabell 3. 4 i DBH.

Forskningsprosjekter med finansiering fra EU

Det registreres en økning fra 2006 til 2007 i forhold til oppnådde bevilgninger, og resultatmålet på 17.600 kr pr vitenskapelig ansatt er nesten nådd. Aktiv deltaking i EUs 7. rammeprogram er et av NTNUs viktige strategiske mål direkte knyttet til økt kvalitet i forskningen, eksternfinansiering og internasjonalisering. Konkret er NTNUs mål å øke den økonomiske uttellinga fra EU fra 2005 til 2010 med 100 %. Dette betyr at i 2010 skal NTNU ha et tilslag som tilsvarer 25.000 kr pr vitenskapelig ansatt. Resultatene fra første søknadsrunde til 7. rammeprogram viser at konkurransen er tøffere enn i 6. rammeprogram. NTNU hadde mye aktivitet, og tallet på søknader var høyt (105), men tilslagsprosenten ble lavere enn forventet (11,5 %). Forventningene var satt i forhold til erfaringer fra EUs 6. rammeprogram. NTNUs tilslagsprosent ligger imidlertid på samme nivå som de øvrige universitetene rapporterer om. Utfordringen framover blir å motivere fagmiljøene til å fortsette deltakelsen i rammeprogrammet og kvalitetsheve søknadsprosesser som NTNU-forskere deltar i.

Virksomhetsmål 2.2: Universitetene skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

NTNU viser en god utvikling i forhold til antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig ansatt. Resultatet ble imidlertid lavere enn målet, noe som i hovedsak skyldes forsinkelser. Se omtale under kap 3.2.1, vektlagte områder i 2007 for omtale av tiltak for å bedre gjennomstrømningen i doktorgradsutdanningen.

I forhold til NTNUs egen parameter på tverrfaglighet, målt gjennom andel PhD-studenter med veiledere fra flere enn ett fakultet, så har dette økt med 0,7 prosentpoeng fra 2006 til 2007. Målet for 2007 ble satt til 10,7 %, men dette var basert på et altfor lavt antall doktorgradskandidater totalt sett. (1648 kandidater ble benyttet, mens det korrekte antallet i

2006 var 1980.) Intensjonen var å opprettholde samme andel i 2007 som i 2006, hvilket vil si at resultatmålet med korrekte grunnlagsdata burde ha vært satt til 6,9 %. Sett i lys av dette, anses målet for 2007 å være nådd.

Tabell 5. Utvikling innenfor hovedområder til virksomhetsmål 2.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk	0,15 (191/1250)	0,17 (218/1298)	0,19 (244/1288)	0,20 (257/1260)	0,23 a) (296/1288)
NTNU-spesifikke styringsparametere					
Antall doktorgradskandidater	191	218	244	257	296
Andel PhD-kandidater med veileder fra minst to fakulteter			6,9 % (137/1980)	7,6 % (162/2136)	10,7 %

a) Måltall for 2007 er justert i forhold til mål gitt i rapport og planer for 2006–2007, da stipendiater ikke var trukket ut fra antall ansatte.

3.3 Evne til å møte behovene i samfunnet

Sektormål 3: Universitetene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskaping basert på disse resultatene. Universitetet skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

3.3.1 Overføring av resultatene fra FoU-virksomhet til samfunnet

Vurdering av måloppnåelse og utfordringer til virksomhetsmål 3.1

NTNU har satt seg mål for å gjøre forskningsresultater tilgjengelige for allmennhet og samfunn. Med utgangspunkt i basisåret 2005 var målet en vekst på 4 % samlet sett for fem utvalgte formidlingsaktiviteter definert i Frida.

Tabell 6. Resultat formidling, virksomhetsmål 3.1

NTNU-spesifikke styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Tidsskriftartikler*	536	521	520	499	
Konferansebidrag og faglig presentasjon**	683	810	793	846	
Bok***	31	47	9	29	
Mediebidrag	691	1046	974	1080	
Kunstnerisk og museal presentasjon	60	75	55	92	
Sum	2001	2499	2351	2546	2600

* Populærvitenskapelige artikler og kronikker; ** Populærvitenskapelig foredrag;

*** Populærvitenskapelig bok

Kilde: Frida pr. 18.02.08. (Status for 2005 er endret fra 2427 til 2499, som er nyttet i videre beregning.)

Det har vært en vekst fra 2006, men målet er ikke nådd. Dette kan ha sammenheng med at NTNU de siste årene har hatt særlig fokus på sin vitenskapelige publisering, og kan vise til gode resultater her.

Den stabilitet over tid som tabellen uttrykker, gjenspeiler situasjonen for forskningsformidling generelt i Norge over mange tiår. En nærmere analyse av grunnlagstallene viser også den trenden som tidligere landsdekkende undersøkelser har vist i mange år: Et mindre antall forskere står for hoveddelen av formidlingen. To av de viktigste drivkreftene for å drive allmennrettet kultur- og forskningsformidling synes å være egen entusiasme og at formidling er et viktig bidrag til eget fags rekruttering. I tillegg er det rimelig å ta i betraktning NTNUs store faglige bredde. Noen fag har et klart større potensial i å tiltrekke seg allmennhetens oppmerksomhet enn andre, og er således lettere å formidle.

For alle fagfelt er utfordringen for mer og bedre formidling i stor grad mangel på insentiver og på budsjettmessig uttelling, merittering og status. Det krever også tid som oftest går på bekostning av forskning og faglig utviklingsarbeid. I tillegg er det fortsatt behov for kompetanseutvikling og formidlingsopplæring på alle nivå. Noen fakulteter peker også på den spesielle utfordringen i å formidle den mest avanserte og komplekse forskningen. Dette gjelder spesielt på de teknisk-naturvitenskapelige fagfeltene.

Egnede lokaler til utstillingsformål er vurdert som den største utfordringen både for Vitenskapsmuseet og for de kunstnerisk-estetiske fagmiljøenes formidling.

For arkitektur er problembasert prosjektarbeid svært ofte bygd på konkret samarbeid med mulige oppdragsgivere. Formidling av ideer ved utstillinger er da en vesentlig forutsetning for oppdragsgivernes forståelse av prosjektarbeidene.

Tiltak for å gjøre forskningsresultater tilgjengelige for samfunn og allmennhet

For å gjøre forskningsresultatene tilgjengelige for allmennhet og samfunn nytter NTNUs forskere et bredt spekter av virkemidler. For det første har vi de tradisjonelle, innarbeidete kanalene, som artikler og innlegg i tidsskrifter og aviser, samt opptreden på radio og TV. For det andre går utviklingen i retning av formidlingstyper som skaper muligheter for mer personlig dialog mellom forskere og allmennhet, som populærvitenskapelige foredrag og forberedte opplegg for skoleelever. En ny og jevnt voksende arena, som favner mange av egenskapene til begge de foregående, er internettet og dets mange muligheter, både som passiv arkivkilde og som dynamisk, interaktiv kommunikasjonskanal. Denne sammensatte formidlingsvirkeligheten er her forsøkt favnet, gruppert etter type kanal.

Publikumsarrangement – direkte møter mellom forskere og allmennhet

Vitenskapsmuseet utvider stadig kretsen av eksterne, lokale samarbeidspartnere i arbeidet med å formidle naturvitenskap på en populær form ut til skoleverket og byens befolkning for øvrig. Samarbeid med Miljøenheten i Trondheim kommune, Norges geologiske undersøkelser (NGU), NVE, Trondheim Energi, Statens vegvesen og Trondheim havn har resultert i temaheftet "Nidelva" som er sendt ut som gratis klassesett til alle byens skoler.

Tradisjonelle hageplanter er hentet inn fra hele Midt-Norge til *Gamlehagen* i Ringve Botaniske Hage. Det har blitt et tiltalende anlegg av vakre planter med røtter i kulturhistorien, og har blitt godt mottatt av allmennheten. Med støtte fra Norsk genressurscenter inngår hagen i senterets nett av bevaringssteder for gamle hageplanter.

Til den store arkeologiske undersøkelsen av steinalderlokaliteter ved Kvernberget flyplass ble det for første gang tilsatt egen informasjonsmedarbeider. Dette førte til en profesjonell håndtering av formidling til barn og unge gjennom et skoleprosjekt, omvisninger av 560 elever og 34 lærere og påfølgende tegnekonkurranse. Opplegget ble vurdert som meget positivt, og tidsbesparende for resten av utgravningsstaben.

Av andre arrangementer gjennomførte VM utstillingen *Etiopia – en gammel kulturnasjon* i samarbeid med Sosialantropologisk institutt, og *Jól før Jul* om den førkristne julefeiringen. Det siste ble en vellykket lavkostnadssatsing med doblet besøkstall for desember. I 2007 ble det arrangert en vellykket friluftskonsert i Svinviks arboret hvor norske og svenske folke-musikere opptrådte for 300 gjester.

Kunnskapsparken Faros har i 2007 samarbeidet med NTNU-institutter, Trøndelag folke-museum og Norsk Teknisk Museum om utstillingen "Etterklang" på Vitenskapsmuseet, og med fagmiljø ved NTNU om "Bergingeniørutdanningen i Norge 250 år". Faros-utstillingen "Techne" har i 2007 ambulert i Oslo.

For øvrig har NTNU videreført aktiviteter som *Forskningstorget*, *Lørdagsuniversitetet*, *Byen, bygdene og kunnskapen* og *Café NordSør* med til sammen over 80 arrangementer.

Tradisjonelle populærvitenskapelige bidrag

NTNU og dets forskning ble hyppig omtalt i norske nettmedier, og veksten fra 2006 er på 12 %. ² NTNU ble omtalt i nesten 4000 ganger i 77 norske aviser i 2007. Naturlig nok blir NTNU viet mest oppmerksomhet i Adresseavisen, men rikspresen har også daglig oppslag om virksomheten. Fagpressen er en annen viktig kanal for brukerrettet formidling. I 2007 brakte f.eks. Teknisk Ukeblad (opplag 70 000) 224 omtaler av teknologiske fagaktiviteter ved NTNU. Utenlandske medier omtalte nærmest også daglig NTNU i 2007.

Forskningsmagasinet *Gemini*, som gis ut i samarbeid med SINTEF, fikk sist år sølv i Kommunikasjonsforeningens konkurranse om beste eksterne bedriftsblad – og gull for beste artikkel. Tidsskriftet *Spor* har to årlige utgaver med populærvitenskapelig arkeologi for ca. 2500 abonnenter samt løssalg. Den naturhistoriske serien "*Bli med ut!*" kom med én utgave: "Nidelva, Trondheims hjerte".

Nettsteder

NTNU lanserte i januar 2007 nye offisielle eksterne websider. Utviklingen av disse pågår fortsatt. Totalt består NTNUs nettsted av over 600 000 sider. www.ntnu.no fikk fire stjerner (av seks mulige) i Norge.no sin gjennomgang av offentlige nettsteder for 2007.

Universitetsavisa har nærmere samme antall treff som tidligere år, ca. 2600 pr dag, og ble sitert over 100 ganger i eksterne medier. *Forskning.no* hadde i 2007 NTNU-stoff i 112 artikler.

Strategiske formidlingstiltak

Det medisinske fakultet (DMF) er fremdeles det eneste fakultet med "Forskningsformidling" som et obligatorisk PhD-emne (3 studiepoeng). DMF har også med formidling i den resultatbaserte delen av sin budsjettfordeling, med tilhørende strategiske mål og resultatindikatorer.

NTNUs Formidlingsforum – en møteplass for kultur- og forskningsformidlere – er et nytt tiltak i 2007. Tre frokostsamlinger hvor 92 påmeldte fikk innføring i og diskuterte hhv. TV-magasinet "Schrødingers Katt", Forskningsdagene og bruk av blog i forskningsformidling.

Kunstnerisk utviklingsarbeid, kunstverk, kunstutstilling eller framførelse

"Dokkhuset" på Nedre Elvehavn i Trondheim har i 2007 fungert etter intensjonene og har blitt en viktig arena for konserter. Det arbeides nå for at lokalene også kan nyttes til NTNUs drama-/teateraktivitet.

Masterutstillinger for arkitektur og bildekunst er utadrettede og høyt profilerte, får god presseomtale og blir godt besøkt. Et eksempel på et samarbeidsprosjekt, i dette tilfellet mellom Kunstakademiet og Trondheim kommune med støtte fra lokalt næringsliv, er *Kunst i offentlig rom – Løvetann*, satt opp i en trafikk rundkjøring.

Ansatte ved Institutt for musikk har også dette året medvirket på flere cd-innpillinger innenfor ulike genre. Her kan en trekke fram utgivelsen *Lee Konitz, Live In Oslo*, med bl.a. John Pål Inderberg og Bjørn Alterhaug.

NTNU-tabell 7. Utvalgt kunstnerisk produksjon og presentasjon ved NTNU i 2004–2007 (antall).

Hovedkategori	2004	2005	2006	2007
Kunstnerisk og museal presentasjon	44	77	53	92
Kunstnerisk produksjon	6	18	43	10
Produkt	4	14	16	10

² (Her må det tas forbehold om at universitetet har byttet leverandør av medieovervåking. Følgelig er antagelig kildegrunnlaget noe ulikt fra 2006 til 2007).

Kilde for 2007: Frida pr. 18.02.08. Disse kategoriene i FRIDA er under utvikling.

Brukerrettet formidling av forskningsbasert kunnskap

Den bruker-/profesjonsrettede formidlingen bidrar sterkt til å gjøre nyttige forskningsresultater tilgjengelige på en meget direkte måte. NTNUs forskere kommuniserer med profesjonelle brukere på næringsfelter som spenner fra psykologi til veikonstruksjon og fiskeoppdrett. Formidlingen finner sted i mange fora, som fagkonferanser, i komiteer og ved private og offentlige oppdrag hvor eksperter fra NTNU bidrar. Den foregår også i de svært mange direkte møtene mellom forskere og profesjonelle brukere i faglige møter/konferanser og via e-post og telefon.

Et eksempel er deltakelse fra de tre instituttene for hhv. Produktdesign, Marin teknikk og Produktutvikling og materialer ved båtmessa "Sjøen for alle" på Lillestrøm i mars. NTNUs stand ble i bransjebladet "Seilas" beskrevet som messens mest spennende. Et annet eksempel er formidlingen fra NTNUs fagmiljø i Produksjons- og kvalitetsteknikk under de årlige Sikkerhetsdagene, hvor 200–300 deltakere fra mange sektorer møtes for å lære av hverandres erfaringer og kunnskap om risikohåndtering.

Det ligger betydelig formidling i utviklingsarbeid/optimalisering med kompetanseoverføring fra NTNU til mange samfunnssektorer. Arbeidet er imidlertid ofte konfidensielt.

3.3.2 Innovasjon og verdiskaping

NTNU har et omfattende forskningssamarbeid med næringslivet og har satt i gang en rekke tiltak som bidrar til å kommersialisere institusjonens forskningsresultat. For å gi studentene nødvendig kompetanse og holdninger undervises det i nyskaping og entreprenørskap som del av gradsstudiene og som videreutdanningstiltak. Virksomheten er så mangslungen at den bare kan beskrives i hovedtrekk i denne sammenheng.

Vurdering av måloppnåelse og utfordringer til virksomhetsmål 3.2

NTNU kan vise til følgende resultater for dette virksomhetsmålet i 2007:

Tabell 7. Resultater styringsparametre, virksomhetsmål 3.2

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Omfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA, ikke NFR)	411 mill.	418 mill.	460 mill.	564 mill.	600 mill. kr
Mottatte forretningsideer	139	130	91	78	100
Registrerte patenter	13	26	42	44	
Nyopprettede selskaper basert på mottatte forretningsideer	0	5	5	4	7 bedrifter 14 lisenser
Bedriftsetableringer eller lisensavtaler	0	5	8	6	21
Bedriftsetableringer med studentdeltakelse					8

NTNU opprettholder, blant annet gjennom vårt heleide *NTNU Technology Transfer AS* (TTO), høy aktivitet på nyskappingsområdet. TTO har i 2007 hatt færre lisensavtaler og nyetableringer enn forventet. Men resultatet er ikke entydig. Antall kommersialiseringer er på

nivå med 2006, og kvaliteten, vurdert etter FORNY-definisjonen, er høyere. I 2006 var NTNU Technology Transfer AS, etter en vurdering gjort av Innovasjon Norge basert på aktivitet i FORNY-programmet, den kommersialiseringsenheten som bidro til desidert flest kommersialiseringer i Norge. Tilfanget av ideer var i 2007 noe dårligere enn året før. Men TTO har i året som gikk, vektlagt å arbeide med de mange og gode ideene som allerede finnes i porteføljen. Det var gledelig at TTO allerede i 2007 gjennom et nedsalg klarte å tilbakeføre penger til et fagmiljø. Det skjer bare året etter at fagpersonene i samarbeid med TTO etablerte den nye bedriften.

NTNU satte 600 mill. kr – ekskl. NFR-støtten, men inklusive inntektene ved NTNU Samfunnsforskning AS – som mål for sin bidrags- og oppdragsfinansierte virksomhet i 2007. Når inntektene ved NTNU Samfunnsforskning AS, ca. 60 mill. kr, tas i betraktning, overoppfyller NTNU målsettingen sin. Det er særlig gledelig at halvparten av økningen kommer fra næringslivet. Når vi i tillegg tar i betraktning at bidraget fra NFR også har vokst med ca. 20 mill. kr, er NTNU på god vei mot målet som er satt for 2010.

Det er en betydelig utfordring å utvikle gode styringsparametere på dette området. NTNU deltar i et internasjonalt typologiprojekt der en bl.a. skal utvikle gode indikatorer for innovasjon og kommersialisering. Udiskutable styringsparametere synes å være forretningsideer, lisensieringer og bedriftsetableringer. Vi mener også at patenter og omfanget på oppdragsforskning gir en pekepinn om institusjonens innsats og suksess på feltet. Det er imidlertid langt vanskeligere, men samtidig like viktig, å finne uttrykk for universitetets bidrag til verdiskaping i form av forbedrede produkter og prosesser og mer effektiv arbeidsorganisering. Tilsvarende viktig – men vanskelig – er det å vurdere kvaliteten på nyskappingsarbeidet. NFR/FORNY vurderer prosjektenes ”godhet”, det vil si kommersielt potensial. Det vil være ønskelig at departement benytter samme parametere.

Forskningssamarbeid med næringsliv og tilrettelegging for kommersialisering

For at TTO skal lykkes med sitt kommersialiseringsarbeid, må NTNU sørge for et godt tilslag av ideer til TTO. NTNU legger gjennom utdanningstilbudene i entreprenørskap vekt på at studentene skal involvere seg i nyskappingsarbeid. NTNU støtter derfor også aktivt opp under arbeidet til *Start NTNU* som gjennom sine ca 30 medlemmer har et svært høyt aktivitetsnivå. I 2007 sørget de – i konkurranse med byer som Stockholm og Madrid – for at den internasjonale konferansen ”Global Startup Workshop” ble lagt til Trondheim. 250 personer fra 30 land besøkte Trondheim, mye takket være det sterke nyskapingstilbudet blant studentene ved NTNU. Start har i løpet av 2007 driftet en rekke møteplasser og arrangement, og på den måten vært en viktig tilrettelegger for nyskappingsarbeidet på NTNU.

Samarbeid med eksterne problemeiere og vekt på innovasjon og nyskaping blir stadig viktigere element i *Ekspertes i team* (EiT). Dette er et obligatorisk tverrfaglig prosjektemne for alle mastergradsstudenter ved NTNU. I år skal mange av disse gruppene blant annet se på nye tilnærminger til å løse klimautfordringene gjennom å ta i bruk fornybare energikilder.

Senter for entreprenørskap er også viktig for å opprettholde stor aktivitet ved NTNU knyttet til forskning, utdanning og mer praktisk orienterte prosjekter. Senteret har i 2007 knyttet til seg to professor II fra Babson College i Boston, et av verdens ledende forskningsmiljøer innen entreprenørskap. Senteret administrerer, i tillegg til forskning og utdanning, viktige nyskapingstiltak som Venture Cup, stipend til master- og doktorgradsoppgaver med et kommersielt potensial, og aktivitet spesielt rettet inn mot kvinner i nyskaping.

Aktiviteten blir også stimulert ved at NTNU setter av midler som fordeles til fagmiljøer etter følgende kriterier: bidra til økt tilfang av gode ideer; øke interessen for nyskaping blant

ansatte og studenter; og tettere samarbeid med næringsliv eller offentlig virksomhet. I 2007 ble det tildelt støtte til prosjekter som omfatter alt fra arkitekt hjelp til kommuner og privatpersoner, til kurs om intellektuelle rettigheter (IPR) for stipendiater og utvikling av eksternt samarbeid rundt økologisk planteproduksjon. Målet er å gjøre fagmiljøene mer interessert i å innrette virksomheten mot behov i samfunnet, og på den måten bidra til økt nyskaping. NTNU fordeler også sentrale midler til fakultetene etter antall innmeldte ideer til TTO.

Gjennom *Innovasjonssenter Gløshaugen* kan NTNU fortsatt tilby plass for ansatte og studenter som etablerer nye bedrifter. I oppstartfasen er det viktig at bedriftene kan oppholde seg i et innovativt miljø på campus. I løpet av de seks årene senteret har eksistert, er det klekket ut mer enn 50 bedrifter fra Innovasjonssenteret.

NTNU engasjerer seg også aktivt for å etablere møteplasser mellom næringsliv og academia. *Technoport*, som arrangeres annethvert år, er et eksempel på dette. Gjennom utstillinger, konferanser og prisutdelinger er ønskemålet at flest mulig kan få oppleve noe av det siste innen teknologisk innovasjon. Med miljøteknologi som tema besøkte i år prominente gjester som Jens Stoltenberg og Göran Persson Technoport. I tilknytningen til arrangementet tar NTNU dessuten imot en rekke skoleklasser som senere besøker utstillingen.

Gjennom samarbeidsavtalen med Sparebank 1 Midt-Norge, som ble undertegnet i 2006, ble det i 2007 blant annet tilrettelagt for to store "møteplasser". *Innovator 07* var en samling av nyskapingstiljøet i regionen og på NTNU, med blant annet prisutdelinger for å motivere gründere til å arbeide videre med gode ideer. *Topplederkonferansen 07* er en møteplass mellom ledere for lokalt næringsliv, Møre inkludert, og faglig ledere fra NTNU/SINTEF samt studenter.

Idéportalen er en møteplass mellom små og mellomstore bedrifter og studenter. Gjennom at bedrifter registrerer oppdrag på webportalen *Ideportalen.no*, er ønskemålet å gi bedrifter og offentlig virksomhet tilgang til studenters kunnskap. NTNU har vært initiativtaker og pådriver for at dette skal bli et landsdekkende tilbud for næringsliv og offentlig sektor.

Et godt og tett samarbeid med store norske selskaper har høy prioritet for NTNU. Derfor har vi i 2007 arbeidet for i enda større grad å formalisere et forpliktende samarbeid med viktige partnere som *Det Norske Veritas* og *Statkraft*. Gjennom at NTNU deltar i ti "Sentre for forskningsdrevet innovasjon" (SFI), derav tre som vertsinstitusjon, vil vi også sørge for å opprettholde en tett kobling med deltakende bedrifter i dette forskningssamarbeidet.

NTNU anser nyskaping og næringslivssamarbeid som områder med et gjensidig avhengighetsforhold. For å lykkes i nyskappingsarbeidet er det nødvendig at NTNU har et tett samarbeid med eksisterende næringsliv. Samtidig ser vi at bedriftene blir mer og mer opptatt av å øke innovasjonstakten i egen virksomhet gjennom et samarbeid med NTNU. Et eksempel på dette er *Næringslivets idéfond for NTNU*, som er en stiftelse som arbeider for å koble næringsliv og forskningsmiljø på NTNU. Gjennom å støtte næringsrettede utviklingsprosjekter i tidlig fase, ønsker Idéfondet å etablere større forsknings- og utviklingsprosjekter som kan føre til ny og forbedret næringsvirksomhet. I tillegg til finansiell støtte gir Idéfondet tilgang til et unikt nettverk mellom industribedrifter og ledende forskningsmiljøer på NTNU.

I tillegg til å øke samarbeidet med de større bedriftene, har NTNU bl.a. engasjert seg aktivt i forhold til Forskningsrådets *VRI-program* (virkemidler for regional FoU og innovasjon). Her er hovedmålsettingen å gjøre det enklere for regionens små og mellomstore bedrifter å øke konkurransekraften gjennom et tettere samarbeid med NTNU, og kanskje særlig ved i større grad å benytte seg av den kompetansen studentene representerer.

NTNU har også videreført og styrket sitt Engasjement i *Utspring* som tidligere var et Arena-prosjekt, men som nå er et regionalt prosjekt. Hovedfokus i Utspring er å etablere nærings-

klynger innen områder der det finnes sterke industrimiljøer som samarbeider med FoU-miljøer. Eksempelvis jobber Utspring, i nært samarbeid med NTNU, med å etablere klynger knyttet til vannbehandling og robotisering/automasjon. NTNU har et tett samarbeid med andre regioner; både Hammerfest (Campus Nord), Raufoss og Kongsberg er steder der NTNU er i tett dialog med lokalt næringsliv.

Mange av NTNUs fagmiljøer har i løpet av 2007 styrket forskningssamarbeidet med næringslivet. Fagmiljøer som driver med søketeknologi ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektronikk, har eksempelvis i 2007 inngått samarbeidsavtaler med Yahoo og Fast. Samme fakultet har også inngått en prosjektavtale med Deutsche Telecom. Også fagmiljøer innen arkitektur, samfunnsfag og humaniora er opptatt av å møte samfunnets behov. Fakultet for arkitektur og bildekunst samarbeider blant annet med Trondheim kommune om kunst i det offentlige rom, og med Innovasjon Norge om bruk av tre som materiale ved industriell framstilling av bygninger og bygningskomponenter. Fakultetet er også i samtale med Det Norske Veritas rundt utfordringer knyttet til bosetting og utbygging til vanns.

For å styrke denne helhetlige tenkingen i egen organisasjon har NTNU nå også etablert en *Arena for nyskaping og næringslivskontakt*. Dette skal være en felles møteplass mellom sentralnivået, fakultetene og TTO for å koordinere bedre innsatsen på området.

Resultater og gjennomføring bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Den eksterntfinansierte virksomheten ved NTNU drives dels i egen regi og dels gjennom et organisert samarbeid med randseinstitusjoner som for eksempel SINTEF, NTNU Samfunnsforskning og St. Olavs Hospital. NTNU har en rekke avtaler om forskningsfinansiering og forskningssamarbeid med bedrifter og offentlige etater. Tabellen nedenfor viser utviklingen i inntektene fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet for årene 2004-2007:

NTNU-tabell 8. Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet fordelt på finansieringskilde.

	2004	2005		2006		2007	
	mill. kr	mill. kr	Endring %	mill. kr	Endring %	mill. kr	Endring %
Statlige etater	134	147	10	158	7	146	-8
Kommune og fylkeskommune	36	8	-78	8	0	21	163
Næringsliv/private	161	151	-6	156	3	208	33
Randsone	12	33	175	52	58	81	56
Organisasjoner/fond/legater	14	17	21	19	12	20	5
EU-programmer	22	28	27	26	-7	37	42
Andre	32	34	6	41	21	51	24
	411	418	2	460	10	564³	23

De samlede inntektene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ved NTNU har økt betydelig fra 2006 til 2007 (23 %). Spesielt har omsetningen økt for prosjekter finansiert av næringsliv/private og randsone. Av den totale omsetningen på 564 mill. kr i 2007 utgjør oppdragsfinansierte prosjekter en andel på ca. 22 %. Resterende andel er knyttet til bidragsfinansierte prosjekter. Oppdragsfinansierte prosjekter har i 2007 gitt et overskudd på ca 3 mill. kr.

³ Omfatter bare eksterne inntekter ført over NTNUs regnskap.

Relevante undervisningstilbud i nyskaping

En evaluering gjennomført i 2006/2007 (NIFU STEP Arbeidsnotat 36/2006), viser at NTNU og trondheimsmiljøet er ledende med hensyn på lisensiering og nyetableringer. Dette har til dels sammenheng med SINTEFs virksomhet og NTNU hovedprofil, dels med vekten NTNU legger på å tilby utdanning med relevans for nyskaping og kommersialisering. I den senere tid har også studenter innenfor samfunnsfag, humaniora, medisin og lærerutdanning fått mulighet til å skaffe seg nyskappingskompetanse.

Store deler av siv.ing.-utdanningen danner nødvendige faglige forutsetninger for entreprenørskap. I 2007 ble det dessuten undervist i et førtitalls emner ved NTNU, som eksplisitt dreier seg om innovasjon og entreprenørskap. Temaene vektlegges særlig i studieprogrammene i industriell økonomi og teknologiledelse og i produktutvikling og produksjon. Men NTNU tilbyr også spesifikke emner i innovasjon med humanister som målgruppe.

Utviklingen går i retning av at innovasjon og entreprenørskap integreres i undervisningen for studenter i arkitektur, billedkunst, humaniora, samfunnsfag og medisin. For eksempel gis PhD-studenter i medisin i samarbeid med NTNUs TTO en kort innføring i patentering og nyskaping. Nyskappingsperspektivet inngikk også som en integrert del i flere "landsbyer" i Eksperter i team (EiT). I en evaluering av EiT fra våren 2007 uttrykker nesten 60 % av studentene at deltakelsen har gitt dem ferdigheter i å skape et produkt.

Nyskaping og entreprenørskap dreier seg i stor grad om et perspektiv og tilnærming til kunnskap som bør utvikles tidlig i skoleløpet. De inngår derfor som relevante emner i fagdidaktikk og pedagogikk i lærerutdanningen, og dessuten i et videreutdanningstilbud for lærere i grunnskolen. I 2007 er det etablert et samarbeid mellom lærerutdanningen ved NTNU og Ungt entreprenørskap i Trøndelag, som vil resultere i en partnerskapsavtale.

3.4 Personal- og økonomiforvaltning

Sektormål 4: Universitetene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.

3.4.1 Rekruttering og kompetanseheving, virksomhetsmål 4.1

Universitetene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.

Måloppnåelse og utfordringer

NTNU har gjennomført en rekke ulike tiltak, og lagt planer for ytterligere arbeid med å rekruttere, beholde og utvikle den kompetansen som er nødvendig for at NTNU skal nå sine ambisjoner og ivareta sitt samfunnsoppdrag. Gjennom dette er målet om å være en aktiv arbeidsgiver fulgt opp på en god måte. En særskilt utfordring er tidsforbruket ved tilsetting i vitenskapelige stillinger, og det er derfor satt i gang tiltak for å se nærmere på dette.

Tabell 8. Resultater for virksomhetsmål 4.1

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger.	0,49	0,49	0,51	0,51	0,6

NTNU har de senere år hatt en stabil andel førstestillinger på ca 50 % av det totale antall undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger. Målet om en økt andel førstestillinger vil strukturelt motarbeides med NTNUs økte satsing på rekrutteringsstillinger. Det legges derfor opp til en videreføring av nåværende andel førstestillinger på 50 %.

Rekruttering

NTNUs har, blant annet gjennom personalpolitikken, satt sterkere fokus på og økt innsats på å rekruttere fremragende forskere. Rekruttering av kvinner til vitenskapelige stillinger, særlig innen naturvitenskap og teknologi, er også et prioritert område. NTNU vil øke forskermobilitet gjennom eksternt samarbeid, og med særskilt fokus på rekruttering av fremragende postdoktorer og doktorgradskandidater, gjerne fra andre land. Samtidig arbeides det for å sikre god rekruttering fra egne rekker, ved å utdanne dyktige studenter. Vår samlede ambisjoner tilsier at vi må rekruttere høyt kompetente mennesker til alle funksjoner, ikke minst til teknisk-administrative stillinger. Bare på den måten kan vi nå våre mål om å effektivisere prosesser og systemer som understøtter kjernevirksomheten. En særlig utfordring er å gjøre rekrutteringsprosessene for vitenskapelig personale effektive og målrettede. Det er derfor satt i gang arbeid for å se på disse prosessene.

Kompetanseutvikling

NTNU har videreført sine tiltak innenfor kompetanseutvikling, og har i 2007 tilbudt kurs i 20 forskjellige tema. Mange av disse er arrangert flere ganger. Hovedregelen er et tilbud til samtlige ansatte, uavhengig av enhet og stilling, og er ment som en støtte til kompetanseutvikling for den enkelte og dennes arbeidssted. Både kurstema og kvalitet på

kurs og kursholdere får meget god evaluering. Kurstilbudet er delvis basert på etterspørsel fra deltakere og andre interesserte.

”Program for faglig ledelse” startet høsten 2007. Målgruppen er vitenskapelig ansatte som ønsker å videreutvikle seg som ledere av faglig virksomhet som forskningsgrupper, faggrupper, prosjektgrupper, program og sentre. Programmet har en svak overvekt av kvinnelige deltakere.

3.4.2 Arbeidsmiljø og likestilling, virksomhetsmål 4.2

Universitetene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Måloppnåelse og utfordringer

NTNU arbeider godt både med arbeidsmiljøet generelt og med likestilling spesielt. NTNU har et lavt sykefravær, og det systematiske HMS-arbeidet bidrar til et godt arbeidsmiljø. Det jobbes også godt med ulike tiltak for å bedre kvinneandelen blant NTNUs medarbeidere. Enkelte fagmiljøer har imidlertid svært få kvinner blant de vitenskapelig ansatte. Dette er en situasjon som NTNU jobber svært målrettet for å bedre.

Tabell 9. Resultater innen hovedområder for virksomhetsmål 4.2

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori					
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	28,8	29,4	30,5	31 %	32 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	30,4	30,1	31,8	33,2	33 %
Drifts- og vedlikeholdsstillinger	55,3	60,1	60,3	61 %	60 %
Administrative stillinger	71,6	70,7	71,1	72,4 %	70 %
Administrative lederstillinger	27,9	21,4	27,6	28,6 %	27,6 %
Administrative mellomledere	39,9	40,4	48,4	48,4 %	50 %
Andre stillinger	56,3	51,9	49,6	49,4 %	50 %
NTNU-spesifikk styringsparameter:					
Andel kvinner i faste vitenskapelige stillinger	23,8	25,6	27,0	27,4 %	22,1 %

Målene er på de fleste områdene nådd. Det er også positiv utvikling for undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillingene selv om utviklingen går sent. Når det gjelder utviklingen for NTNUs styringsparameter, andel kvinner i faste vitenskapelige stillinger (professor- og 1. amanuensisstillinger), er utviklingen noe bedre. Det gjøres oppmerksom på at resultatmålet for 2007 ble satt feil, da utgangspunktet for fastsettelse av målet (andel i 2006) var uriktig (korrekt tall for 2006 er vist i tabellen over). Målet for 2007 var 0,9 prosentpoeng over nivået i 2006. Riktig resultatmål skulle således ha vært 27,9 % kvinner i 2007. Ut fra dette er ikke målet nådd for 2007. NTNU har forsterket sin innsats for å øke antall kvinner i vitenskapelige stillinger, og har også endret styringsparameteren til å utgjøre andel kvinner av nytilsatte i vitenskapelige stillinger som krever doktorgrad. Se omtale under likestilling nedenfor.

Vektlagte områder under virksomhetsmål 4.2 i 2007

Likestilling

I oktober 2007 vedtok NTNUs styre ny handlingsplan for rekruttering av kvinner til vitenskapelige stillinger. Det ambisiøse målet var at i 2010 skal 50 % av nytilsatte i vitenskapelige stillinger som krever doktorgrad, være kvinner. Planen representerer nødvendige virkemidler for å få framgang i likestillingsarbeidet, samt forlengelse av de virkemidler som erfaringsmessig har gitt gode resultater. Tiltakene i planen er knyttet opp mot likestillingsbudsjettet som vedtas av NTNUs styre hvert år.

Syv kvinner i førsteamanuensisstillinger fikk tildelt kvalifiseringsstipend på 100 000 kr hver, for å kvalifisere seg til professorat. Siden tiltaket ble opprettet, har 46 % av de som har fått tildelt stipend, fått professoropprykk. I tillegg ble avholdt kurs i opprykksøknad for kvinnelige førsteamanuenser. 20 kvinner deltok, og samtlige fakulteter var representert. Rekruttering av jenter til teknologi og naturfag hadde også stor fokus i løpet av fjoråret, og høsten 2007 var det rekordmange jenter som søkte teknologifag: hele 30 %. Våren 2007 avsluttet NTNU sitt fjerde mentorprogram, og høsten 2007 startet vi to nye. Det ene er for kvinnelige stipendiater, det andre for kvinner i postdoktorstillinger og kvinnelige førsteamanuenser. Til sammen deltar 60 personer i programmet.

NTNU ønsker også å utvikle en organisasjonskultur som appellerer til både kvinner og menn med et bevisst forhold til likestilling. Derfor har likestilling fått sentral plass i NTNUs lederutviklingsprogram som avholdes for NTNUs forskningsledere. Her er halvparten av deltakerne kvinner.

Statistikken viser positive trekk, selv om det går sent å heve andelen kvinner i professorater og førsteamanuensisstillinger:

- Andelen kvinnelige professorer viser en liten økning fra 14,7 % i 2006 til 14,9 % i 2007.
- Andelen kvinnelige førsteamanuenser økte fra 30,2 % i 2006 til 30,6 % i 2007.
- Kvinneandelen blant stipendiatene har økt fra 36,15 % i 2006 til 37,29 % i 2007.
- Kvinneandelen blant postdoktorene viser en økning fra 33,7 % i 2006 til 34,4 % i 2007.

Kvinneandelen i faglige lederstillinger på fakultetsnivå er uforandret siden 2005: Av syv dekaner er kun én kvinne. Det samme gjelder for instituttlederne: Av 50 instituttledere er kun åtte kvinner. NTNU har syv fakultetsdirektører, av disse er to kvinner. I løpet av 2007 ble NTNUs direktører i sentraladministrasjon redusert fra syv til to. Begge direktørene er menn. Blant kontorsjefene er kvinneandelen derimot 53,2 %.

Sykefravær

Avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) ble inngått våren 2003. Avtalen ble fornyet i 2006 og har hovedvekt på sykefravær, inkluderende arbeidsliv og seniorpolitikk.

Utviklingen av sykefraværet er tilfredsstillende. Det varierer fra 3,6 % til 4 % slik det har vært i de siste årene.

Helse, miljø og sikkerhet

Revidert HMS-system med HMS-håndbok og temasider er publisert, og HMS-håndboka er oversatt til engelsk. Intern rapportering om helse, miljø og sikkerhet viser økende aktivitet og fokus på HMS. Kartlegginger gjennomføres i form av HMS-runder, risikovurdering og medarbeidersamtaler. Det er stor oppmerksomhet på ergonomi, psykososiale problemstillinger samt sikkerhet på laboratorier og verksteder.

NTNU har utfordringer mht. sikkerhet på laboratorier og verksteder. Det er i den forbindelse satt i gang et prosjekt for å utarbeide en felles håndbok for disse. Det er etablert et samarbeid mellom SINTEF og NTNU for å videreutvikle felles HMS-kultur, og det er inngått flere samordningsavtaler, jfr. AML § 2 – 2.

Med bakgrunn i den såkalte Rosenborg-saken er HMS-arbeidet ved NTNU styrket. NTNU gjennomfører målrettede helseundersøkelser for ansatte som i sitt arbeid kan bli eksponert for mulig helseskadelige faktorer. HMS-opplæring er styrket i den forstand at ledere på alle nivå har startet med grunnopplæring i HMS.

Melding om skader og ulykker

Antall meldinger om skader og ulykker for 2007 er 53. I 2006 var det 50, i 2005 var det 46, og i 2004 var det 43. Av hendelsene skyldtes 14 primært tekniske mangler/materielle skader, mens 11 i hovedsak manglende/ikke gode nok rutiner eller oppfølging av eksisterende rutiner. 28 hendelser hadde andre årsaker: mindre klem- og kuttskader, sprut på øye, fall, rottebitt. Det var totalt 13 fraværskader med til sammen 282,5 dagsverk. Én hendelse involverte en student. Seks av fraværsskadene hadde lengre sykefravær. 30 % av meldingene gjaldt materielle skader, 10 % dreide seg om tilløp til ulykker. Ulykkene følges i stor grad tilfredsstillende opp av enhetene selv. NTNU meldte i 2007 én yrkessykdom til Direktoratet for arbeidstilsynet.

3.4.3 Kvalitet i økonomiforvaltningen, virksomhetsmål 4.3

Universitetene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Måloppnåelse og utfordringer

Prosjektet Ledende økonomifunksjon 2010 (LØF 2010) har som ambisjon å videreutvikle økonomifunksjonen til å bli Norges mest veldrevne innen offentlig virksomhet, for å støtte opp under primærvirksomheten ved NTNU. Dette skal skje gjennom forbedring av kvaliteten i økonomiprosessene. Prosessene skal standardiseres, og arbeidsformen skal i mye større grad bli oppsøkende og proaktiv. Det legges stor vekt på å heve kompetansen blant de som skal inneha roller i arbeidsprosessene. Foruten kvalitative gevinster ligger det også en forventning om en effektiviseringsgevinst og frigjøring av flere årsverk til andre prioriterte oppgaver.

I 2007 er det utarbeidet nye arbeidsprosesser og rutinebeskrivelser. I tillegg er det gjort en del grep for å bedre systemstøtten for de fire hovedområdene anskaffelser, lønn, prosjekt og plan/budsjett/oppfølging. Høsten 2007 innplasserte alle enheter personer i de definerte rollene innen økonomiområdet. Opplæring og kompetanseutvikling av disse personene er satt i gang. Endelig utrulling av de nye prosessene ble startet i 2007, men hovedvekten av aktivitetene for utrulling vil foregå i 2008 og 2009.

NTNU jobber målbevisst med å integrere strategien i budsjettarbeidet. I 2007 har den tertialvise rapporteringen til styret omhandlet strategi i tillegg til økonomirapporteringen. Styret har fått tilbakemelding på status knyttet til styringsparametere i strategien, samt en overordnet kommentar knyttet til hvordan fakultetene arbeider med sine strategiske handlingsplaner.

Styret ved NTNU vedtok også i 2007 et langtidsbudsjett (2008-2011), som setter premisser for en mer langsiktig aktivitetsplan ved NTNU.

Tabell 10. Resultater, virksomhetsmål 4.3

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen	0	0	1	0	0
Resultat eksternfinansiert virksomhet (EFV)	2,31 mill.	2,52 mill.	1,21 mill.	2,97 mill.	1,5 mill.

Vektlagte områder til virksomhetsmål 4.3 i 2007

Etterleve regelverket for offentlige anskaffelser

Anskaffelsene ved NTNU bygger på regelverk vedtatt av styret den 12.10.2006. Alle anskaffelser over nasjonal terskelverdi behandles av sentral innkjøpsseksjon eller Teknisk avdeling. Årlig gjennomføres ca. 70 anbudssaker, og pr. dato er NTNU ennå ikke blitt innklaget for KOFA (Klageorganet for offentlige anskaffelser) for brudd på anskaffelsesregelverket. Antall aktive rammeavtaler er ca. 100 og omfatter en portefølje på ca. 300 millioner, hvorav ca. 15 nye ble inngått i 2007.

I 2007 har alle enheter innplassert egne bestillere, som skal ha ansvar for bestilling, oppfølging og regnskapsføring for alle anskaffelser. Dette gjelder ca. 70 personer, som har gjennomgått opplæring med avsluttende prøve innen regelverk og verktøy som skal brukes ved bestillingsprosessene. NTNU er også i ferd med å gjennomføre full innføring av elektroniske bestillinger med automatisk matching av faktura for alle anskaffelser. Pr. 01.01.08 er dette i gang som obligatorisk løsning ved to fakulteter samt Teknisk avdeling. De øvrige enhetene skal innføre dette i løpet av første halvår 2008.

I tildelingsbrevet for 2006 ble UH-sektoren pålagt å innføre et elektronisk støttesystem for anskaffelser innen utgangen av 2006. Innkjøpsutvalget under UH-rådet behandlet denne saken i 2006, hvor det ble konkludert med at det skulle søkes om utsettelse av implementeringen på vegne av hele UH-sektoren. Dette for å gjennomføre en anbudsrunde i fellesskap med Ehandelssekretariatet, ehandel.no. Anbudsrunden ble en del forsinket, spesielt på grunn av et umodent leverandørmarked for denne typen systemer. Den endelige rammekontrakten skal

være klar for bruk fra 01.02.2008. NTNU vil da implementere dette verktøyet i første halvår 2008.

Bedre styringen med avsetningene

I 2004 var avsetningene ved NTNU betydelige (550 mill.). Siden da har vi hatt fokus på hvordan man planlegger bruken av disse for kommende budsjettperioder. I 2005 og 2006 reduserte NTNU avsetningene med over 200 mill. I budsjettet for 2007 var det også planlagt en stor nedbygging av avsetning, men resultatet viser at avsetningene øker noe. Til dels skyldes dette forsinkelser i aktiviteten på enkelte områder. Men også andre forhold må trekkes fram for å forklare denne utviklingen.

Nedbyggingen i 2005 og 2006 er først og fremst et resultat av ekstraordinære strategiske satsinger og større byggeprosjekter. I 2007 har nedbyggingen i større grad vært opp til den enkelte enhets evne til å gjennomføre mindre ekstraordinære tiltak. Årsaken til manglende nedbygging ved enhetene skyldes nok mye at det utvises stor forsiktighet ved anvendelse av oppsparte midler. Sannsynligvis har dette blitt forsterket gjennom kuttene som NTNU har fått i basisbevilgningen de siste årene.

NTNU vil gjennom sine framtidige langtidsbudsjett fortsatt ha fokus på avsetningsnivået, men ser nødvendigheten av å styrke kvaliteten på både budsjettarbeid, prognosevurdering og løpende rapportering for å nå målene.

Gjennomgå arealbehov og lokalløsninger med sikte på størst mulig kostnadseffektivitet i arealbruken

NTNU har ikke utvidet sitt eide areal i 2007, men har brukt vesentlige midler på vedlikehold og tilpasning av eksisterende arealer. På Dragvoll er det gjennomført en kraftig fortetting for å øke antall arbeidsplasser. Dette er gjort ved at de fleste kontorene som gikk over to akser, nå er delt til to kontorer. Dragvoll har imidlertid fortsatt underkapasitet på arbeidsplasser. Et annet tiltak er arbeidet for å flytte arbeidsplasser som en av våre randsoner virksomheter har hatt i Universitetssenteret, ut av senteret.

Generelt er det behov for å tilpasse det eksisterende arealet til dagens behov. Dette har bakgrunn i endrede undervisnings- og studieformer, andre krav til utforming av for eksempel laboratorier, eller krav til inneklima og HMS-forhold. Det er med andre ord slik at en bedre utnyttelse av arealene våre i mange tilfeller vil kreve ombygging eller oppgradering.

Ved å opprette trådløst nett i de fleste av NTNUs bygninger er det lagt til rette for at studentene kan bruke kantiner og andre fellesarealer som studieplasser. Men fortsatt er det (ved noen fakulteter) stor etterspørsel etter faste studentarbeidsplasser.

Intern husleieordning

NTNU praktiserer en intern husleieordning som ikke stimulerer til arealeffektiv bruk for den enkelte enhet. Som et ledd i arbeidet med å effektivisere arealbruken ytterligere ble det i 2007 opprettet et internt prosjekt som arbeider med et forslag til ny husleieordning for NTNU. Gruppen skal legge fram sitt forslag i løpet i 2008.

Vedlikehold/oppgradering av bygningsmassen

NTNU jobber for å legge til rette for vedlikehold av eide lokaler. I 2007 er styret ved NTNU forelagt en vedlikeholdsplan som strekker seg over en periode på fire år, nettopp fordi vedlikehold og oppgradering handler om langsiktig planlegging. Det foreligger oversikt over vedlikeholdsbehov, som spesifiserer behov som er direkte knyttet til HMS-tiltak.

I 2007 er det gjennomført flere større vedlikeholdsprosjekter på Marinteknisk senter (MTS) og Dragvoll. På MTS er to fasader pusset opp, og det er lagt ny takteking på flere av takene.

På del 1 på Dragvoll er det skiftet glass i 3/4 av taket på ”gata”. Verkstedteknisk lab. og Varmeteknisk lab. har fått nye ventilasjonsanlegg som tilfredsstillers dagens krav til inneklime, men fortsatt har vi store utfordringer innenfor dette området.

Det arbeides kontinuerlig med å legge til rette for studenter og ansatte med krav til /behov for spesiell tilrettelegging. Dette er også et punkt som blir vurdert i forbindelse med alle ombyggings- og oppgraderingstiltak.

God kvalitet i regnskapsarbeidet i tråd med gjeldende lover og regler

I henhold til økonomireglementet for staten er retningslinjer for budsjett disponeringsmyndighet og attestasjonskontroll for NTNU utarbeidet og vedtatt av direktør for økonomi og eiendom. Vi har gjennom dette tydeliggjort leders ansvar, myndighet og rolle for disponering av virksomhetens midler. Parallelt med dette skal det gjennomføres kontroll av at disponeringen som gjøres, er i samsvar med godkjenningen som foreligger, og at regnskapsføringen er korrekt. Denne attestasjonskontrollen skal også kontrollere at gjeldende lover og retningslinjer blir overholdt.

Vi har gjennom prosjektet LØF 2010 gjennomført interne kurs for våre medarbeidere i de ulike økonomirollene. Denne opplæringen fortsetter i første kvartal 2008. Hensikten med kursene er å legge til rette for en god implementering av nye arbeidsprosesser. Dette skal gjøres gjennom å sikre en enhetlig forståelse av arbeidsprosessene, rutinebeskrivelsene og hvilke oppgaver og ansvar som ligger til de enkelte rollene. I tillegg skal kursene sikre nødvendig kjennskap til lover og regelverk innen økonomiområdet generelt og særskilt for den enkelte arbeidsprosess. For en av økonomirollene (bestiller) foreligger det også krav om bestått eksamen før nødvendige fullmakter for utøvelse av rollen tildeles. Det er knyttet klare kompetansekrav til de ulike rollene. Noen medarbeidere er imidlertid innplassert i en rolle uten at tilstrekkelig formalkompetanse foreligger. For disse er det inngått en avtale om kompetanseheving innen økonomiområdet. De medarbeidere som ikke innehar definerte roller innen økonomiområdet, vil ikke lenger ha fullmakter til å foreta økonomiske disposisjoner eller sørge for regnskapsføring.

Som et verktøy i kvalitetssikringen av økonomifunksjonen ble det i 2007 igangsatt et arbeid for å samle beskrivelser av arbeidsprosessene, rutinebeskrivelser og hjelpemidler, samt gjeldende lover og retningslinjer i en økonomihåndbok på nett. Denne ferdigstilles vinteren 2008. Videreutvikling og løpende revidering av disse rutinene vil være en kontinuerlig prosess og del av et helhetlig kvalitetssystem i NTNU.

Vi har tro på at de tiltak som gjøres gjennom LØF 2010, vil bedre kvaliteten på vårt løpende regnskapsarbeid og gjennom det sikre en god økonomistyring.

3.5 Universitetsmuseene

Sektormål 5: Universitetet har et særskilt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.

Museets hovedutfordring i årene som kommer, er den hastig voksende opplevelsesindustrien, som er preget av høyt profesjonaliserte aktører og en tøff konkurranse om oppmerksomhet og publikum. For å nå fram må museet vesentlig styrke sin infrastruktur, kompetanse og virkemidler på dette området. Her er museets viktigste oppgaver å sikre fleksible og tilstrekkelig store arealer for skiftende og permanente utstillinger, samt tilordne hensiktsmessige publikumsfasiliteter. En viktig langsiktig oppgave ligger dessuten i å styrke og utvikle samarbeidet med Vitensenteret om å nå ut til et bredt publikum for å spre kunnskap om og interesse for naturvitenskap og teknologi og dermed bidra til en økt realfagsrekruttering. Videre må samarbeidet med Skoleverket om å utvikle undervisningstilbud "ut av klasserommet" styrkes kvalitativt og kvantitativt. Det må også etableres tettere og mer forpliktende nettverk mellom museet og andre forskningsmiljøer ved NTNU for nye forskningsresultater som grunnlag for nye utstillings- og formidlingsprosjekter.

3.5.1 Vektlagte områder i 2007

Følgende tiltak er gjennomført for å øke tilgjengeligheten til samlingene i 2007:

- digitalisert 86 079 naturhistoriske objekter
- gjort tilgjengelig på nett 96 104 naturhistoriske poster gjennom GBiF og/eller Artsdatabankens portaler
- gitt ut 93 publikasjoner/verk med bruk av informasjon fra de vitenskapelige samlingene ved NTNU/VM
- gjort tilgjengelig på nett 20353 T-nummer (hvert nummer inneholder flere objekter) av forhistorisk arkeologisk materiale

3.5.2 Virksomhetsmål 5 – sikring og bevaring og tilretteleggelse for bruk

Virksomhetsmål 5.1: Universitetet skal sørge for god sikring og bevaring av museumssamlingene, og bidra til digitalisering av denne kulturarven.

Tabell 11. Resultater for virksomhetsmål 5.1 Sikring og bevaring

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for sikkerhet				47 %	45 %
Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for bevaring				31 %	45 %
Andel digitalisering av samlingene					
Kulturhistoriske arkiv (topografisk)		40 %	45 %	46 %	50 %
Kulturhistorisk gjenstandssamling		10 %	12 %	14 %	15 %
Botaniske arkiv		70 %	70 %	85 %	80 %
Botaniske objektsamlinger *	65 %	65 %	76 %	80 %	85 %

Zoologiske objektsamlinger *		73 %	77 %	82 %	85 %
Geologisk samling	0	0	0	0	0
Andel av samlingene tilgjengelig på nett					-
Botaniske samlinger	0	0	0	24 %	-
Zoologiske samlinger	0	0	0	0,05 %	-
Forhistorisk arkeologisk materiale	0	0	0	80 %	-
Resten av samlingsmaterialet/arkiv	0	0	0	0	-

Tallene for magasinlokaler med tilfredsstillende standard for sikkerhet og bevaring som er rapportert 2004–2006, er ikke sammenlignbare med tallene for 2007 og er derfor utelatt.

* Oppjustert størrelse på samlingen i 2007

Antall magasin med tilfredsstillende sikkerhet og bevaring er i hovedsak uendret i forhold til året før og resultatmål for 2007. Hovedutfordringen for å få en progresjon i dette arbeidet er å få en avklaring av framtidige magasinløsninger for NTNUs vitenskapelige samlinger. Tilfredsstillende forhold for sikkerhet og bevaring ble t.o.m. 2006 rapportert som antall magasin i forhold til totalt antall magasin, mens det fra 2007 er rapportert i prosent av totalt magasinareal.

Arbeidet med å digitalisere ble i 2007 gjennomført omtrent som planlagt. Det knytter seg imidlertid utfordringer til det videre arbeidet, da den langsiktige finansieringssituasjonen til Revita-prosjektet er uavklart. Inntil dette er avklart, kan ikke nødvendige og planlagte tilsetninger på prosjektet gjennomføres, og det oppstår problemer med å knytte til seg nødvendig spisskompetanse for å løse oppgavene.

Deler av de kulturhistoriske og naturhistoriske samlingene ble i 2007 tilgjengelige på nettet. Før gjenstående materiale kan publiseres på nett, må sensitive data skjermes.

Virksomhetsmål 5.2: Universitetsmuseet skal gjennom samlingsvirksomheten være en aktiv samfunnsaktør. Samlingene skal tilrettelegges for bruk i offentlig forvaltning og av den interesserte allmennhet.

Tabell 12. Resultater for virksomhetsmål 5.2 Tilretteleggelse for allmenn bruk og offentlig forvaltning

Styringsparametere	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Publikumsbesøk					
Utstillinger Kalvskinnet	34 100	31 400	21 800	20 200	22 000
Botaniske hager	40 000	40 000	45 000	48 500	
Feltutgravninger, andre arrangementer	9 600	4 000	3 200	3 800	
Antall omvisninger (av dette skoleklasser)	467(39 6)	511 (436)	487 (424)	394(28 8)	520 (420)
Antall utstillinger (faste/midlertidige)	9/4	9/13	9/18	9/12	9/13

Antall besøkende til utstillinger ved museet var litt i underkant av målsettingen. Det arbeides kontinuerlig for å produsere og markedsføre attraktive utstillinger. Når det gjelder antall omvisninger for grupper utenom skoleverket, så var dette i henhold til mål, mens målsettingen satt for omvisning av antall skoleklasser ikke ble nådd. Det negative avviket skyldes til dels redusert bemanning gjennom store deler av året. Men det ligger også utfordringer i forhold til å nå ut til skoleverket gjennom det å komme i betraktning om midler fra den kulturelle skolesekken, bl.a. for finansiering av skyss til og fra museet. Her kommer også tidfesting av åpning av nye utstillinger i forhold til skoleplanene.

3.6 Øvrig rapportering

3.6.1 Erfaringer ved bruk av risikostyring

Styret ved NTNU vedtok i 2006 gjeldende strategidokument som skal lede oss mot vår visjon om å bli internasjonalt fremragende i 2020. Strategien er basert på balansert målstyring som metode. NTNU er fremdeles i en fase med implementering av strategi og metode i organisasjonen, og det er til dels forbundet store utfordringer til dette arbeidet. I strategiprosessen for 2007 ble det laget handlingsplaner til alle styringsparametere og for alle målområder i strategidokumentet. Det ble stilt krav om oppfølging og rapportering til alle disse gjennom 2007. Gjennom en kartlegging av risikoforhold ble det i strategiprosessen for 2008 vedtatt å konsentrere oppmerksomheten mot fem målområder med til sammen seks styringsparametere. Fakultetene og Vitenskapsmuseet har utarbeidet strategiske handlingsplaner til fokusområdene, og de skal rapportere til disse gjennom året.

NTNU arbeider for å integrere risikostyring i virksomhetsstyringen og spesielt i forhold til utarbeidelse av handlingsplaner og prioritering av tiltak. Metoden som ble presentert for enhetene i 2007, var tilnærmet slik den framstår i Senter for statlig økonomistyrings metodedokument. Enhetene ble oppfordret til å benytte metodikken, men kun ett fakultet benyttet denne fullt ut. Tilbakemeldingene fra dette fakultetet var svært positive. Det vil bli jobbet videre for at flere fakulteter skal ta i bruk risikostyring som metodikk i sin virksomhetsstyring.

Foruten dette har NTNU benyttet tankegangen bak risikostyring i utarbeidelse av intern kontroll på økonomiområdet. Det er i 2007 designet nye økonomiprosesser knyttet til områdene innkjøp, lønn og prosjektgjennomføring, med dertil rutinebeskrivelser. Kontrollrutiner i prosessene er tilpasset risiko, ved at man har identifisert risikofaktorer i alle ledd i prosessene.

3.6.2 Miljøledelse

Alle deler av NTNUs virksomhet skal være preget av miljøbevissthet. NTNU har implementert miljøledelse som en del av HMS-systemet. Hovedsatsingsområdene er innkjøp, energi/vann, transport og avfall. NTNUs miljøutvalg hadde i 2007 ca. 1 mill. disponibel for miljøtiltak. Et av tiltakene er utdeling av Miljøkoppen til alle nye studenter ved immatrikuleringen for å redusere mengden pappbeger. Samlet nedgang i bruk av pappbeger ble på hele 105.000, rapporterer Studentsamskipnaden.

Innkjøp

NTNU reduserte i 2007 antall bestillere til ca. 80 for å øke profesjonaliteten innen innkjøpsområdet. Dette forventes å gi en bedre ivaretagelse av målet om miljøbevisste innkjøp og anskaffelser. Se rapportering under virksomhetsmål 4.3 for ytterligere omtale av rutiner for anskaffelser.

Energi

Avtalen med Enova forplikter NTNU til å redusere energiforbruket med 12 % over en treårsperiode. I 2007 har NTNU gjort flere tiltak for å redusere energibruken, som ved å skifte glasstak i glassgården på Dragvoll, installere nye kjølemaskiner i Bergbygget og installere varmegjenvinning ved Marinteknisk senter. NTNU har innført energiledelse, hvor blant andre

alle vaktmestre har fått opplæring i energioppfølging. Vaktmestrene har nå ansvar for å følge opp energibruken på sitt bygg, og renholdspersonalet har fått opplæring i enkle tiltak de kan bidra med (fungere som "energipoliti"). Vaktstyrken har fått som oppgave å påse at lys blir slått av på kveldstid. Det er økt fokus på å utnytte fjernvarme til oppvarming, framfor strøm, i våre bygg. Fyringsolje er så godt som faset ut av alle bygninger.

Det er imidlertid også faktorer som har bidratt til økt energibruk i 2007. Her kan nevnes krav og ønsker om utvidet driftstid, økt aktivitet ved SINTEF, samt at varmestyringen ved Marintek og Dragvoll nesten har brutt sammen. Full drift ved tungregnemaskin Gløshaugen har alene gitt en økning på 5 100 000 kWh/ år.

Transport

NTNU innførte Friskusaksjon med fokus på å få ansatte og studenter til å sykle eller gå til universitetet. Aksjonen ble gjennomført i samarbeid med Trygg trafikk, Politiet, NTNUI, NTNU BIL og Sør-Trøndelag bedriftsidrettskrets. Det ble delt ut ca. 700 premier til morgenfriske ansatte og studenter.

NTNU har også kommet til enighet med Trondheim kommune og Clear Channel om utplassering av ett bysykkelstativ med plass til 17 sykler på Gløshaugen fra april 2008. NTNU får egenreklame på en av vitrinene: "For et rent miljø".

Fra Teknisk avdeling deltok åtte personer fra transportseksjon på Grip-seminar Bil og Miljø høsten 2007. Deltakelsen ses som del av arbeidet med utarbeidelse av NTNUs transportplan.

For å unngå unødig transport er det lagt til rette for å gjennomføre videokonferanser i regi av Multimediasesenteret. Antallet videokonferanser økte i 2007.

Avfall

NTNU jobber kontinuerlig for å redusere avfallsmengden og sørge for riktig avhending av spesialavfall. Eksempler på gjennomførte tiltak i 2007 er blant annet avhendingsaksjonen og avtale om gjenbruk av IKT-utstyr. Avhendingsaksjonen var en del av prosjektet Sikkerhet på laboratorier i 2007. Resultatet ble en kraftig økning i mengde avhendet spesial avfall: Ca 13 tonn kjemikalier og farlige stoffer ble avhendet til en kostnad på ca. 1,2 mill. Avtalen med den humanitære organisasjonen Fair om gjenbruk av brukt IKT-utstyr ble satt i system i juni for hele NTNU. Videre er det gjennomført tiltak for innsamling og sortering av avfall. Gjenvinning av matavfall fra deler av kantinevirksomhetene utredes.

3.6.3 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn

NTNU har gjennom vedtatt personalpolitikk satt som mål å rekruttere en vesentlig andel fra utlandet. Dette anses som en nødvendighet for å kunne nå målet om å bli internasjonalt fremragende. Erfaringen er at antall nye utenlandske medarbeidere øker, særlig innenfor rekrutteringsstillingene.

NTNU har ikke satt i gang en systematisk kartlegging av andel ansatte med innvandrerbakgrunn. Det er derfor heller ikke satt mål for området for 2008. NTNU innfører nå et personalsystem hvor det blir mulig for den enkelte medarbeider å registrere innvandrerbakgrunn. Forutsatt at slik registrering godkjennes av Datatilsynet, vil NTNU på grunnlag av disse data sette mål for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn.

4 Planer for 2008

4.1 NTNUS arbeid med strategi- og budsjettprosessen

I strategi- og budsjettprosessen for 2008 vedtok styret ved NTNU å prioritere fem målområder i strategien:

- publisering
- doktorgrader
- ekstern finansiering
- studentrekruttering
- andel kvinner i vitenskapelige stillinger

Målfokusering skal sikre at NTNU konsentrerer ressursbruk om de målområder hvor konsekvensen av ikke å lykkes er størst, med tanke på å øke sannsynligheten for å oppfylle visjonen i 2020. En metode basert på risikostyring ble benyttet for å prioritere mellom målområdene. Hvilke målområder som skal prioriteres vil vurderes årlig.

I tillegg til å innføre målfokusering har NTNU i strategi- og budsjettprosessen for 2008 rettet større oppmerksomhet mot utarbeidelse av strategiske handlingsplaner enn mot selve ambisjonsnivået. Det antas at økt fokus på handling vil gi forbedringer og derfor økt grad av måloppnåelse. I dette arbeidet har det vært et mål å konkretisere handlingene gjennom aktiviteter med milepæler og framdrift for å lette gjennomføring og oppfølging i etterkant.

Fakultetene satte sine resultatmål for 2008 sommeren 2007. Endelig resultatmål for NTNU, totalt sett, ble satt før resultatene for 2007 forelå. Dette, samtidig som at arbeidet med strategiske handlingsplaner for 2008 ble viet størst oppmerksomhet, har i enkelte tilfeller ført til at ambisjonsnivået for 2008 er noe lavt. Dette gjelder også på områder som er vedtatt som fokusområder i 2008. Det vil bli gjennomført en revisjon av ambisjonsnivået for NTNU i 2008 i løpet av første tertial.

I 2008 vil NTNU også fortsette arbeidet med å bedre kvaliteten i handlingsplanene. I tillegg vil det bli satt i gang et arbeid for å konkretisere definisjonen av vedtatte styringsparametere. Dette fordi erfaringene så langt har vist at det er rom for tolkning og at tallmaterialet meldt inn fra fakultetene derfor ikke alltid er like sammenlignbart. Til dels gjelder dette også tolkningen av styringsparametere fastsatt av Kunnskapsdepartementet. I tillegg er NTNU i gang med å implementere et virksomhetsstyringsverktøy som vil lette datainnsamlingen og oppfølgingen av handlingsplanene og styringsparametrene.

4.2 Planer for virksomheten 2008

NTNUs styringsparametere, som ikke er sammenfallende med styringsparametere fastsatt av KD, er satt inn i tabellene under de aktuelle virksomhetsmålene. NTNU benytter 2005 som referanseramme i fastsettelsen av målnivå.

4.2.1 Utdanning

Sektormål 1: Universitetene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Virksomhetsmål 1.1: Universitetene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Antall primærstøkere per studieplass	1,96	2,1
Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder:		
<i>Teknologi og arkitektur</i>	1294	1300
<i>a) Master realfag</i>	116	
<i>b) Master humaniora</i>	165	
<i>c) Master samfunnsvitenskap</i>	246	
<i>Sum a+b+c</i>	527	550
<i>Kandidater PPU</i>	201	200
<i>Alle studieprogram på lavere grad (realfag, humaniora, samfunnsvitenskap)</i>	803	800

I tabellen ovenfor ser vi kun på utviklingen innenfor *mastergradene (realfag, humaniora, samfunnsvitenskap)*. Dette er fordi vi fra og med 2008 har avviklet de gamle hovedfagene og all kandidatproduksjon på høyere grad er mastergrader. Se også tabell 1 i avsnitt 3.1.2 der utviklingen innenfor høyere grad totalt er kommentert.

Virksomhetsmål 1.2: Universitetene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	42,2	43
Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling	17,7	17,6

Antall registrerte studenter vil gå ned i 2008 på grunn av reduserte opptakstall. Det er derfor grunn til å forvente en liten nedgang i forholdstallet mellom studenter og ansatte i de aktuelle stillingskategoriene.

Virksomhetsmål 1.3: Universitetene skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	472/750	675/675
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	151	95
NTNU-spesifikke styringsparametere		
Andel internasjonale studenter på MA (master)	8,1 %	8,3 %
Fellesgrader med anerkjente universitet	6	13

Resultatmålet for utvekslingsstudenter ble satt før 2007-resultatet var kjent. Dette kan bety at målet antakelig ikke er helt realistisk. Spesielt gjelder dette utreisende utvekslingsstudenter. I løpet av første tertial vil det bli foretatt en vurdering av om målet bør justeres. Det vil også bli sett nærmere på hva som ligger bak målsettingen for antall fellesgrader med anerkjente universiteter, da avviket mellom målet for 2008 og resultatet for 2007 er betydelig.

Parameteren ”antall fremmedspråklige utdanningstilbud” er definert som antall emner på minst tre måneders varighet med undervisning på annet språk enn norsk (15 studiepoeng). I prosessen fram mot styrevedtaket i desember har fakultetene oppfattet definisjonen av denne parameteren noe ulikt. Enkelte fakulteter har tolket den i tråd med definisjonen fra KD, mens andre har tolket parameteren til å gjelde på studieprogramnivå. Misforståelsene ble dessverre ikke fanget opp i forkant av styrevedtaket. Tallet 95 står derfor ikke for et reelt resultatmål for 2008 for NTNU. Tallet skal være betydelig høyere og vil bli revidert. I 2007 har vi registrert 151 emnetilbud som oppfyller kriteriene for denne styringsparameteren. Se også kommentar i rapportdelen for 2007.

Områder som skal vektlegges spesielt i 2008:

- videreutvikling av kvalitetssikringssystemene, forankring i fagmiljøene;
- bruk av kvalitetssikringssystemene strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen;
- strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil. Avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc., skal dokumenteres;
- strategi for arbeidet med internasjonalisering. Hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten, skal kunne dokumenteres.

4.2.2 Forskning

Sektormål 2: Universitetene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Universitetene har et nasjonalt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

Virksomhetsmål 2.1: Universitetene skal ivareta nasjonale behov for bredde i grunnforskningen. Samtidig skal universitetene konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	0,98	0,85
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	223.000	223.000 (480.000/2150)
Utteksling av ansatte via programavtaler	571	195
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	17,2	24.000 (52 mill./2150=24186)
NTNU-spesifikke styringsparametere		
Økning i publikasjonspoeng (ifht 2005)	24,4	20 %

Andel av publisering på nivå 2	19,7	19 %
Økning av eksterntfinansiert forskning (ifht 2005)	20,6	12 %
Økning av EU-finansiert forskning (ifht 2005)	32 %	84 %

Resultatmålet satt for 2008 for publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings-, og formidlingsstilling og økning i eksterntfinansiert forskning er lavt i forhold til resultatene i 2007. Lav målsetting for 2008 i forhold til måloppnåelse i 2007 gjelder også for omfang av eksterntfinansiert virksomhet. Dette til tross for at disse er fokusområder i 2008. Målet for utveksling av ansatte på programmer er satt lik summen av fakultetenes mål. Det har imidlertid vist seg at definisjonen for denne styringsparameteren har vært uklar, og at ambisjonsnivået derfor er satt alt for lavt. Ambisjonsnivået for nevnte styringsparametere vil bli revidert i løpet av første tertial 2008.

Virksomhetsmål 2.2: Universitetene skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk	0,20	0,24 (307/1260=0,24)
NTNU-spesifikke styringsparametere		
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater	257	307
Andel PhD-kandidater med veileder fra minst to fakulteter	7,6 (162/2136)	7,9 %

Resultatmålet for andel PhD studenter med veileder fra minst to fakulteter ble i NTNUs strategiprosess for 2008 satt til 11 %. Dette var 0,3 prosentpoeng høyere enn målet for 2007. Som det går frem av kapittel 3.2.2, så var imidlertid målet for 2007 galt, da antall doktorgradskandidater totalt var for lavt. Med utgangspunkt i dette korrigeres målet for 2008 til å være 0,3 prosentpoeng høyere enn resultatet for 2007 (7,9 %).

Områder som skal vektlegges spesielt i 2008:

- arbeidet med å konsentrere forskningsinnsatsen og utvikle fagmiljøene
- tiltak for å øke forskningsmidlene fra EU
- tiltak for å øke gjennomstrømning i forskerutdanningen og status for rekruttering i nye tildelte stipendiatstillinger

4.2.3 Formidling, nyskaping og kontaktflate mot samfunn og næringsliv

Sektormål 3: Universitetene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskaping basert på disse resultatene. Universitetene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Virksomhetsmål 3.1: Universitetene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

NTNU-spesifikke styringsparametre	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Økning i allmennrettede publikasjoner/tiltak	2 %	-2 %

(ifht 2005)

(2546)

NTNU har satt et resultatmål for formidlingsaktiviteten som er lavere enn nivået i 2005. I tillegg til vektlegging av handlingsplaner fremfor målnivå, så gjenspeiler resultatmålet en vurdering om at det i 2008 er viktigere å bedre omfanget og nivået på vitenskapelig publisering. Ambisjonsnivået vil imidlertid bli vurdert i forhold til tidligere omtalt revisjon av måltall for 2008.

Virksomhetsmål 3.2: Universitetene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskaping.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Omfang av eksternt finansiert virksomhet (EFV) (ikke NFR)	564	505
Mottatte forretningsideer	78	95
Nyopprettede selskaper basert på mottatte forretningsideer	4	5
NTNU-spesifikke styringsparametere		
Bedriftsetableringer eller lisensavtaler	6	15
Bedriftsetableringer med studentdeltakelse		10

Som nevnt under virksomhetsmål 2.1, så er ambisjonsnivået for eksterntfinansiert virksomhet i 2008 lavt og dette vil derfor bli revidert.

Områder som skal vektlegges spesielt i 2008:

- arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen
- arbeidet med å utvikle en policy (retningslinjer) for immaterielle rettigheter og forbedre håndteringen av dette
- arbeidet med å gjøre utdanningene tilgjengelige og fleksible for hele befolkningen, uavhengig av bosted og livssituasjon
- legge til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater for allmennhet og samfunn

4.2.4 Organisasjon og ressurser

Sektormål 4: Universitetene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.

Virksomhetsmål 4.1: Universitetene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonenes oppgaver og ansvarsområder.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	0,51	0,5

Virksomhetsmål 4.2: Universitetene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Styringsparametere		Resultat 2007	Resultatmål 2008
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori	Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	31,1	33 %
	Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	33,2	35 %
	Drifts- og vedlikeholdsstillinger	61	60 %
	Administrative stillinger	72,4	70 %
	Administrative lederstillinger	28,6	30 %
	Administrative mellomledere	48,4	50 %
	Andre stillinger	49,5	50 %
NTNU-spesifikke styringsparametere			
Andel kvinner av nytilsatte i vitenskapelige stillinger som krever doktorgrad		Ny indikator i 2008	37 %

Målet om 37 % kvinner av nytilsatte i vitenskapelige stillinger er summen av hva fakultetene har meldt inn for 2008. Indikatoren ble endret i oktober 2007 (tidligere: andel kvinner i vitenskapelige stillinger). Ikke alle fakultetene har hatt tilstrekkelig tid til å innarbeide endringer i måltall i henhold til endret indikator. Målet for NTNU er at 50 % av nytilsetninger som krever doktorgrad, skal være kvinner i perioden 2008–2020. Det vil bli arbeidet med dette med sikte på å nå 50 % i løpet av 2008.

Virksomhetsmål 4.3: Universitetene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen, med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonenes strategiske prioriteringer.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen	0	0
Resultat EFV (1000 kr)	2.970	3.000

Områder som skal vektlegges spesielt i 2008:

- styrets ansvar for måloppfølging, herunder
 - vektingen av faglige versus administrative ressursbehov
 - administrativ kapasitet og kompetanse for å sikre god kvalitet i økonomiforvaltningen
 - hvordan prinsippene for god eierstyring følges opp i randsonen
 - omfang og utvikling av utsatt virksomhet og begrunnelse for behovet for avsetninger til strategiske formål
- etablering av etiske retningslinjer som dekker både den faglige og den administrative siden
- følge opp at institusjonen fullt ut følger det til enhver tid gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidragsprosjekter og oppdragsprosjekter
- oppfølging av egen intern kontroll, ref. Reglement for økonomistyring i staten § 14 – relatert både til systemer og til kvalitetssikringsrutiner

4.2.5 Universitetsmuseet

Sektormål 5: Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Universitetet i Tromsø og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet har et særskilt ansvar for å bygge opp,

drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.

Virksomhetsmål 5.1: Universitetene skal sørge for god sikring og bevaring av museumssamlingene, og bidra til digitalisering av denne kulturarven.

Styringsparametere	Resultat 2007 (%)	Resultatmål 2008 (%)
Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for sikkerhet	47	55
Andel magasinlokaler med tilfredsstillende standard for bevaring	31	35
Andel digitalisering av samlingene:		
Kulturhistoriske arkiv (topografisk)	46	48
Kulturhistorisk gjenstandssamling	14	16
Botaniske arkiv	85	88
Botaniske objektsamlinger	80	85
Zoologiske objektsamlinger	82	87
Geologisk samling	0	0
Andel av samlingene tilgjengelig på nett:		
Botaniske samlinger	24	30
Zoologiske samlinger	0,05	0,50
Forhistorisk arkeologisk materiale	80	80
Resten av samlingsmaterialet/arkiv	0	0

Virksomhetsmål 5.2: Universitetsmuseene skal gjennom samlingsvirksomheten være en aktiv samfunnsaktør. Samlingene skal tilrettelegges for bruk i offentlig forvaltning og av den interesserte allmennhet.

Styringsparametere	Resultat 2007	Resultatmål 2008
Publikumsbesøk		
Utstillinger Kalvskinnet	20 200	30 000
Botaniske hager	48 500	49 500
Feltutgravninger, andre arrangementer	3 800	3 500
Antall omvisninger (av dette skoleklasser)	394 (288)	410 (320)
Antall utstillinger (faste/midlertidige)	9/12	10/10

4.2.6 Øvrige områder som skal prioriteres i 2008

Styreforankring av risikostyring

Tverrdepartementale fellesføringer

NTNU skal følge opp de tverrdepartementale fellesføringene gitt i tildelingsbrevet for 2008 fra Kunnskapsdepartementet. Dette gjelder følgende:

- sikre at EØS-avtalens regler (artikkel 61, jf. artikkel 59 nr. 2) om offentlig støtte blir fulgt, både når vi opererer som foretak og ved utbetaling til andre foretak
- følge opp handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar ved offentlige anskaffelser, samt videreføre og forbedre miljøledelse
- sørge for tilfredsstillende beredskapssituasjon
- helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS)
- tiltak for å fremme likestilling

- utarbeide strategi for å gjennomføre systematiske brukerundersøkelser på publikumsrettede tjenester (arbeid med læringsmiljøet)
- sikre tilfredsstillende forvaltning av eventuelle kulturhistoriske eiendommer
- sikre at retningslinjer for lønn (fra 2007) til ledende ansatte i statsaksjeselskap blir veiledende
- legge til rette for god integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn

Vedlegg

Dette er NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

NTNU er et breddeuniversitet med teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil. Universitetet har om lag 20 000 studenter og 4800 ansatte. NTNU har hovedansvaret for sivilingeniørutdanningen i Norge og gir et bredt fagtilbud i realfag, teknologi, humaniora og estetiske fag, helsefag, samfunnsvitenskap og økonomisk-administrative fag. NTNU tilbyr profesjonsutdanning i teknologi, medisin, psykologi, arkitektur, billedkunst, musikk, arkeologi og lærerutdanning.

NTNUs forskning er internasjonalt orientert og kjennetegnes ved teknologisk spisskompetanse, faglig spennvidde og tverrfaglig tilnærming. NTNU har prioritert seks tverrfaglige satsingsområder. De adresserer sentrale samfunnsmessige utfordringer der NTNU har spesielt gode forutsetninger for å bidra:

- Energi og petroleum, ressurser og miljø
- Globalisering
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Medisinsk teknologi
- Marin og maritim forskning
- Materialer

NTNU har et omfattende strategisk samarbeid med SINTEF.

NTNUs rolle

NTNUs hovedoppgaver er å

- **utvikle og forvalte kunnskap** gjennom å bevare, skape og formidle viten i samspill med samfunnet
- **utvikle våre kandidaters kompetanse** gjennom å tilby forskningsbasert utdanning av høy kvalitet og relevans for den enkelte og for fellesskapet
- **fornye samfunnet** og bidra til verdiskaping og velferd – regionalt, nasjonalt og globalt

NTNUs verdigrunnlag

NTNUs verdigrunnlag kommer til uttrykk gjennom strategiplanen ”Kreativ, konstruktiv, kritisk” fra 2001.

NTNU bygger på grunnleggende demokratiske ideer om universitetet som en kritisk og uavhengig samfunnsinstitusjon. Åpenhet og høy etisk bevissthet skal prege hele NTNUs virksomhet.

NTNU vil ha et arbeids- og læringsmiljø som forener kreativt samspill, konstruktiv problemløsning og kritisk vurdering. NTNU skal legge til rette for medarbeidernes og studentenes medvirkning, og fremme toleranse på tvers av kjønn, livssyn og kultur.

NTNU søker nyskapende og bærekraftige løsninger på nasjonale og globale utfordringer.

Visjon: Internasjonalt fremragende i 2020

Forskning og utdanning er en globalisert virksomhet som preges av økende konkurranse om menneskelige og materielle ressurser. I en slik konkurransesituasjon må NTNU arbeide kontinuerlig for å styrke kvaliteten i alle deler av vår virksomhet. NTNU må ha som ambisjon å bli regnet blant Europas gode universiteter.

Vår visjon er at NTNU i 2020 skal være internasjonalt anerkjent som et fremragende universitet. På grunnlag av aksepterte kriterier, evalueringer og vurderinger skal det dokumenteres at

- NTNU er i internasjonal toppklasse på et utvalg av faglige styrkeområder
- NTNU er blant de ti ledende teknisk-naturvitenskapelige universiteter i Europa
- NTNU som breddeuniversitet er blant de 1 % beste i verden

NTNUs utfordringer

For Norge er det viktig å ha sterke, internasjonalt rettede utdannings- og forskningsmiljøer. Utdanning og forskning er konkurransefaktorer for et land som er avhengig av å bygge mer kunnskap inn i produkter, prosesser og tjenester. For at nasjonen skal lykkes på den internasjonale arenaen, kreves det universiteter med høy kvalitet og et godt faglig omdømme. NTNU må derfor

- **preges av høy faglig kvalitet og relevans** gjennom å videreutvikle medarbeidernes kompetanse, skape betingelser for utvikling av fremragende fagmiljøer og ivareta samfunnets behov for nyskaping
- **rekruttere fremragende studenter og forskere** gjennom å tilrettelegge attraktive studietilbud og skape konkurransedyktige arbeidsbetingelser og læringsmiljø
- **rekruttere flere kvinner til vitenskapelige stillinger**, spesielt innen naturvitenskap og teknologi
- **synliggjøre universitetet** gjennom å formidle og markedsføre NTNUs styrkeområder nasjonalt og internasjonalt
- **være en handlekraftig organisasjon** gjennom å skape oppslutning om prioriteringer og ha effektive prosesser og systemer som understøtter kjernevirksomheten
- **bevare og utvikle universitetet som særskilt demokratisk institusjon** ved å ivareta ansatte og studenters yringsfrihet og aktive medbestemmelse
- **generere tilstrekkelige investerings- og driftsmidler** gjennom å synliggjøre NTNUs kompetanse og tilby vårt engasjement overfor myndigheter, forskningsråd og næringsliv – regionalt, nasjonalt og internasjonalt

Strategiske mål

Forskning

Forskningen ved NTNU skal holde høyt internasjonalt nivå innenfor alle disipliner. Utvalgte styrkeområder skal ligge på internasjonalt toppnivå. Relevans, spisskompetanse og tverrfaglig samarbeid skal kjenne NTNUs forskning. For å styrke kvaliteten i forskningen må NTNU aktivt søke samarbeid og allianser med fremragende fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

	Mål 2010	Mål 2020
Publisering	25 % av de nasjonale publikasjonspoeng (indeks 2005); 25 % av all publisering er på nivå 2.	Siterings- og publiseringshyppighet per fast vitenskapelig ansatt (FVA) på linje med de 20 beste universiteter i Europa
Doktorgrader	350 uteksaminerte PhD-kandidater	Samlet kandidatproduksjon per FVA over snittet i Europa; god internasjonal søkning til PhD-programmene
Ekstern finansiering	35 % økning av eksternt finansiert forskning; 100 % økning av EU-finansiert forskning (indeks 2005)	Internasjonalt finansierte prosjekter innen alle utvalgte satsings- og styrkeområder
Tverrfaglighet	50 % flere publikasjoner med forfattere fra mer enn ett fakultet; 15 % av PhD-kandidater har veileder fra minst to fakulteter	Tverrfaglig samarbeid på linje med de 20 beste universiteter i Europa
Strategier	• Gjennomføre tydelig faglig ledelse og prioritering, og frigjøre mer sammenhengende tid til forskning• Utnytte og utvikle våre laboratorier, og alliansene med SINTEF og St. Olavs hospital• Øke forskermobiliteten og søke samarbeid med fremragende forskningsmiljøer• Stimulere til økt tverrfaglig samarbeid i forskningen• Rekruttere fremragende post doktorer og doktorgradskandidater og styrke oppfølgingen av dem	

Utdanning

NTNUs utdanning på grunn-, etter- og videreutdanningsnivå skal være relevant for samfunnet og kandidatene skal være etterspurt av arbeidslivet. Studiene skal foregå i et læringsmiljø med høy faglig og pedagogisk kvalitet, og være preget av kulturelt mangfold. NTNU skal fremme samspill på tvers av fag og forene teori og praksis. NTNU skal ha en internasjonal orientering og være ledende på teknologisk og naturvitenskapelig utdanning. Master- og doktorgradsnivå skal prioriteres. Etter- og videreutdanning skal styrkes.

	Mål 2010	Mål 2020
Studentrekruttering	Minst 2,5 primærsøkere per studie plass i snitt; >10 % internasjonale studenter på MA- nivå	Europas mest attraktive studiested innen utvalgte studieprogrammer, etter- og videreutdanningstilbud; konkurranse om alle studie plasser
Felles studieprogram/grader med anerkjente utenlandske universiteter	Minst 3 felles studieprogram/grader (MA/PhD) med anerkjente universiteter per fakultet	Felles grader/studieprogram med universiteter som er blant de 20 beste i Europa
Studenttilfredshet	8 av 10 tilfreds eller svært tilfreds på aktuell skala innenfor grunn-, etter- og videreutdanning	Rangert blant Europas 20 beste på anerkjente målinger
Arbeidsmarkedstilfredshet	8 av 10 tilfreds eller svært tilfreds på aktuell skala innenfor grunn-, etter- og videreutdanning	Rangert blant Europas 20 beste på anerkjente målinger
Strategier		
• Styrke rekruttering og nettverksbygging mot andre utdanningsinstitusjoner, nærings- og samfunns liv • Utvikle og markedsføre flere engelskspråklige studietilbud, spesielt på MA- og PhD-nivå • Skape et fremragende studiemiljø i nært samarbeid med studentorganisasjoner og Studentsamskipnaden • Samordne og videreutvikle et helhetlig kompetansemiljø for kvalitet i universitetsutdanning • Utvikle strukturer som fremmer tverrfaglig undervisnings- og veiledningssamarbeid		

Formidling

NTNU skal være det nasjonalt ledende universitet når det gjelder allmennrettet formidling, og ta et særlig ansvar for å øke kunnskap om og interessen for naturvitenskap og teknologi i samfunnet. NTNUs studenter og ansatte skal stimuleres til å være aktive kunnskapsleverandører i samfunnsdebatten. Formidling av kunst og vitenskap skal bidra til å styrke NTNUs omdømme og synlighet.

	Mål 2010	Mål 2020
Allmennrettet formidling	20 % flere publikasjoner/tiltak (indeks 2005).	Flest allmennrettede publikasjoner og formidlingstiltak per FVA i Norge
Medieomtale	Daglig omtale i norske riksdekkende medier	Jevnlig omtale i internasjonale medier
Kunnskaps- og omdømmeindeks	Høy kjennskap/godt omdømme blant utvalgte målgrupper	Høy kjennskap/godt omdømme blant utvalgte målgrupper internasjonalt
Strategier		
• Styrke støttesystemer for medietrening og formidlingskompetanse • Utvikle eksisterende og nye formidlingskanaler, inkludert en internasjonalt rettet nettportal • Utnytte Vitenskapsmuseets kompetanse og samlinger til å styrke interessen for naturvitenskap og teknologi • Profilere NTNUs kunstfaglige miljøer i formidling og internasjonal merkevarebygging • Delta aktivt i samfunnsdebatten for å påvirke dagsordenen for forsknings-, utdannings- og næringspolitikken		

Nyskaping

NTNU skal sammen med SINTEF være nasjonalt ledende i å bidra til forskningsbasert nyetablering og fornying innen privat og offentlig sektor. På utvalgte områder skal NTNU være internasjonalt ledende. NTNUs studenter skal stimuleres til å omsette sin kunnskap i nyskapende næringsvirksomhet.

	Mål 2010	Mål 2020
Innovasjon og kommersialisering	Minst 20 nyetableringer (bedriftsetableringer eller lisensavtaler)	Blant Europas 10 ledende universiteter innenfor forskningsdrevet innovasjon
FoU-kontrakter med brukermedvirkning	50 % økning i kontraktssum for nye FoU-prosjekter med brukermedvirkning (indeks 2005)	Blant Europas 10 ledende universiteter målt i FoU-prosjekter per FVA
Studentdeltakelse i nyskaping	10 bedriftsetableringer; 50 % flere studentprosjekter i bedrift (indeks 2005)	Blant Europas 10 ledende universiteter innenfor studentdeltakelse i nyskaping
Strategier		
• Innføre fristillingsordninger for ansatte som driver nyskaping • Integreere entreprenørskap i flere studietilbud • Utvikle et helhetlig og effektivt støtteapparat for nyskaping, teknologioverføring og kommersialisering • Engasjere flere professor II fra privat og offentlig virksomhet		

Organisasjon og ressurser

NTNU skal ha fysiske rammevilkår og en organisasjonskultur som bidrar til at studenter og ansatte utvikler sin kompetanse og at NTNU når sine mål. NTNU skal skaffe større ressurser til kjernevirksomheten. NTNU skal ha tidsmessige og konkurransedyktige laboratorier og infrastruktur, og tilby effektive administrative tjenester til studenter og ansatte.

	Mål 2010	Mål 2020
Arbeidsmiljø og medarbeidertilfredshet	Arbeidsmiljøundersøkelse: 8 av 10 tilfreds eller svært tilfreds på aktuell skala	Rangert blant Europas beste på anerkjente målinger
Andel kvinner i faste vitenskapelige stillinger	Minst 30 % i snitt ved NTNU; bedre balanse mellom fagene	Reell likestilling innenfor alle disipliner
Andel nyansatte med bakgrunn fra annen institusjon	Minst 50 %; hvorav minst halvparten fra internasjonalt fremragende institusjoner	Internasjonalt attraktiv arbeidsplass; god ekstern søkning til alle stillinger
Økonomiske ressurser	20 % økning i NTNUs totale ressurser (indeks 2005)	Ressurser per FVA over snittet i Europa
Strategier		
• Utvikle en helhetlig personalpolitikk for NTNU med vekt på kompetanseutvikling og organisasjonskultur • Motivere ansatte til innsats og samarbeid gjennom økt bruk av insentiver • Sikre rekruttering på grunnlag av strategiske personalplaner og særlig styrke kvinners karrieremuligheter • Gjennomføre enhetlig ledelse og styrke samhandlingen mellom organisasjonsnivåene • Drive en aktiv campusutvikling og eiendomsforvaltning som underbygger NTNUs hovedmål • Synliggjøre og markedsføre NTNUs kompetanse overfor myndigheter, forskningsråd, samfunns- og næringsliv		

Styrets kommentarer til årsregnskapet 2007

NTNUs formål er å drive forskning, utdanning og formidling. Årsregnskapet for 2007 skal gi et uttrykk for hvordan NTNU har forvaltet sine inntekter i forhold til de mål, forventninger og rammer som gjelder for institusjonen. Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon, og gir etter styrets mening et riktig bilde av den økonomiske virksomheten i 2007.

Etter styrets mening har NTNU i 2007 gjennomført sin virksomhet på en måte som oppfyller målsetningene i tildelingsbrevet for 2007. Dette er nærmere utdypet i dokumentet "Rapport og planer (2007-2008)".

NTNU har ved avleggelsen av årsregnskapet 2007 endret regnskapsprinsipp knyttet til hvordan investeringer i anleggsmidler regnskapsføres. Fra og med regnskapsåret 2007 blir alle anleggsmidler ved anskaffelse oppført som eiendeler i balansen, fremfor tidligere praksis som har vært direkte utgiftsføring over resultatregnskapet. Anskaffelsesverdien blir siden gjenstand for avskrivninger, som kommer til uttrykk løpende i resultatregnskapet.

Årets regnskap viser en samlet omsetning på NOK 3 901 mill når vi holder effekten av det nye regnskapsprinsippet utenfor. Dette representerer en økning fra 2007 på 3,7 %. Det er den eksternt finansierte virksomheten som skaper denne veksten.

NTNU har en likviditetsbeholdning ved utgangen av 2007 på NOK 1 178 mill. Dette representerer en økning fra 2006 på litt over 100 mill, og skyldes i hovedsak større forskuddsbetaling innenfor den eksternt finansierte virksomheten.

Et overskudd på NOK 3,0 mill. er generert fra den eksternt finansierte virksomheten. Opptjent egenkapitalen fra den eksternt finansierte virksomheten utgjør ved årets utgang NOK 142,6 mill, hvorav NOK 61,3 mill. er investert i aksjer og selskapsandeler.

I henhold til retningslinjene skal ubrukte midler i den bevilgningsfinansierte del av virksomheten ikke inntektsføres, men avsettes i regnskapet som avsetning for forpliktelser. Ved utgangen av 2007 utgjør denne avsetningen NOK 381 mill, noe som innebærer en økning fra foregående år på NOK 33 mill.

NTNU hadde for regnskapsåret 2007 planlagt en større nedbygging av avsetning for forpliktelser enn hva det faktiske resultatet tilsier. Årsaken til dette avviket ligger først og fremst i at enkelte større investeringer er blitt forsinket (eksempelvis nytt nanolaboratorium, vitenskapelig utstyr og it-investeringer). Styret vil fortsatt ha stor fokus knyttet til styringen av avsetningsnivået, og for 2008 vil det gjennomføres tiltak for å styrke kvaliteten på budsjettarbeidet og den løpende rapportering.

Trondheim 27. februar 2008

Styrets leder Marit Arnstad

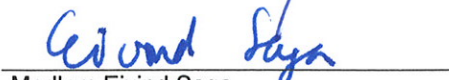
Varamedlem Jon Øyvind Eriksen

Medlem An-Magritt Jensen

Medlem Svein Lorentzen

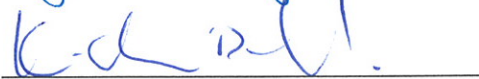
Medlem Eivind Saga

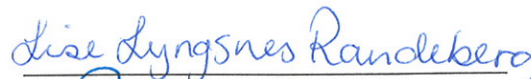
Medlem Siri Beate Hatlen

Medlem Rigmor Austgulen

Medlem Kristin Dæhli

Medlem Lise Lyngsnes Randeberg

Medlem Ådne Cappelen

Medlem Marte Sendstad

Resultatregnskap pr.: 31.12.2007

Virksomhet: NTNU

	Note	31.12.2007	31.12.2006
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger *)	1	3 053 824	2 687 844
Gebyrer og lisenser	1		
Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	1	479 498	457 354
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	5 995	25 596
Salgs- og leieinntekter	1	105 471	131 201
Andre driftsinntekter	1	563 743	460 084
<i>Sum driftsinntekter</i>		4 208 531	3 762 079
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	2 391 206	2 272 963
Varekostnader			
Andre driftskostnader	3	1 240 956	1 312 139
Avskrivninger *	4,5	538 729	292 041
Nedskrivninger	4,5		
<i>Sum driftskostnader</i>		4 170 891	3 877 143
Ordinært driftsresultat		37 640	-115 064
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	1 062	1 353
Finanskostnader	6	2 243	1 773
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-1 181	-420
Inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.			
Utbytte fra selskaper m.v.			
<i>Sum inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.</i>		0	0
Resultat av ordinære aktiviteter		36 459	-115 484
Ekstraordinære inntekter og kostnader			
Ekstraordinære inntekter			
Ekstraordinære kostnader			
<i>Sum ekstraordinære inntekter og kostnader</i>		0	0
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)			
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15	-33 493	116 690
<i>Sum avregninger</i>		-33 493	116 690
Innkrevningsvirksomhet			
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen			
Andre inntekter fra innkrevningsvirksomhet			
Overføringer til statskassen			
<i>Sum innkrevningsvirksomhet</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning			
Overføringer fra statskassen til tilskudd til andre			
Utbetalinger av tilskudd til andre			
<i>Sum tilskuddsforvaltning</i>		0	0
Periodens resultat		2 966	1 206
<i>Disponeringer</i>	12	2 966	1 206

Resultatregnskap pr.: 31.12.2007

Virksomhet: NTNU

	Note	31.12.2007	Effekt aktivering	31.12.2007 korrigert	31.12.2006
Driftsinntekter					
Inntekt fra bevilgninger *)	1	3 053 824	-314 544	2 739 280	2 687 844
Gebyrer og lisenser	1				
Tilskudd og overføringer fra andre statlige	1	479 498		479 498	457 354
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	5 995		5 995	25 596
Salgs- og leieinntekter	1	105 471		105 471	131 201
Andre driftsinntekter	1	563 743		563 743	460 084
<i>Sum driftsinntekter</i>		4 208 531	-314 544	3 893 987	3 762 079
Driftskostnader					
Lønn og sosiale kostnader	2	2 391 206		2 391 206	2 272 963
Varekostnader					
Andre driftskostnader	3	1 240 956		1 240 956	1 312 139
Avskrivninger *	4,5	538 729	-314 544	224 185	292 041
Nedskrivninger	4,5				
<i>Sum driftskostnader</i>		4 170 891	-314 544	3 856 347	3 877 143
Ordinært driftsresultat		37 640	0	37 640	-115 064
Finansinntekter og finanskostnader					
Finansinntekter	6	1 062		1 062	1 353
Finanskostnader	6	2 243		2 243	1 773
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-1 181	0	-1 181	-420
Inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.					
Utbytte fra selskaper m.v.					
<i>Sum inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.</i>		0		0	
Resultat av ordinære aktiviteter		36 459	0	36 459	-115 484
Ekstraordinære inntekter og kostnader					
Ekstraordinære inntekter					
Ekstraordinære kostnader					
<i>Sum ekstraordinære inntekter og kostnader</i>		0			0
Avregninger					
Avregning med statskassen (bruttobudsjettet)					
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet	15	-33 493		-33 493	116 690
<i>Sum avregninger</i>		-33 493	0	-33 493	116 690
Innkrevningsvirksomhet					
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til					
Andre inntekter fra innkrevningsvirksomhet					
Overføringer til statskassen					
<i>Sum innkrevningsvirksomhet</i>		0	0	0	0
Tilskuddsforvaltning					
Overføringer fra statskassen til tilskudd til andre					
Utbetalinger av tilskudd til andre					
<i>Sum tilskuddsforvaltning</i>		0	0	0	0
Periodens resultat		2 966	0	2 966	1 206
<i>Disponeringer</i>	12	2 966	0	2 966	1 206

Balanse pr.: 31.12.2007

Virksomhet: NTNU

	Note	31.12.2007	31.12.2006
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4		
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	3 020	2 516
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		3 020	2 516
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	8 551 256	8 934 899
Maskiner og transportmidler	5	41 754	3 621
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	618 588	654 617
Anlegg under utførelse	5	323 441	256 948
Beredskapsanskaffelser	5		
<i>Sum varige driftsmidler</i>		9 535 039	9 850 085
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	13	56 569	50 569
Investeringer i tilknyttet selskap	13	4 520	3 500
Investeringer i aksjer og andeler	13	362	1 370
Obligasjoner og andre fordringer			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		61 451	55 439
Sum anleggsmidler		9 599 510	9 908 040
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdninger og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger	14	546	742
Forskuddsbetalinger til leverandører	14		
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		546	742
II Fordringer			
Kundefordringer	16	200 584	189 334
Andre fordringer	17	19 473	37 766
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	18	228 199	109 493
<i>Sum fordringer</i>		448 256	336 593
III Kasse og bank			
Bankinnskudd	19	1 178 072	1 071 752
Andre kontanter og kontantekvivalenter	19	11	11
<i>Sum kasse og bank</i>		1 178 083	1 071 763
Sum omløpsmidler		1 626 885	1 409 098
Sum eiendeler		11 226 395	11 317 138

Balanse pr.: 31.12.2007

Virksomhet: NTNU

	Note	31.12.2007	31.12.2006
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapi tal			
I Innskutt virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	13	182	182
<i>Sum innskutt virksomhetskapi tal</i>		182	182
II Opptjent virksomhetskapi tal			
Opptjent virksomhetskapi tal	12	142 397	139 431
<i>Sum opptjent virksomhetskapi tal</i>		142 397	139 431
Sum virksomhetskapi tal		142 579	139 613
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r			
Forpliktelse r knyttet til anleggsmidler	4, 5	9 538 058	9 852 601
Andre avsetninge r for forpliktelse r			
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelse r</i>		9 538 058	9 852 601
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		117 280	160 005
Skyldig skattetrekk		91 703	90 580
Skyldige offentlige avgifter		106 843	95 821
Avsatte feriepenge r		195 999	187 399
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	18	546 004	341 094
Annen kortsiktig gjeld	20	106 276	101 865
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		1 164 105	976 764
IV Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)			
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15	381 653	348 160
Ikke inntektsført bevilgning (nettobudsjetterte)	15		
<i>Sum</i>		381 653	348 160
Sum gjeld		11 083 816	11 177 525
Sum virksomhetskapi tal og gjeld		11 226 395	11 317 138

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og veilednings-notater som er utarbeidet i forbindelse med Finansdepartementets utprøving av periodiserings-prinsippet i utvalgte statlige virksomheter med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet, andre departement, statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd er presentert i regnskapet i den perioden tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet, andre departement, statlige etater og Norges forskningsråd som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende periode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd som uttrykkelig er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balansen.

Inntekter som forutsetter en motytelse behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til anskaffelseskost. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003, har motpost i *Innskutt virksomhetskapskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer anskaffet etter 01.01.2003 som ikke er bokført i statens kapitalregnskap og er finansiert ved opptjent virksomhetskapskapital, er balanseført til kostpris.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

NTNU har i regnskapet for 2007 innarbeidet åpningsbalanse for varige driftsmidler pr. 01.01.07. Resultatregnskapet er levert i 2 utgaver hvor den ene viser effekten av aktiveringen, slik at sammenligningen med 2006-regnskapet blir i henhold til gammel regnskapsmal.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en spesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Ekstraordinære poster

Transaksjoner som anses som uvanlige, uregelmessige og vesentlige klassifiseres som ekstraordinære.

Virksomhetskapi tal

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapi tal innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapi tal ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Kunnskapsdepartementets kontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultat-regnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd / utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørs-kontoer i Norges Bank.

Virksomhet: NTNU

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.2007	31.12.2006
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	2 709 175	2 664 142
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd	-224 185	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	538 729	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (spesifiseres)	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	3 023 719	2 664 142
<i>* Vessentlige tildelinger skal spesifiseres på egne linjer.</i>		
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement *	30 105	23 702
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	30 105	23 702
<i>* Vessentlige tilskudd overføringer skal spesifiseres på egne linjer</i>		
Sum inntekt fra bevilgninger	3 053 824	2 687 844
<i>Tilskudd fra andre statlige forvaltningsorganer *</i>		
Periodens tilskudd /overføring 1	0	0
Periodens tilskudd /overføring 2	0	0
Periodens tilskudd /overføring fra NFR	479 498	457 354
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilsk	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Periodens tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	479 498	457 354
<i>* Vessentlige tilskudd tildelinger skal spesifiseres på egne linjer</i>		
<i>Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv *</i>		
Salg av eiendom	5 990	25 596
Salg av maskiner, utstyr mv	5	0
Salg av andre driftsmidler	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv.	5 995	25 596
<i>* Vessentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell omerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, ref. også note 9.</i>		
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Refusjon/inntekter fra bygningsdrift	33 841	32 364
Leieinntekter lokaler	14 454	10 918
Salg av teletjenester fra Telesentralen	5 369	5 006
Andre salgs- og leieinntekter	51 807	82 913
Sum salgs- og leieinntekter	105 471	131 201
<i>Andre driftsinntekter</i>		
<i>Inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV):</i>		
Statlige etater	145 467	157 238
Kommunale og fylkeskommunale etater	20 528	8 413
Organisasjoner	19 977	18 787
Næringsliv/privat	208 356	156 181
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	31 943	24 823
EU tilskudd/tildeling til undervisning og annet	5 350	1 644
Stiftelser/selskaper i NTNUs randsone	80 990	52 360
Andre	51 132	40 638
Sum inntekt fra eksternt finansiert virksomhet (EFV)	563 743	460 084
<i>Ovrige andre inntekter:</i>		
Ovrige andre inntekter	0	0
Sum øvrige andre inntekter	0	0
Sum andre inntekter	563 743	460 084
Sum driftsinntekter	4 208 531	3 762 079

Av bevilgning fra Kunnskapsdepartementet er bevilgning til BIBSYS på 3 mill. bokført som eksternt finansiert virksomhet. All virksomhet ved BIBSYS er organisert som eksternt finansiert virksomhet i NTNUs regnskaper.

Økningen i omsetningen fra eksternt finansiert virksomhet på ca 22% er spesielt knyttet til Det medisinske fakultet (IVT) og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT). DMF og IVT har spesielt mange prosjekter innen kategoriene Næringsliv/privat og selskaper i NTNUs randsone.

En god del prosjekter ved DMF har tidligere blitt klassifisert som statlige prosjekter. Dette gjelder spesielt prosjekter finansiert av St.Olavs Hospital og Helsebygg Midt-Norge. Siden høsten 2006 ble nye prosjekter med denne finansieringen kategorisert som selskaper i NTNUs randsone. Prosjekter opprettet for dette ligger med gammel finansieringskilde. Dette vil forklarer nedgang i kategorien Statlige etater og tilsvarende nye av økning i kategorien Selskaper i NTNUs randsone.

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	31.12.2007	31.12.2006
Lønninger	1 743 714	1 664 623
Feriepenger	213 703	203 203
Arbeidsgiveravgift	303 580	279 396
Pensjonskostnader	178 580	173 664
Sykepenger og andre refusjoner	-77 897	-68 833
Andre ytelser	29 526	20 910
Sum lønnskostnader	2 391 206	2 272 963

Antall årsverk: 4 378 4 287

NTNU har hatt en økning i antall stillinger fra des 2006 til des 2007. Den største delen av økningen har vært innenfor de vitenskapelige stillingene og da i det vesentlige innenfor den eksternt finansierte virksomheten.

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.2007	31.12.2006
Husleie	118 808	105 747
Vedlikehold egne bygg og anlegg	63 251	65 692
Driftskostnader bygg og anlegg	127 249	141 815
Mindre utstyersanskaffelser	134 758	228 004
Leie av utstyr	16 542	13 206
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	248 663	230 454
Reiser og diett	178 228	177 561
Andre kontorkostnader	115 137	114 299
Service og velikeholdsavtaler	42 556	31 983
Bøker og publikasjoner	59 555	56 920
Øvrige driftskostnader	136 209	146 458
Sum andre driftskostnader	1 240 956	1 312 139

Som følge av det nye regnskapsprinsippet (aktivering av anleggsmidler) har skillet mellom investeringer og driftskostnader blitt tydeliggjort. Konsekvensen av dette er at poster som tidligere ble regnskapsført som mindre utstyersanskaffelser i 2006, i 2007 har blitt bokført som investeringer og aktivert som eiendel i balansen. Dette forklarer mye av reduksjonen vi ser innenfor denne kategorien fra 2006 til 2007.

Note 4 Immaterielle eiendeler

	F&U	Rettigheter mv.	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2006	0	6 251	6 251
Tilgang i 2007	0	2 010	2 010
Avgang anskaffelseskost i 2007	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2007	0	8 261	8 261
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.2006	0	0	0
Nedskrivninger i 2007	0	0	0
Akk avskrivninger 31.12.2006	0	3 735	3 735
Ordinære avskrivninger i 2007	0	1 506	1 506
Akk. avskrivning avgang i 2007	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2007	0	3 020	3 020

Saldo uttrykker bokført verdi av dataprogrammer og lisenser som er i NTNUs besittelse pr. 31.12.2007.

De immaterielle eiendeler avskrives lineært over 5 år.

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter	Driftsbygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Beredskapsanskaffelser	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2006	771 395	11 928 878	80 541	256 948	0	0	48 675	1 069 475	14 155 912
Tilgang i 2007	0	0	0	66 493			250	155 432	222 175
Avgang anskaffelseskost i 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2007	771 395	11 928 878	80 541	323 441	0	0	48 925	1 224 907	14 378 087
Akkumulerte nedskrivninger pr 31.12.2006	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akk avskrivninger 31.12.2006	0	3 845 915	0	0	0	0	4 204	455 708	4 305 827
Ordinære avskrivninger i 2007	0	383 643	0	0	0	0	2 967	150 611	537 221
Akk. avskrivninger avgang i 2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2007	771 395	7 699 320	80 541	323 441	0	0	41 754	618 588	9 535 039

Avskrivningssatser (levetider)

Tomter	Ingen avskrivning
Driftsbygninger:	
Ventilasjon	Lineært over 25 år
Varme/sanitær	Lineært over 30 år
El kraft	Lineært over 25 år
Tele/automatisering	Lineært over 10 år
Andre installasjoner	Lineært over 30 år
Bygningskropp	Lineært over 60 år
Øvrige bygninger*	Ingen avskrivninger
Anlegg under utførelse	Ingen avskrivninger
Maskiner, transportmidler:	
Skip og lignende	Lineært over 10 eller 20 år
Biler og transportmidler	Lineært over 7 år
Annet inventar og utstyr:	
Inventar	Lineært over 10 år
Maskiner og verktøy	Lineært over 5 eller 10 år
Teknisk vitenskapelig utstyr	Lineært over 4, 8 eller 12 år
Datautstyr/ IKT/Tele	Lineært over 3 eller 5 år
Kontormaskiner	Lineært over 3 år

* Øvrige bygninger er borettslagsleiligheter som NTNU eier.

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:	31.12.2007	31.12.2006
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)		165 636
Teknisk data og undervisningsutstyr		111 489
Anleggsmaskiner og transportmidler		2 206
Kontormaskiner og annet inventar		12 710
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler	0	292 041

Note 6 Finansiinntekter og finanskostnader

	31.12.2007	31.12.2006
Finansiinntekter		
Renteinntekter	46	13
Agio gevinst	900	1 340
Annen finansiinntekt	116	
Sum finansiinntekter	1 062	1 353
Finanskostnader		
Rentekostnad	121	138
Nedskrivning av aksjer	1 000	
Agio tap	1 069	1 635
Annen finanskostnad	53	
Sum finanskostnader	2 243	1 773

Beløpet på posten Nedskrivning av aksjer er knyttet til avvikling av aksjeselskapet Teknologiarena AS hvor hele NTNUs innskutte aksjekapital er tapt. Forholdet er omtalt i eget brev til Kunnskapsdepartementet.

Posten annen finansiinntekt er gevinst på aksjer knyttet til avviklingen av selskapet Såkorn Management AS.

Note 12 Opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra den eksternt finansierte virksomheten.

Universitet og høyskoler kan anvende virksomhetskaper fra EFV til å finansiere investeringer i randsone virksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Opptjent virksomhetskaper ved NTNU pr. 01.01.07	139 431
<i>Bevegelse 2007:</i>	
Ny avsetning 2007 (Overskudd avsluttede oppdragsprosjekter)	3 850
Tap på aksjer i Teknologiarena AS	-1 000
Gevinst salg av aksjer i Såkom Management AS	116
Opptjent virksomhetskaper ved NTNU pr. 31.12.07	142 397
Spesifisering opptjent virksomhetskaper:	
<i>Bunden virksomhetskaper:</i>	
Bunden virksomhetskaper 01.01	55 257
<i>Overført fra:</i>	
Virksomhetskaper ved enhetene	
Annen virksomhetskaper	7 020
<i>Overført til:</i>	
Annen virksomhetskaper ved nedskrivning av aksjer/salg av aksjer	-1 008
Bunden virksomhetskaper 31.12	61 269
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
<i>Virksomhetskaper ved enhetene</i>	
Virksomhetskaper ved enhetene 01.01	70 336
Ny avsetning 2007	3 850
Benyttet andel 2007	-2 875
Virksomhetskaper ved enhetene 31.12 ** se spesifisering under	71 311
<i>Annen opptjent virksomhetskaper</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01	13 838
Overført fra virksomhetskaper ved enhetene	2 875
Overført til/fra virksomhetskaper ved investering av aksjer	-7 020
Gevinst salg av aksjer/Tilbakeført aksjekaper ved salg	124
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12	9 817
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12	81 128
Sum opptjent virksomhetskaper	142 397
Bokført verdi balanseførte aksjer	61 451
Bokført verdi innskutt virksomhetskaper - aksjer	-182
Netto verdi balanseførte aksjer	61 269

Post annen virksomhetskaper ved nedskrivning av aksjer/salg av aksjer: Se note 6 og 13 for nærmere forklaring

**Spesifisering Virksomhetskaper ved enhetene.

	2006	Ny avsetning 2007	Benyttet andel 2007	2007
<i>Fakultetene</i>				
AB	829	96	-211	714
HF	2 413		-72	2 341
IME	9 027	46	-2	9 071
IVT	29 477	(430)	-527	28 520
DMF	535	20	9	564
NT	15 519	305	-1 843	13 981
SVT	7 903	61	-103	7 861
Andre enheter (inkl. VM)	4 633	3 752	-126	8 259
Sum virksomhetskaper ved enhetene	70 336	3 850	-2 875	71 311

Note 13 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Forretnings- kontor	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat i AS/selskapet 2006	Balanseført	
						egenkapital i AS/selskapet pr 31.12.2006	Balanseført verdi
<i>Aksjer i gruppe 1</i>							
Trøndelag Vekst AS	06.04.1990	300	0,05 %	0,05 %	3 672	11 546	14
Leiv Eiriksson Nyskaping AS	19.08.2002	40 000	4,00 %	4,00 %	-26	37 740	40
Interagon AS	18.01.2002	25 000	0,02 %	0,02 %	-3 266	2 680	50
VIVA AS	28.12.2000	50 000	20,00 %	20,00 %	-255	-528	50
Såkkorninvest Midt-Norge AS	14.05.1998	280	0,05 %	0,05 %	-9 061	16 365	28
<i>Sum aksjer i gruppe 1</i>		<i>115 580</i>			<i>-8 936</i>	<i>67 803</i>	<i>182</i>
<i>Aksjer i gruppe 2</i>							
NTNU Technology Transfer AS	22.10.2003	700 000	100,00 %	100,00 %	540	1 762	0
Vangslund AS	28.06.2005	398	99,50 %	99,50 %	2 461	33 867	0
Senter for økonomisk forskning AS	11.09.2003	1 020	51,00 %	51,00 %	460	2 020	0
NTNU Samfunnsforskning AS	13.11.2003	1 000	100,00 %	100,00 %	999	1 607	0
Oil Trøndersk Mat og Drikke AS	18.01.2005	10	2,30 %	2,30 %	368	2 140	0
Aquaculture Engineering AS	12.05.2006	130	4,90 %	4,90 %	-495	2 135	0
HUNT BioSciences AS	20.03.2007	3 400	34,00 %	34,00 %	0	0	0
Trådløse Trondheim AS	01.09.2006	3 500	35,00 %	35,00 %	257	10 235	0
<i>Sum aksjer i gruppe 2</i>		<i>709 458</i>			<i>4 590</i>	<i>53 766</i>	<i>0</i>
Balanseført verdi 31.12.2007					-4 346	121 569	182
							61 451

I mars 2007 har NTNU investert i aksjer på kr 1 020 000 i selskapet HUNT BioSciences AS.

Selskapet Design ACE AS har endret navn til Aquaculture Engineering AS

Selskapet Teknologiarena AS ble vedtatt oppløst i 2006 og NTNUs aksjeholdning er redusert med kr 1 000 000.

I mai 2007 er det skutt inn ny aksjekapital i NTNU Technology Transfer AS med kr 6 000 000. Ny aksjekapital i selskapet er dermed på kr 7000 000.

Selskapet Såkkorn Management AS ble vedtatt oppløst og avviklet i 2007, og NTNUs aksjeholdning er redusert med kr 8250.

Selskapet Leiv Eiriksson AS er oppløst i forbindelse med innfusjonering i selskapet Leiv Eiriksson Nyskaping AS

Note 14 Beholdninger

	31.12.2007	31.12.2006
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg	546	742
Sum anskaffelseskost	546	742
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum varebeholdninger	546	742

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (netto budsjetterte virksomheter)

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet:

Inntektsført bevilgning:

	31.12.2007	Avgang 2007	Tilgang 2007	31.12.2006	Endring
Kunnskapsdepartementet					
<i>Utsatt virksomhet</i>					
Driftsrammer	51 618	2 375 922	2 384 416	43 124	8 494
SUM utsatt virksomhet	51 618	2 375 922	2 384 416	43 124	8 494
<i>Strategiske formål</i>					
Tematiske satsninger	3 494	13 100	12 000	4 594	-1 100
Tverrfaglige satsninger	2 862	6 518	4 000	5 380	-2 518
Nanolaboratorium (stillinger og utstyr)	5 477	3 908	2 629	6 756	-1 279
SFF/SFI	8 787	5 017	11 000	2 804	5 983
Strategiske stipendiat-/postdokstillinger	48 609	173 255	180 450	41 414	7 195
Andre strategiske satsninger/prosjekter	44 447	129 768	141 301	32 914	11 533
SUM strategiske formål	113 676	331 566	351 380	93 862	19 814
<i>Større investeringer</i>					
Vitenskapelig utstyr, infrastrukturtiltak og lignende.	25 974	48 471	41 450	32 995	-7 021
Utstyr til ny universitetsklinikk	43 123	40 265	42 000	41 388	1 735
Nytt Nanolaboratorium (bygg)	27 340	6 643	31 500	2 483	24 857
SUM større investeringer	96 437	95 379	114 950	76 866	19 571
Sum Kunnskapsdepartementet	261 731	2 802 867	2 850 746	213 852	47 879
Norges forskningsråd					
Diverse FoU-relaterte aktiviteter	514	334	323	525	-11
Frittstående prosjekter	39 921	116 355	112 966	43 310	-3 389
Infrastruktur og institusjonelle tiltak	30 033	157 052	152 478	34 607	-4 574
Nettverkstiltak	4 716	12 548	12 184	5 080	-364
Programmer	44 738	207 595	201 547	50 786	-6 048
Sum Norges forskningsråd	119 922	493 884	479 498	134 308	-14 386
Sum avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet	381 653	3 296 751	3 330 244	348 160	33 493

I NTNUs langtidsbudsjett for perioden 2007-2010 er det lagt planer for hvordan ubrukte bevilgninger (avsetninger) skal utvikle seg. I første del av perioden er det planlagt en sterk nedbygging, spesielt innenfor avsetningene fra Kunnskapsdepartementet, mens det mot slutten av perioden forventes en liten oppbygging i de samme avsetningene. Denne oppbyggingen må ses i sammenheng med institusjonens ønske om å ha et tilstrekkelig strategisk handlingsrom i de kommende langtidsbudsjetter. I det etterfølgende kommenteres avsetningene fra Kunnskapsdepartementet og forskningsrådet hver for seg:

Kunnskapsdepartementet

Avsetningen utgjør 262 mill. ved utgangen av 2007, som er en økning på ca. 48 mill siden 2006. Dette er et vesentlig avvik fra det som var planlagt i langtidsbudsjettet for 2007-2010, og årsaken til dette er i hovedsak todelt. For det første er enkelte større prosjekter blitt forsinket i forhold til opprinnelig fremdriftsplan. Dette gjelder f.eks det nye Nanolaboratoriet som først har kommet igang for fullt i januar 2008. Tilsvarende er enkelte investeringer i vitenskapelig utstyr ikke gjennomført som planlagt i 2007, og det har oppstått enkelte forsinkelser knyttet til tilsetningen av nye stipendiat- og postdok.stillinger.

Den andre årsaken til avviket knytter seg til at det er utvist generell forsiktighet i 2007 knyttet til å bruke av oppsparte avsetninger. Kutlet i basisbevilgning i perioden 2005-2007 har nok bidratt til å forsterke denne forsiktigheten. For å sikre en planmessig nedbygging av avsetningene i kommende langtidsperioder, ser NTNU behov for å styrke kvaliteten på både budsjetterbeid, løpende prognosevurdering og rapporteringen for å nå sine mål på dette området.

Norges forskningsråd

Avsetningsnivået innenfor prosjekter finansiert av forskningsrådet er redusert med ca. 14 mill. siden årsskiftet. Både utbetalinger fra NFR og kostnadsnivå har i 2007 økt med ca. 5 %. Endringene er som forventet.

Note 16 Kundefordringer

	31.12.2007	31.12.2006
Kundefordringer til pålydende	201 057	189 900
Avsatt til latent tap (-)	-473	-566
Sum kundefordringer	200 584	189 334
Konstanterte tap kundefordringer	2	527

Aldersfordeling kundefordringer:

Antall dager	Ikke forfalt	1-30	31-60	61-90	91-180	181-360	> 360	Sum
31.12.2007	173 370	18 609	3 033	1 987	625	1 383	2 050	201 057
31.12.2006	149 773	24 565	10 068	83	1 912	2 091	1 408	189 900

Note 17 Andre kortsiktige fordringer

Fordringer	31.12.2007	31.12.2006
Forskuddsbetalt lønn	1 007	1 203
Reiseforskudd	10 045	10 678
Personallån	492	645
Andre fordringer på ansatte	77	73
Forskuddbetalte kostnader	6 866	13 484
Påløpt, ikke fakturert/mottatt andre inntekter	986	11 683
Sum	19 473	37 766

Note 18 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	31.12.2007	31.12.2006
Påløpt, ikke fakturert inntekt aktive prosjekter	228 199	109 492
Forskuddsfakturert inntekt aktive prosjekter	(546 004)	(341 102)
Netto prosjektfordring/(-gjeld)	(317 805)	(231 610)

Opptjente, ikke fakturerte inntekter

	31.12.2007	31.12.2006
Statlige etater	84 562	36 677
Kommunale og fylkeskommunale etater	4 792	2 414
Organisasjoner	9 208	8 989
Næringsliv/privat	45 570	18 820
EU tilskudd	25 782	17 149
Stiftelser/selskaper i NTNUs randsone	51 605	19 166
Andre	6 680	6 277
Sum fordring	228 199	109 492

Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	31.12.2007	31.12.2006
Statlige etater	151 322	104 664
Kommunale og fylkeskommunale etater	5 132	3 672
Organisasjoner	8 134	2 665
Næringsliv/privat	178 596	130 610
EU tilskudd	31 320	23 509
Stiftelser/selskaper i NTNUs randsone	110 349	27 222
Andre	61 151	48 760
Sum gjeld	546 004	341 102

Økningen i prosjektgjeld og prosjektfordringer er spesielt knyttet til Det medisinske fakultet (IVT) og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT). De nevnte fakultetene har også en økt omsetningen for eksternt finansiert virksomhet i 2007 og dette gjenspeiler seg også i fordringer og gjeld. DMF og IVT har spesielt mange prosjekter innen kategoriene Næringsliv/privat og selskaper i NTNUs randsone.

En god del prosjekter ved DMF har tidligere blitt klassifisert som statlige prosjekter. Dette gjelder spesielt prosjekter finansiert av St.Olavs Hospital og Heslebygg Midt-Norge. Siden høsten 2006 ble nye prosjekter med denne finansieringen kategorisert som selskaper i NTNUs randsone. Prosjekter opprettet før dette ligger med gammel finansieringskilde. Dette forklarer den store økningen i kategoriene Selskaper i NTNUs randsone.

Note 19 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	31.12.2007	31.12.2006
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	1 178 120	1 073 593
Øvrige bankkonti	-48	-1 841
Håndkasser og andre kontantbeholdninger	11	11
Sum bankinnskudd og kontanter	1 178 083	1 071 763

Økning i likviditet i løpet av på 106 mill. kan forklares i følgende poster:

Økning i avsetning for forpliktelser	34
Økningng i forskudd fra eksterne kunder	86
Andre poster	-14
	<u>106</u>

Av likviditesbeholdningen på 1178 mill er 479 mill. fast likviditetsbeholdning, 317 mill. er forskudd fra eksterne kunder, og 382 mill. er avsetning for forpliktelser hvorav 119 mill er fra NFR.

Note 20 Annen kortsiktig gjeld

Gjeld	31.12.2007	31.12.2006
Utenlandsstudier medisin	20 417	15 255
Utstyr universitetsklinikken	9 364	10 922
Påløpte variable lønnskostnader periodisert	7 500	11 535
Påløpte kostnader og andre periodiseringer	23 155	21 615
Sum periodiseringer	60 436	59 327
Øvrige kortsiktig gjeld	3 756	3 668
Solgte aksjer Leiv Eiriksson AS	4 030	4 030
Gjeld til Statens Pensjonskasse	38 054	34 841
Sum annen kortsiktig gjeld	106 276	101 866

* Prosjektet Utstyr Realfagsbygget var tidligere klassifisert som kortsiktig gjeld. Dette skulle vært plassert som avsetning for forpliktelser. Regnskapstall for 2006 (IB) på er korrigert med 20 372 som følge av dette.

Kontantstømpoppstilling etter den indirekte modellen

Virksomhet: NTNU

	Note	31.12.2007	31.12.2006
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
periodens resultat		33 493	-116 690
bokført verdi avhendede anleggsmidler			
ordinære avskrivninger		-224 185	
nedskrivning av anleggsmidler			
netto avregninger			
inntekt fra bevilgning (bruttobudsjetterte)			
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309			
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		538 729	
resultatandel i datterselskap			
resultatandel tilknyttet selskap			
endring i forpliktelser knyttet til anleggsmidler			
endring i varelager		196	-23
endring i kundefordringer		-11 250	-76 227
endring i leverandørgjeld		-42 725	55 866
effekt av valutakursendringer			
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)			
pensjonskostnader (kalkulatoriske)			
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter			
endring i andre tidsavgrensingsposter		129 652	50 564
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		423 910	-86 510
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler			
utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-314 544	
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		1 008	
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		-7 020	-3 680
utbetalinger ved kjøp av andre investeringsobjekter			
innbetalinger ved salg av andre investeringsobjekter			
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-320 556	-3 680
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av kapital til investeringer			
innbetalinger av virksomhetskaper		2 966	1 206
tilbakebetalinger av virksomhetskaper			
utbetalinger av utbytte til statskassen			
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		2 966	1 206
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter			
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		106 320	-88 984
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		1 071 763	1 160 747
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		1 178 083	1 071 763